

*Mamei mele, Paula,
și domnului Ghalandari, alchimistul*

„...și iată că împotriva lui Humbaba se
stârniră stihii puternice : vântul cel mare,
vântul de miazănoapte, uraganul, vântul
cu nisip, vântul furtunilor,
vântul înghețat, vijelia,
vântul fierbinte : opt vânturi se stârniră
împotriva lui și-l izbiră în ochi. Nu mai putea
să meargă nici înainte, nici să dea înapoi.“

Epopeea lui Ghilgameș

Îl chema Saiyed și toți îl priveau ca pe un oriental. Avea pielea smeadă și ochi cenușii, cu o uitătură ca sticla. Unii îl credeau evreu, iar alții armean, dar, pentru că nu exista o dovadă clară a originii lui, îi spuneau Bijutierul, căci cu asta se ocupa. Nu făcea doar negoț, ci crea giuvaiere pentru toate femeile din oraș care îi treceau de vitrine și de firma fosforescentă din fața ușii, îndrăznind să pășească în magazin. Diamantele ca de gheață, din sipetele luminate electric, le trăgeau suflarea din piept, în timp ce topazul, cu lucirea lui azurie, le înfiora ca atingerea unui amant. Bijutierul știa ce le place. Știa mai bine decât un doctor și decât un duhovnic, căci era împlânzitorul luminii care trecea prin cristal, prin cuarț și prin corindon. Saiyed otrăvea ca sărutul lui Iuda inimile înfierbântate de sclipirile prețioaselor și le făcea sclave, ca pe mărgelile dintr-un șirag.

Nici bărbații nu rezistau la chemarea safirelor parcă ude și a boabelor de smarald risipite pe catifea, dar femeile atât de sfioase și de dornice să iubească! Se pândeau și se alungau, se certau între ele precum verigițele la alune, cântărind nestematele în palmele umezite de încântare. Saiyed le ducea până în depozitul cu seifuri, unde ținea piesele care depășeau patru-cinci carate și lingourile de platină, ajutându-le

să se-mbete cu licorile din citrine și din granat și cu vinul tulbure din agatele roșii atât de rare, pe care le șlefua uneori, ca un apucat, câte o noapte întreagă.

Dimineața, când le punea în casete, erau vii ca murele bine coapte și îmbietoare ca icrele de morun pe tartine. Era limpede: dacă gândea astfel însemna că îi era foame și dădea o fugă la bucătăria din spate, activând alarmele cu o mână și cu cealaltă scotocind în dulap.

Căuta mai întâi lingurița lui de argint, cu un cap de șarpe deasupra cozii, apoi farfurioara de jadeit, verde ca agurida, pe care scurgea două lacrimi de miere.

Era ca și cum s-ar fi miruit, ca și cum ar fi băut aur. Se simțea ocrotit și sfânt după ce înghițea două guri de apă în urma acelei dulceți din stup, create după chipul odoarelor pe care el le monta în inele, în broșe și în gâteli de purtat la gât ce îi înnebuneau ochii.

Apoi urma brânza. O felie subțire întinsă pe pâinea neagră și vreo două măslina, niciodată mai mult.

Se hrănea aproape ca un călugăr: cu mâncăruri puține și foarte iuți dacă șlefua pietre mate, și bea doar apă când avea de tăiat nestemate. Diamantul îl făcea să transpire și să plângă în somn. Îl golea de mânie și de răbdare, de aceea postea trei zile înainte să-l cuprindă în clești. Când lucra diamant, nu se bărbiera niciodată, ca și cum ar fi fost în doliu, dar își scurta unghiile pentru a lustrui fără urme, ca duhul morții.

Diamantul venea din moarte și mergea în lumină. Când nu era fațetat, stătea ca ochiul albit de o cataractă între ustensilele lui curățate și rânduie pe o bucată de piele. Îl puneă într-un buzunar și simțea cum îl arde și cum îl strigă, ca o gură de jar îngropat.

Avea coșmaruri dacă întârzia să-l alinte sub freză și sub polizoarele care sclipeau ele însele precum niște podoabe. Atelierul îi era templul, vizuina de alchimist și chilia lui de prelat. Nu părea un loc pentru fitecine. Pentru oricine l-ar fi vizitat pe neașteptate, nu era de găsit când stătea aplecat peste bulgărele de gemă, căutându-i inima cu vârful dălțiței.

Țintuitorul și ceilalți doi bărbați pe care și-i angajase ca ajutoare îi știau meteahna de a sta încuiat ore în șir până când pietrele îi vorbeau. Îl lăsaus în pace, fiindcă oricum nu înțelegeau mai nimic. Ibrahim, care era neîntrecut în a pecetlui diamantele în locașuri, îl invidia pe ascuns și de aceea îl privea rar în ochi. Bijutierul îl lua drept timid și cu asta basta! Îi zicea Mănuță, fiindcă avea brațul stâng mai scurt decât dreptul de când se născuse. Nu era nimerit să lași nestematele în seama unor calfe rău însemnate, cum era el, dar n-avea încotro.

Ibrahim lucra ca un rob, ca un somnambul, urmărind găoacele aurului și platinei cu alte puteri decât ale unei calfe obișnuite. Nu găsisese altul ca el. Îl știa de copil și, în plus, îi lega un secret pe care Bijutierul încă nu îl împărțise cu nimeni: băiatul era găsit, cum el însuși fusese, în urmă cu ani, în vremuri mai line.

Mănuță crescuse între bărbați, la un schit. Mai erau și alții acolo, orfani ca el. Se-ngrijeau de vite,

spălau în altar și aduceau apă pentru straturile de zarzavat.

A fugit dintre popi de îndată ce starețul care îl înfiase murise. A răbdat de foame, apoi a cerșit și, în cele din urmă, s-a aciuat la un turc, pielar și artizan în aramă, care l-a crescut între fiii lui. Avea patru băieți și o fată, dar erau firavi ca nuiielele, scăldați în lapte și zahăr, cum le zicea tată-său adoptiv.

Mânuță venea de la mănăstire, deprins cu roaba și cu gălețile, avea coaste de cal și spinarea bătătorită de corzile calabălăcurilor pe care le tot cărase.

S-a făcut Ibrahim din fratele Marcu fără vreo remușcare. Oricum nu-i păsa. Voia bani, căci înțelesese de mic că abia după bani urmau celelalte: credința, degetele moi și subțiri, manșetele albe. Și la schit, după ce plecase, bogăția schimbase rosturile. În doar cinci ani, țarcul de sutane devenise un sit turistic, cu mașină la scară și internet.

Dar și el, orfanul, se transformase. Fata protectorului său ieșise în lume fără să priceapă cât o iubise, iar băieții făcuseră școli, după voia tatălui lor. Unul era constructor, iar altul medic, pe când ultimii doi țineau împreună cea mai mare firmă de ciocolată din Istanbul. El rămăsese să bată ținte în blana de oaie frumos argăsită și să ciocănească arama până când isca ape. Se făcuse mai aprig, avea diplomă de șlefuitor și era hotărât să strângă averi.

Saiyed, bijutierul, avusese mai mult noroc. Pe el îl lăsaseră pe treptele Băncii de Comerț și Industrie,

dimineata, la opt, când veneau funcționarii. Guvernatorul, care sosea totdeauna primul, mai că dăduse cu piciorul în el, când voise să urce în lift.

— Ce e cu copilul ăsta aici, voi nu sunteți zdraveni la minte?

Saiyed, în vârstă de patru zile, scâncise de sub plăpumioara lui de satin, în timp ce Guvernatorul și paznicul înarmat din fața intrării încremeniseră.

— Șefu', n-am văzut când l-au pus, pe onoarea mea, deși sunt în tură de azi-dimineață!

— Nu contează asta, e mort de foame. Urcați-l la mine, să-i găsim o îngrijitoare până ajunge poliția.

Și paznicul, și femeile de la ghișeele pentru clienți rămăseseră cu gura căscată, fiindcă despre Guvernator se vorbea că e pederast și că nu avea sentimente ca oamenii. Îi spuneau RoboCop pentru că nu întârzia niciodată, nu fusese bolnav, intra primul în bancă și pleca odată cu bodyguardul la sfârșitul turei de zi.

Până sus în birou, bebelușul adormise profund, cu mânuțele roșii deasupra învelitorii. RoboCop îl pusese pe masă, între hârtiile secretarei, se holba la el cum respiră și, fiindcă nu-i tresărea niciun mușchi de pe față, numai Dumnezeu bănuia ce-i trecuse prin minte.

Cert e că, în câteva zile, toată lumea aflase despre adopție și despre numele atât de curios al copilului. Dar ce nume! Saiyed! „Nume de arab“ – îi vedeai pe bancheri ridicând din sprâncene, fără să se mire de fapt pe de-a-ntregul, fiindcă oricum îl credeau un excentric pe guvernatorul care încheiase afacerea.

Unii chiar găseau ilegal ca unui celibatar, oricât de bogat și trecut binișor de prima lui tinerețe, să i se încredințeze cu acte un sugar de doar patru zile.

Când o infirmieră plătită îl scosese din coș să îl spele, îi văzuse la gât Roza Vânturilor.

Nu împlinise nici patru ani când tatăl său adoptiv îl duse la piața de nestemate. Pân-atunci copilul se jucase în praf, cu băieții de vârsta lui, își zdrelise mâinile cărând pumni și mai și plânsese din când în când, dar, după acea întâlnire, viața lui căpătase cu totul alt curs, ca un râu care, dintr-odată, se revarsă în cascadă.

Pentru că era foarte cald, Guvernatorul îl lăsase la umbră, ca să cumpere două limonade. Se purta destul de stângaci, fiindcă ieșeau rar împreună și de obicei nu se descurca cu copii așa mici.

Saiyed aștepta, legănându-și picioarele încălțate în sandale din piele fină. Bona Berthe îi pusese o batistă în buzunarul de la piept al costumului și pe cap o pălărioară de bambus cu inscripția unei firme de lux. Nu părea un copil găsit, ci chiar odrasla Guvernatorului.

Tocmai se plictisise, așa că sări de pe scaun și se duse ținut la vitrina pe care o văzuse pe partea cealaltă. Se uită în ea ca într-un acvariu și simți că leșină de încântare: de pe o mătase subțire, cea mai grațioasă pereche de mâini aduna inele și ceasuri, îndoindu-și degetele ascunse în mănuși cum numai un magician de la circ mai putuse să facă.

De afară, din stradă, nu zărea nici chipul, nici corpul celui care își mișca degetele, dar nu-i trebuia

să le vadă. Se trezi purtat de baletul acelor mâini care trăiau singure, fără trup, ca niște minuni ale aerului. Se lipi de vitrină și râse tare, apoi se lăsă în genunchi, ca să le observe mai bine. Nu știa că fiorul din el, care îl umplea ca un abur, ar putea să aibă un nume. Râse iar, apăsându-și fruntea pe sticlă. Pălăria de bambus, care era nou-nouță, i se duse pe ceafă și, în cele din urmă, căzu alături.

Și atunci se-ntâmplă ceea ce spera să se-ntâmplă : degetele lungi, de zăpadă se opriă o clipă și-i făcură un semn să vină. Îl chemară spre ele cu o bucurie anume, intensă și liberă, ca a păsărilor când zboară. Se rotiră în ceața de deasupra mătăsii precum două figurine de zahăr agățate în bradul împodobit. Băiețelului îi luciră ochii, iar Guvernatorul, care rămăsese prostit cu paharele de limonadă în mână, îl auzi gângurind și-l văzu topindu-se ca un țurțur de apă în căldura de iad a după-amiezei.

Bona Berthe și șoferul bancherului se purtară ca doi părinți : îl vegheară trei nopți și îi stinseră febra până când copilul clipi :

— Am dormit de-ajuns, nu crezi, Berthe?

— Da, odorul meu, îi răspunse îngrijitoarea, care îl iubea tot mai mult pe măsură ce vârsta o-mpingea către moarte. Dar acuma nu te grăbi să cobori din pat înainte să bei puțin lapte.

Nu-i era ceva mai nesuferit decât laptele, așa că păși pe parchetul călduț al sufrageriei și se duse glonț spre dulapuri :

— N-ai vreo prăjitură, ceva ?

Berthe îi puse repede o bucată din tarta ei cu stafide și măr caramelizat, iar băiatul o măncă lacom, ca și cum totul rămăsese la fel.

De când îl adusese pe brațe ca pe un trandafir neudat, Guvernatorul nu avea somn. Bona Berthe, în schimb, visa lucruri ciudate, căznindu-se apoi la lumina zilei să le deslușească un rost.

Înainte ca Saiyed să deschidă ochii, ea visase inima unei capre străpunsă de fulger în timp ce păștea. Era mai mult o iadă cruduță, cu peri aurii ca foaia de ceapă și cu o zgardă de nestemate la gât, care o făcea să pară vrăjită.

Să o bântuie nestematele în somn era tot ce-i lipsea bătrânei din Bruges, care treizeci de ani fusese consoarta dirigintelui poștei și nici că ținuse vreo prețioasă în palmă în viața ei. Dar acum, ca văduvă, se mutase în Dubai, era angajata Guvernatorului și aici giuvaierele umblau singure.

„În Dubai, nimeni nu o să-mi mai strige copilul «împuțit de arab»!“, îi zisese bancherul și ea îl crezuse.

N-avusese habar că îi va fi așa greu: nu putea să îndure căldura umedă, iar foiala cohortelor de turiști în bazar, în hoteluri și cafenele o lovea în moalele capului. Ca un fruct prea copt năpădit de furnici, orașul-regat din poala deșertului se lăsa cucerit dimineața și seara, din ianuarie până în mai și din august pân' la finele anului, vărsând munți de bani în visteria șeicului și a emirului de la *Burj Al Arab*.

Bona Berthe nu putea să le sufere pe femeile care năvăleau în butikuri, devastând rastelele ca niște termite.

Bona Berthe nu putea să respire în zgomotul de viespar poleit de candelabrele aurite, cu ghirlande de cristale în vârful.

După doisprezece ani de ședere, istovita îngrijitoare încă nu se obișnuise cu mirosul acela de înavuțire stătută, de mirt și de miere, de orez ars.

Dubaiul le zâmbea tuturor cu un zâmbet de faraon care preschimbase nisipul în grădini suspendate și petrolul în timp care stă.

În Dubai, nu îmbătrânea nimeni. Ea însăși răbda în tăcere anii care i se împrăștia ca mercurul fără să îi mai macine oasele. Și Guvernatorul, care venise adus de spate și cu tâmplele sure, acum mergea drept și-și reluase năravul misterioaselor sale escapade de noapte.

...Saiyed le dăduse insomnii tuturor. Pentru câteva seri, le-nțârcase izvorul de plăcere și de noroc. După ce îl văzură zburdând prin casă, se înzdrăveniră la loc și-și lăsară poftetele slobode. Numai Berthe mai avea o tristețe nevindecată, care îi asprea ochii, și văzuse asta și la copil : se făcuse tăcut, iar pupilele lui, care străluceau totdeauna, se umbriseră ca tăciunii stinși.

Bona Berthe nu își tălmăcise coșmarul, că visă din nou spata iadei, străpunsă și înroșită de sânge, pe când inima despicată de fulger îi pulsa și sălta în iarbă. Se sperie și țipă în somn, dar a doua zi dimineată se gândi să își caute dezlegare chiar la cel pe care îl ocolea. Era dervişul din piața de pește, de la care își întorcea fața ori de câte ori îi făcea un dar.

Dacă ar fi fost după ea, i-ar fi dat un brânci între coaste, fiindcă îl credea un escroc. Dar Guvernatorul era milos și nepriceput la fețele oamenilor: îl privea ca pe-un sfânt sărac.

— Noi, în piață, ne vom întâlni cu un saltimbanc. N-ar fi bine să-l iei în seamă, nici să povestești că ne-am dus să-l vedem, îi spuse copilului când îl îmbrăca.

— E secretul nostru, răspunse.

Se lăsă pieptănat fără să scâncească și o însoți bucuros tot drumul.

Dervișul mesteca niște ierburi de pe o tavă și se așezară deoparte, așteptând să-și termine masa.

— Știi să tălmăcești vise? îl întrebă Berthe pe neașteptate.

Doar atunci vedea că e slab și la fel de trist cum era și ea.

— Vise... dar depinde ce ai visat!

Bona Berthe îi spuse de iadă și de apăsarea ei tăinuită și apoi regretă că i-a spus ceva. Chiar avea de ce să regrete. Un râs gâlgâit și neghiob răsună în gâtul bătrânului:

— Ești doar o femeie în vârstă, chinuită de spaime de noapte, dacă nu cumva ai primit un răspuns pentru fiul tău! Nu e fiul tău, al cui e?

— Ce fel de răspuns? sări Berthe, fără să audă întrebarea, ce fel de răspuns? Spune-mi!

Saiyed, care se juca pe trotuar, îl ținti pe bătrân cu ochii și privirile li se-ncrucișară. Dervișul tăcu o secundă.

— Băiețelul tău e cuprins de deochiul aurului, îi spuse.

Era rîndul femeii să se amuze :

— Ce vorbești acolo prostii? Nu are decât patru ani și în urmă cu câteva zile i-a fost rău de la căldura din stradă. Am chemat un doctor acasă și, de-atunci, uită-te la el că e viu!

— Aurul, ca și nestematele sunt o râvnă a vântului, care nu o să piară, fiindcă poartă soarele în ea!

Berthe rămase pe gânduri, cutremurată, iar copilul îi uită vorbele pentru mai mult timp.

Saiyed nu avea zi de naștere. Îl găsisese în pragul verii, prin mai, într-o dimineață de luni, și asta îi convenea de minune tatălui său adoptiv. Comandă unui astrolog renumit o hartă natală, neapărat norocoasă, pornind de la o zi și o oră cu totul străine. Nu asta conta : ceea ce nu era inventat era anul chinezesc al Dragonului, iar ascendentul în Șarpe fu ca un dar prețios pe care clarvăzătorul îl lăsase copilului.

De îndată ce trecură opt ani, Guvernatorul găsi nimerit să îi serbeze prima aniversare. Saiyed aștepta de mult o petrecere cu confetti și cu un clovn închiriat, cum aveau cam toate odraslele paradisului de pe nisipuri. Până și copiii pakistanezilor și ai rasei galbene care lucra în bistrouri așteptau o sărbătoare a lor, fiindcă a petrece o zi cu ochii în lacrimi semăna cu a fi olog în Dubai.

Bona Berthe se agită toată dimineața să cumpere fructe și frișca să fie proaspătă pe aluaturi. Îl duse pe Saiyed la frizer și apoi îl puse să doarmă până la sfârșitul amiezei, când veneau oaspeții. Saiyed doar se prefăcu, strângând ochii : artificii și cadouri ascunse sub hârtii ca mătasea erau tot ce zărea pe sub pleoape.

Berthe îl îmbracă cu cămașa cu plastron de dantelă și îi puse butoni, ca bancherului. Berthe nu-i zise

nimic când el spuse cât de mult își dorea un rucsac și o bicicletă. O lanternă magică și o pușcă și, dacă se putea, caramelle. Berthe îl ajută să își scrie invitațiile pentru prieteni: nu avea decât cinci, dar îi ajungeau. Tatăl său adoptiv iscăli fiecare scrisoare și adăugă: „Sunteți bineveniți, începând cu orele șaptesprezece“.

La șapte și jumătate apunea soarele, iar Saiyed era singur în sufrageria cu plușuri și fotografii înrămate. Tocmai împlinise opt ani. Înțelese de-atunci că orice aniversare e un fel personal de a-ți căra bagajele.

Plânse și adormi încălțat cu pantofii de gală, pe care Berthe îi lustruise oglindă.

La nouă, zbârâni soneria și copilul sări ca un arc, gândindu-se că va începe serbarea. Casa li se umplu de bărbați în fracuri, de miros de havană și de coniac.

Berthe pregăti cafele și întinse în aer o dâră de mere înțepate cu scorțișoară, de praline prăfoase și cozonac.

Solemni ca niște fluturi de noapte, bancherii stăteau agățați de trabucuri și se uitau la copil. Unde îi mai văzuse? În ferestrele de cinci stele de la *Manhattan Grill* și sus, pe terasele de la *Café Chic*. Îi văzuse probând cravate la *Burfuman* și pariind la *Al Sheba*, dar mai ales îi văzuse zornăind nestemate în galeriile de la *Diamond Park*.

Între ei, tatăl său adoptiv era singurul alb.

— Saiyed, nu ne-arăți cadourile? îl întrebă.

Strânși în grupuri, bancherii vorbeau despre bursă și despre stridiile de la *Al Nafoorah*. Pătrate lucioase,

legate cu fundă, așteptau în fotolii și pe covor, dar Saiyed se arăta plictisit. Că doar ce avea să găsească în fiecare? Mărunțișuri vesele în căptușeli de satin, dar, când își opri degetele în prima cutie, strălucirea din ea îi luă ochii. Continuă să desfacă încă și încă, iar la ultimul pachet, amuți. Ca pe un șeic care ar fi trebuit să se-nsoare, îl împresura un tezaur: o tabacheră de aur cu turmaline, o pipă de бага, ustensile de scris cu ajururi de diamant, un hanger de colecție și Coranul în copertă din piele de crocodil.

— Domnilor, așa ceva nu se poate! spuse Guvernatorul.

— Și de ce nu? se miră un arab. La mulți ani, Saiyed, zise oaspetele înălțându-și paharul, și toți ceilalți făcură la fel.

Întruneau un cor de magnați, în alb-negru, ca pinguinii, iar metehnele lor tănuite pluteau în aer asemenea pulberii de hașîș.

Prima zi din noua lui vârstă îl găsi privind răsăritul pe deasupra releelor de la *Burj Al Arab*. Musafirii abia plecaseră și Berthe spăla vasele, clinchetind farfurii.

Pentru Berthe, noul Babel era doar o suliță în plămânii secați ai norilor.

Pentru șofer și pentru personalul din casă – o nadă a banilor și o pleoapă care nu adormea.

Pentru Guvernator, paradisul dorințelor era un catarg din zilele când rătăcea țărmlu.

Pentru Saiyed – o tobă uriașă a căutătorilor de comori, care se-ntorceau triumfal pe nisipurile de cupru.

Pentru dervişul din piaţa de peşte, oraşul întreg părea doar un zvon care amăgea săratul din lacrimi.

Doar şeicul Mo aţipise în castelul său de corali şi ghips, visând cum petrolul ţâşneşte la robinete şi le curge în pahare în loc de vin. Un strămoş al lui, Saeed, se făcuse smochin de aur îndărătul porţilor, la Bastakiya. Dar el, ca un duh al benzinei şi al fosfaţilor, va trăi mereu în suflul Oraşului, precum amintirea unei tandreţi.

Berthe îşi trecuse mâinile peste şorţ. Era semnul că terminase, iar copilul putea să întrebe :

— Berthe, tu crezi că ar trebui să fiu fericit pentru darurile pe care le-am primit ieri?

Berthe îşi încreţi toată faţa şi, printre gene, îi scăpărara scânteii de ură : darurile acelea erau daruri spurcate şi i le-ar fi aruncat pe fereastră.

— Ce ştii tu despre fericire, micuţul meu? Ai răbdare...

— Dar tu eşti fericită? se interesă.

Un moment de tăcere încordată coborî între ei. Saiyed bănuia că să fii fericit însemna să îţi recunoşti mama după atingeri şi după miros, şi nu să o vezi într-o fotografie. Guvernatorul îi inventase o mamă cu ochi vii de marmotă şi cu părul tuns scurt până în dreptul cerceilor. Părea tânără şi nonconformistă, dar murise demult, Saiyed nu şi-o amintea. Dacă ar fi trăit şi atunci ar fi fost cu ei doi în bucătărie, şi-ar fi lăsat buclele să i se răsfire pe spate, de dragul copilului. Saiyed îşi închipuia că să fii fericit însemna

să hălăduiești seara pe Khor Dubai cu o *abra*¹ fără să te cheme acasă. Să aștepti dimineața în barcă și apoi să mănânci susan în piața de mirodenii. Saiyed era sigur că fericirea înseamnă să fii bogat cât șeicul și să poți cumpăra tot sukul de aur, dar și *Emirates Towers*, cu lifturile lor transparente, plus un cal cu jocheu, care să câștige la curse.

Fiindcă Berthe nu vorbea, încercă să-și răspundă singur, în gând: ce ar fi putut să însemne să fii fericit pentru ea? Făina și drojdia, untul. Faptul că el se culca după prânz. Mutra Guvernatorului, când îl anunța sec: „Saiyed are note bune la școală și e foarte politicos“.

1. Ambarcațiune tradițională din lemn, folosită pentru transportul persoanelor din Khor Dubai în Dubai.

Era zi de vacanță și Berthe îl dusesse pe Insula Păsărilor, căci îi promisese. Rezervația *Ras Al Khor* era de asemenea un eden construit, dar aici le plăcea amândurora, fiindcă nebunia Orașului rămânea departe. Saiyed se descălța de sandale, să simtă iarba. Alerga cu soarele în față, ca o rândunică-de-mare, clipind din ochi. Avea buzunarele doldora de grăunțe pentru prigorii și de pește uscat pentru sutele de flamingo care lopătau apa neagră. Dintre mangrove se-nălțau iuți cocori, precum niște cercuri de aluminiu.

Saiyed se lăsa pe spate între tufele de cimbru sălbatic, care îl amețeau de miros. Vedea cerul rotindu-se odată cu el și crestele albastrii ale pinilor cu vârfurile în jos, ca-ntr-un carusel.

— Berthe, uită-te, e o pupăză! Și o ciocănitoare! Berthe! Vino repede! Berthe!

Pe dinăuntrul ei, Berthe înfloreă la orice chemare și inima îi bubuia în urechi.

— Nu striga așa tare, îi spunea cu blândețe, dar era ca și cum ar fi pus podul palmei peste o flacăra.

Saiyed se bucura din rărunchi, străbătând cu râsul până la zidul fortificațiilor. Al Fahidi se zărea ca prin ceață – un timpan de argilă și pietre albe.

Nu venea zvon de vânt și căldura umezită în otrăvurile metropolei le plutea pe deasupra capetelor ca o respirație gâfâită.

Bona Berthe hotărî să se-ndrepte mai spre răcoare, pe partea opusă arterei de navigație, unde ar fi putut să găsească o masă liberă pentru prânz.

— Dar să rămânem aici, Berthe, te rog! Am văzut o grămadă de copii cu părinți, care mâncau chiar așa, pe iarbă!

Ieșiră în zona cu bănci și alei, unde în jurul rondurilor cu arbori vizitatorii stăteau la picnic. Saiyed avusese dreptate : mulți copii alergau printre jocurile de apă ale fântânilor, însoțiți de câini și de vânzătorii de suveniruri. Saiyed îi sălta deja dinainte, roșu la față și transpirat, când o minge albastră le tăie calea. Saiyed chicoti și o lovi cu piciorul. Un alt puști, mai blond, de pe partea cealaltă, o primi înapoi, sprijinind-o cu talpa. Își făcură semne țipând și lansară un schimb de pase. Berthe se ținu deoparte o clipă, fiindcă îi știa obiceiul.

N-avusese timp să aștepte. O femeie speriată țâșni printre pomi, înșfăcându-l pe băiatul cu mingea :

— Nu ai voie să te joci cu arabi! Ți-am mai spus de o sută de ori!

Berthe crezu că îi fierbe sângele. Saiyed în schimb se strânsese pe vine, parcă scuturat de cărcei. Deși o auzise pe Berthe, era prima oară când pricepuse cuvintele și când nu putea să se mai desprindă din strânsoarea unei dureri.

Își descoperi gustul lacrimilor, când îi picurau de pe buze, răvășindu-i-se de-a lungul bărbiei. Înghiți de mai multe ori și își strânse pumnii. Nu voia să plângă acolo, nici să pară neputincios. Se simți

căzând pe o parte în gustul acela amăruï-dulce, de migdal și de vârtoare de ploaie. Văzu cerul întors sub lentila aburită a irisurilor și atunci strânse pleoapele.

Saiyed avea suflet de fluture. Era foarte religios, dar fără vreo credință anume, fiindcă Guvernatorul, deși atât de atent la detaliile biografiei lui inventate, nu luase în calcul botezul, nici vreo altă formă de convertire. Dincolo de asta, băiatul sosise cu acte europene și cu numele nou al tatălui.

Ca o bună catolică, Berthe încercă să-l învețe o rugăciune, dar Saiyed abia ce deprinsese versetele, că îi și spusese cu o convingere care o înghețase : „Asta nu e decât o poveste nereușită!“.

În schimb, Berthe îi observase emoția ce îl cuprindea la chemările muezinului, care în noul Babel se auzeau și în megafoanele de la malluri. Altă dată îl surprinsese vrăjit în fața micilor Ganesha de jad pe care îi vindeau indienii, pe când într-o seară îl găsi așezat pe pragul unei sinagogi din Deira, a evreilor șlefuitori de podoabe.

Împlinise doar unșpe ani, dar bătrâna nu mai putea ține pasul. Nu mai putea să îl caute și nici să-l întoarcă din peregrinările lui secrete, despre care tată-său adoptiv nici nu bănuise. Nu era de mirare : el avea tot timpul afaceri, abia dacă îl vedea pe copil și în ultima vreme devenise parcă mai abătut.

Dar nu era chip să fii trist în Dubai. Asta nicio-dată ! Chiar și el, ca guvernator, fusese luat cu asalt

de bancheri, de prieteni de la clubul de golf, de portarul de la *Zeng He's*, de propriul maseur.

Așadar, se obișnuia să zâmbească mecanic, la fel cum își compunea cifrul de la casa de bani.

Saiyed se-nălțase și părea foarte slab, însă o vigoare întunecată îi urca în priviri și tăia ca fulgerul. Erau foarte puțini cei care mai puteau să-l privească în ochi.

Într-o zi, în bazar, vânzătorul de griș pe care îl fulgerase de față cu bona îndrăznise să-i spună: „Ptiiu! Ai ochi de strigoi! O să-mi meargă rău azi!“.

Distrusă pe viață, Berthe nu își mai găsea alinare: odorul ei drag, slăbiciunea cea mare a inimii ei, era un mort viu ori un suflet din altă lume. Nu putea să mărturisească o asemenea grozăvie. Se îmbolnăvi și căzu la pat, fără ca Saiyed să catadicsească să îi bată la ușă.

Dimineața în care lăsaseră vântul să umfle perdelele dormitorului ei, desluși pentru el începutul singurătății. De-acum nu trebuia să mai joace teatru ca tatăl lui: era singur și liber în labirintul metropolei, răzvrătit și stăpân ori străin și neînțeles de alții, era cum își dorea să fie.

Guvernatorul constată cu mândrie că Saiyed se descurcă fără o nouă îngrijitoare. Sub acoperișul de pânză al abrei care traversa zi de zi apele Canalului, era cel mai mic călător. Îl vedea de sus, când pornea către școală, și îl mai vedea noaptea, deja adormit. O singură dată băiatul îi intră în birou și-i vorbi cu o voce necunoscută:

— Am nevoie de ajutor, spuse. Cred că piesa asta e prea valoroasă ca s-o duc eu singur cuiva s-o repare. Nu aş vrea să o pierd şi nici să mă păcălescă vreunul.

Îi întinse Guvernatorului un obiect ca o amuletă, o monedă legată cu un fir de mătase, o medalie sau un pandantiv vechi.

— De unde ai asta?

Saiyed îşi coborî ochii:

— E din cameră de la Berthe. Nu am vrut să cotrobăi pe-acolo, crede-mă, dar era într-o cutie grozavă, pe care scria Saiyed. M-am gândit că îmi aparţine. Era cum o vezi, legată cu şnur, şi am şi purtat-o la gât. Dar aţa e de pe vremuri, fiindcă pur şi simplu s-a rupt şi noroc că am văzut că alunecă. I-a căzut doar o piatră, o am.

Saiyed îşi deschise pumnul şi lăsa în mână Guvernatorului ceva ca un bob de acid sau un miez fierbinte, fiindcă îi simţi arsura în degete.

Tatăl adoptiv luă obiectul şi îl puse în portofel. Rămase în palmă cu grăuntele acela de nu ştiu ce şi îl cercetă cu o lupă.

Când văzu ce avea în raza privirii, mâna începu să îi tremure. Se gândi că e obosit. Nu putea să îşi creadă ochilor: o broboană de nestemată îi stătea pe câmpul lui Marte, chiar în palma cu care ducea la gură, cu care număra banii şi cu care mângâiasă cândva.

Cu alte cuvinte, în medalionul acela, pietre rare cât mazărea figurau un simbol (probabil un chip) şi ţineau ascunsă o taină. Era prima dată şi ultima când

Guvernatorul avea remușcări că nu îi dăduse mai multă atenție unei biete femei. Berthe îi dispăruse din casă purtând misterul.

Biata ființă încercase să-i spună, în urmă cu doisprezece, dacă nu cînșpe ani, când erau la Bruges ori la Amsterdam. Nu își amintea mai nimic. El crezuse atunci că fusese o aiureală despre o infirmieră plătită, care îi găsisese copilului o amuletă la gât. Ei și? Ce mare scofală? Ce putea să aibă sub scutece un bastard oriental fără vină?

Renunță să mai scoată bijuteria și să o privească îndelung. Prefera să o vadă în lumina zilei și când nu avea musafiri. Cum plecă Saiyed spre școală, se-mbrăcă și ieși val-vârtej.

Îi făcu semn șoferului că va merge pe jos, dar habar n-avea încotro se-ndreaptă. Nu-i trecea niciun nume de bijutier prin mintea atât de burdușită cu cifre.

Își aduse aminte de tatăl lui, general de divizie și colecționar fin, și apoi de bunică-su, care prăpădisese o dotă și vreo trei moșteniri ca să cumpere nestemate.

Se zvonea că scrisese un lapidarium sau era doar o glumă a cuiva din familie.

Parcă ce mai conta! Se urcă într-o *dhaw*¹ ca să traverseze Canalul și să ajungă la școala veche. Lângă *Al-Abmadiya*, pe undeva, se aflau dughenele aurarului.

Dar Dubaiul creștea în somn. Atelierele se mutaseră într-un zgârie-nori, dacă nu pur și simplu pieriseră.

1. Ambarcațiune tradițională arabă cu una sau mai multe vele latine.

Una peste alta, intră, pe sub firma ultimului sosit, în bijuteria unui pakistanez. Vânzătorul era cam tânăr pentru ce voia să-l întrebe, însă, în sfârșit, îndrăzni :

— Dumneata ești aici bijutierul?

— Da, domnule. Ați dori ceva din vitrină?

— Nu chiar. Am o piesă și vreau s-o evaluez.

— Cum să nu! Nici nu vă iau bani pentru asta și aveți răspunsul pe loc. Eu sunt sigur că vă veți întoarce să și cumpărați într-o zi. Am zis bine?

— Sunt deja client, vă dați seama...

Giuvaergiul surâse și-i mai spuse o dată văzându-l cum caută într-un portofel :

— Nu vă costă nimic, vă repet.

— Nu e vorba de plată, aceasta e piesa!

Când își puse portofelul la loc, Guvernatorul fu de-a dreptul înspăimântat. El, care nu umbla cu bani cash, simți cum își umflă în buzunar două teancuri mari de bancnote. Era portofelul lui? Dar al cui?

Puse medalionul în față, pe un fel de talger al bijutierului, și îl așteptă să se uite prin ocheanul lui măritor :

— Domnule, eu văd rar o asemenea imitație. Lucrez aurul de o viață, dar așa ceva n-am crezut că se poate face, vă jur! Uitați-vă singur o clipă, zise și îi întinse vizorul peste tejghea.

— Am dreptate sau nu? E desăvârșită! O broșă a vreunei amante mai deșteaptă decât o contesă. E o artă să porți un gablonz mai frumos și mai pur decât...

— Da' nu e o broșă, e un pandant!

— Asta-i bună! Eu vă spun ce a fost înainte să-i fi adăugat careva bucla aia care e chiar de aur.

Oricum meșterul era un nepriceput, pentru că le-a luat chiar de bune, însă toate pietrele alea sunt sticlă bine călită și colorată în cuptoare înainte cu mult să vorbim de Swarovski și de alte farafastâcuri! Altfel zis, îmi dădeați niște bani să plătiți o dezamăgire... Păstrați-o, e o copie îndrăzneță și prea bine făcută să nu ducă de nas o mulțime de lume și în special doamnele... Îmi pare doar rău pentru că...

— Ba pe mine m-ați ușurat! Nu știu ce văd cu lupa, dar îmi place că fiul meu poartă o imitație după care să nu-l doară capul dacă o pierde.

Pentru că simțea greutatea portofelului său burdușit, Guvernatorul apucă o bancnotă și se pomeni că aproape strigă :

— Insist să luați banii ăștia din partea mea. Plus că îmi dau cuvântul că am să mă-ntorc. Știți că nu glumesc, nu?

— Sigur, domnule.

Săcâit de grosimea bancnotelor, tatăl adoptiv dispăru în primul taxi. Era opt fără zece. La birou, extrasul de cont demonștră că teancul de bani îi picase din cer. Puse totul într-o casetă și se tulbură și mai mult. Mai târziu, îl chemă pe șofer :

— Ai o misiune secretă : în portofelul ăsta, la mine, e o bijuterie de-a mea. I-a căzut o piatră și cu ocazia asta aș vrea să și aflu cât face piesa. Crezi că te descurci? Nu e greu, doar că eu nu am vreme și nici răbdare, tu știi.

Șoferul se duse la *Queen's* și puse pe masă un portofel îndesat cu bani. „Șeful meu e nebun“, se gândi văzând cum bancnotele izbucneau dintre pliurile de piele. Trase medalionul afară și i-l arată chiar

patronului. Bătrânul armean se-ncruntă, apoi se uită stânga-dreapta prin magazin :

— Omule, cum umbli așa? Nu ți-e bine? Cu o căruță de bani și o piesă ca asta! Ai habar ce ți-a dat aici? O bijuterie străveche, rarisimă! Spune-i poponarului tău să vină încoace, dar fără să-i spui cum ți-am zis! Sunteți niște descreierați amândoi!

Bijutierul rămase transpus să se uite în continuare la ce primise. Guvernatorul veni spre seară, destul de năuc și cu buzunarul umflat de bani: „Încep să-mi pierd mințile“, se gândi.

— Domnule, poate vreți un ceai, îi zise patronul. Avem de vorbit, dacă acceptați.

— De-asta am apărut, îi răspunse. Piesa e autentică?

— Mult mai mult! Am făcut verificările azi și m-am sfătuit și cu alții. Nu încape nicio discuție! De altfel, știati, nu-i așa? E cu siguranță o moștenire.

— Exact. Doar că eu nu sunt niciodată atent la detalii...

— Ei bine, sunt lucruri pe care, probabil, nici deținătorul nu le-a știut... Așa-zisul medalion e de fapt un fragment dintr-un astrolab foarte vechi, demn să stea între piesele din muzeu.

— Nu exagerați? Cât să aibă, șaptezeci-optzeci de ani?

— Domnule Guvernator, întrebați pe oricine! Eu sunt nașul tezaurelor din lumea arabă! Piesa asta are o mie șase sute de ani și nu e de pe-aici. Noroc că nu sunteți nici dumneavoastră oricine. Ați adus-o, desigur, din Europa. A fost o șansă, pentru că, în mod logic, nu ați fi putut să o treceți granița.

Pentru Saiyed, a fi singur era putere și vindecare : era soarele roșu de deasupra deșertului. Erau covoarele din păr de cămilă lăsate în vântul tăcerilor de la *Hatta*. Era aurul reflectat în inoxul zgârie-norilor și vărsat apoi peste fețele vilegiaturiștilor din Palm Jumeirah. Era somnul lui Mo – un colibri păstrat într-o colivie de sticlă.

Șeicul călca pe mătăsuri ca și cum ar fi mers pe mare și visa bani. Se visa un pirat al viselor altora, pe care le păta cu petrol când trecea dintr-unul într-altul. Umbla peste tot cu picioarele ude și înnegrite de bogăția de sub nisipuri.

Sub splendoarea Dubaiului veghea sarea. Saiyed nu vedea decât focul briliantelor risipite în galantare și aurul. Aurul! Avea șaptesprezece ani și voia tot aurul lumii să-l îmbrace pe piele ca pe o cămașă. Să-L venereze și să-L miroasă pe El, care nu mirosea, dar năștea parfumuri, miraje, putea orice.

Din aur erau porțile vămile care te treceau dintr-o oră într-alta și pe care le puteai îmblânzi cu metalul nemuritor.

Aurul n-avea frați, nici surori, ci doar amantlâcul pe viață al nestematelor : smaraldul, rubinele și veninul abia limpezit al regelui pietrelor. Pentru Saiyed, îngerii căzuți aveau stele de diamant între ochi.

Împlinise şaptesprezece ani şi încă nu îndrăgise o fată. Să fii îndrăgostit însemna pentru el să le dai voie dracilor să îţi salte în tihna minţii.

Într-o zi, când făcuse o drumeţie spre munţii Hajar, o tânără oacheşă îi atrase privirea cu lucirea gâtelilor ei de cuarţ. Era în Al Aqah la o braserie şi nu voise decât să îl cheme pe chelner pentru comandă. O ştersese cu ochii doar o secundă şi femeia se şi aşezase lângă scaunul lui, la aceeaşi masă :

— Pot să vin cu tine pentru câţiva dirhami şi o porţie de creveţi la grătar.

— Bine, spuse şi se înroşi tot. Sau mai bine... lasă, pe altă dată!...

Fata îşi scutură pletele pe spate şi râse cu înţeles :

— Hai, că mă descurc şi cu cei ca tine, ai să vezi ! Eşti evreu sau armean?... Nu contează, eunuc să nu fii, nu de alta, dar îmi place să-mi merit banii.

Îi păru o şopârlă de peridot, aurită în raza Lunii. Gătelile ei străluceau sub becuri laolaltă cu ochii de un verde apos. Nu privise nicio fată de-aproape. Ea era probabil o dansatoare dintr-un bar din apropiere, fiindcă nu arăta a femeie care... Dar ce ştia el despre toate astea? Ceruse cartofi şi un steak de vită, iar acum îi stăteau în gât.

— Ai o cameră, sau mă descurc eu? zise fata.

— Nici nu mă gândeam să rămân în seara asta pe coastă.

— Ei, uite că s-a nimerit, îi răspunse, iar întâlnirile astea sunt cele mai norocoase, ştii? Că până la urmă întâlneşti pe cineva la un drum şi te trezeşti dintr-odată că...

Nu apucă să își termine fraza, că telefonul din buzunarul de la spate al blugilor vibrează și apoi țiuie ca un pager :

— Ce bine că mă suni tu, îi spuse cuiva. Ai putea să îmi dai camera de aseară și în noaptea asta ? Bine, bine... Știam eu că tu mă ajuți, mai adăugă și închise.

— Era peștele tău ? îndrăzni Saiyed.

— Peștele ? Nu fi prost ! Ce-ți închipui, de fapt ?

Saiyed ridică din umeri. Chiar nu se gândea la nimic. Ba mai mult, simțea o neliniște pe care n-o avusese și o transpirație rece îi trecu pe șira spinării.

— Eu nu mai mănânc, zise el și își puse tacâmurile pe farfurie.

— Adică ce-ai vrea să cred, că ai chef să mergem ?

Fata râse din nou și îl privi drept în față, ca și cum se știau de mult.

— Ba pe mine ar cam trebui să m-aștepți, fiindcă n-am mâncat de azi-dimineață.

Se uită la ea cum înghite, la fel ca o femelă-păianjen care ronțăie cheratina unei muște captive. Strânse pleoapele, cum făcea mai mereu în copilarie.

— Ți-e frică de mine ? îl atacă ea direct.

— Nu e vorba de asta !

— Păi află că sunt o ființă cum ți-ar plăcea. Acum nu-ți dai seama, dar ai să vezi. Și mai ai și bafta că e aproape : urcăm pe o scară și apoi la etaj, prima ușă pe dreapta, am și ajuns. N-avem cadă, dar unul ca tine nici nu cred că s-ar fi spălat altfel decât cu dușul, așa e ? Mașina aia de-afară e a ta ?

Saiyed nu răspunse. Își întinse picioarele și, pe sub masă, i-atinse glezna pe bucata de piele dintre

blugi și pantof. Tresări ca ars. Avea pielea electrică, de zeiță, de femeie care nu putea fi făcută din carne.

— Știi ceva, n-am să urc, îi spuse decis. Trebuie să ajung azi acasă, chiar nu pot să amân. Ia, te rog, banii ăștia și consideră că am fost deja împreună și că mi-a plăcut foarte mult, OK?

Ea trăgea din țigară, iar la o întorsătură ca asta nu se așteptase. Sorbi un fum lung, în timp ce pe-al doilea i-l suflă în obraz, aproape orbindu-l.

— Ești un nefericit! zise tare, încât vreo câțiva de la mese întoarseră capul. Și mănâncă-ți banii! strigă înainte să se rotească și să o apuce spre ușă.

Nici nu se depărtase că Saiyed regretă pentru că fusese atât de prost.

Multe nopți îi visă parfumul. Îi visă oul gleznei, în foiță de aur, și, în cele din urmă, o visă cum îi saltă deasupra ca o amazoană dezlănțuită și cum îi respiră în ureche, apăsând pe cuvinte: „Ești un nefericit și mănâncă-ți banii!“.

Pentru Saiyed, un cuvânt ca *mamă* era începutul lumii. Însă nu îl știa, fiindcă nu îl spusese decât în gând. Bonei lui îi zisese Berthe, așa cum îi zicea toată lumea, pe când dansatoarei aceleia care îl acostase la *Hatta* nu îi spusese nicicum pentru că nici nu aflase cum o chema. Erau femei prea puține în viața lui ca să poată împrumuta de la fiecare câte ceva pentru maică-sa.

Căuta în el ceva să îi semene, doar că maică-sa era o nălucă de lapte crud, o fantomă a liniștii din placentă și a întunericului în care își auzise întâia oară foșnetul pulsului. Mama lui fusese un zvon de apă. Niciun miros, niciun gust și nicio culoare n-ar fi putut să i-o mai apropie. Și totuși... Într-o după-amiază, intrase în sala cinematografului de lângă garaje, chiar la parterul imobilului lângă care stătea. Era o sală decorată cu spoturi și catifea, cu tejghele pentru popcorn și tonomate de băuturi. Când se stingeau neoele și climatizoarele din tavan începeau să înotă aerul, mirosul de praf se pierdea, ca și cel de fum și de ulei ranced.

Mai fusese aici de câteva ori: după înmormântarea lui Berthe sau când, ieșit de la școală, nu prea își găsisese altceva de făcut.

Era singur pe al doilea rând și se uita la reclame. Își strânsese genunchii, sprijiniți de tăblia scaunului

din față, și aștepta să înceapă filmul. Nu îl interesa foarte mult ce urma să vadă, fiindcă pur și simplu intrase de spaima caniculei și a burghiilor de la un etaj de deasupra, unde se făceau reparații.

Dar era o zi neobișnuită, căci în difuzoarele multiplexului li se cereau scuze pentru o întrerupere de curent. Garantaseră o remediere în cinci minute, dar pana dura. Lumea începuse să se ridice și să bâjbâie spre luminile de alarmă. Spațiul se încălzea, înviind duhoarea de cauciuc a mochetelor și izul de transpirație al mulțimii.

Parcă ar fi vrut să îl doară capul. Încercă să nu se agite. Rămase pe loc în rumoarea de glasuri și de obiecte adunate în grabă. Își întinse picioarele sub rândul din față și se hotărî să aștepte.

Și așteptă, ca un figurant dintr-un film de serie care nu se mai termina. Pe sub ușile vraise ale gurilor de incendiu curgea lumina, cu sclipirile de nichel ale amiezei și, dintr-odată, știu că își amintea : era senzația de cald și de umed a uterului, cu zvâcnetul regulat al pereților unui tunel. Era pântecul maică-sii, în care trăise, ca un glonț într-o armă, era ultima clipă dinaintea ieșirii în zbaterea vântului. Apoi frigul din aer îi tăiase plămânii și puțința de-a ține ochii deschiși.

La fel și atunci : când aprinseră becurile, el își feri ochii și își acoperi fața, sprijinindu-și obrații câteva secunde în mâini.

După o tulburare ca asta, Saiyed urcă în apartament și distruse fotografia. Privirile mătăsoase ale

femeii cu ochi căprui se sparseră în frânturi pe pardoseala bucătăriei. Tatăl adoptiv nu îl întrebă niciodată unde dispăruse portretul.

Saiyed se privi în oglindă și văzu un chip nou care deprinsese furia. Tocmai se gândise să dea năvală în biroul Guvernatorului și să-și ia amuleta, când portarul clădirii îi spuse prin interfon că îl caută un comisionar. Saiyed se calmă o clipă și transmise că sigur era o încurcătură :

— Nicidecum! spuse paznicul.

De fapt, era vorba despre un curier al poștei rapide care aștepta semnătură.

— Trebuie să vă livrez un pachet care vine din Europa. De la o adresă din Bruges.

Cu alte cuvinte, bona, care era îngropată de ceva timp, îi dădea semnale din moarte. Simți cum se aprinde din nou și apoi îl cuprinse frica : era clar o zi de-a-ndăratelea ! În tăcerea culoarului de la intrare semnă pentru un colet nu mai mare decât o cutie pentru trabucuri. Un nepot de-al lui Berthe vânduse și ultima proprietate a mătușă-sii și, pentru că găsisese carnetul într-o învelitoare cu numele Saiyed, i-l trimisese cu poșta. Asta era chiar ridicol !

Un carnet cât o Biblie groasă de buzunar, jerpelit și ca vai de lume, ajunsese la el fără niciun indiciu. Însă caraghios și revoltător era faptul că gioarsa era plină de mângăleli și de înscrisuri arabe.

Nu știa araba. Grație actelor sale europene, învăța la o școală britanică și avea un tată excentric, care ajunsese în Emirate ca să-și ia înapoi tinerețea.

„Toți mă cred oriental din pricina numelui“, își zise cu nervi și trânti caietul pe romburile de gresie. Îl izbi cu pantoful, ca pe o minge, dar apoi se supără rău de tot și îl frământă în picioare până când foile ajunseră ferfeniță. Nu putea să-l arunce chiar imediat ca să-i știe toată lumea rușinea.

Cu un singur gest, îl împinse sub patul din camera lui. Dar exact acolo avea să îl dibuie menajera când va pune aspiratorul! Nu era o ascunzătoare. Sări să-l recupereze și își dădu seama că singurul loc era seiful Guvernatorului.

De îndată ce tatăl său adoptiv se întoarse acasă, Saiyed îl încolți de la ușă :

— Sunt de același sânge cu tine sau nu? Vorbește-mi deschis, fiindcă nu mai suport!

Bancherul, a suta oară părtaş la o asemenea scenă, se enervase de-a binelea :

— Saiyed, noi am mai vorbit despre asta și chiar te credeam mai deștept : ești, în orice situație, ceea ce simți că ai fi. Ce ai vrea să-ți spun? De pildă, acum, ești așa cum te porți, un nesăbuit! Nu știu dacă evreu ori persan sau din Australia, dar ești sigur un tip furios care-și strică viața. Și pentru ce toate astea, mă rog? Ce nu-i bine? Acum tu să-mi vorbești fără ocolișuri, fiindcă eu nu pricep...

Saiyed se uită în oglindă a doua oară și se văzu răvășit și trist. Guvernatorul avea dreptate, dar el tot nu găsea potrivit să-i spună ceva despre corespondență. Era sigur că i se întâmplau toate astea fiindcă nu mai purta amuleta.

La începutul lui august, milionarii Dubaiului se duc spre răcoare. Rămân zidarii și imigranții, chelnerițele și dansatoarele thailandeze. Rămâne arșița care face pietrele și nisipul să pară albe.

Saiyed se îndreaptă către plajele de la Fujairah împreună cu tatăl său. Amândoi poartă ochelari cu lentile închise și împart aceeași decapotabilă. Guvernatorului, învățat cu șofer, nu-i place să conducă mașina. Nu îi place nici să plece în vacanță cu fiu-său. La *Rotana Resort & Spa* se despart ca niște străini.

Saiyed s-a obișnuit cu tăcerile din cele două ore de mers. Din profil, îi măsoară Guvernatorului ridurile din jurul gurii și pielea uscată ca foița de pergament. Tatăl lui e un tip retras, dar speriat de propriile retrageri. Saiyed în schimb își iubește mușenia.

Până când vor parcurge toată coasta de est, tatăl său va fi ca un rac fiert în abur. Saiyed însă va umbla dezgolit, să-și arate brațele coapte și torsul de efeb oriental după care turistele întorc capul.

Saiyed ar bea soarele ori l-ar lua cu sine. S-ar lăsa topit în căldură, precum cositorul din lingura vrăjitoarelor. Uneori se crede venit din lumină, dar nu ca un zeu, ci doar ca sclipirea metalului.

Tatăl său nu-i cunoaște aceste gânduri. La hotel, își coboară valiza pe covorul din față, care imită

gazonul, și își strânge crosele pentru golf. Saiyed va pleca mai departe și se va caza mai târziu. Rămas cu mașina, e întocmai ca o lăcustă care are tot cerul.

Saiyed se întoarce la nedumeririle lui despre fericire. A vorbit despre ele cu Berthe cândva, în copilărie. Acum, când curenții oceanului îi umflă *T-shirt*-ul, ar spune că fericirea înseamnă să fii un nor, să fii vânt.

Depășește cu mult rumoarea fâșiei turistice Snoopy și rămâne în dreapta cu apele calme și cu stâncile roșiatice ale fortului. Din larg, briza îi aduce miros de femeie pe care tocmai ai posedat-o. Și-amintește exact acest zvon răcoros care iese din fierbințeală, dintre pulpele unei femei cu care ai stat pe cearșafuri. Vântul e prietenos și ajunge în Khor Kalba aproape fără să simtă. Aici, jnepeni de un verde înnegrit înțeapă nisipul și hrănesc păsările. Saiyed ia în plin cuțitul căldurii, se lasă străpuns. E ca și cum ar aluneca pe o pârtie de lumină virgină ori într-o revărsare de lavă. Vede câmpuri în față, undeva la cotul șosele, și se miră că pot crește lanuri în pustietatea aridă.

Dacă el nu visează, sunt chiar lanuri de floarea-soarelui, cu corolele răsucite spre febra cerului. Ar vrea să oprească și, fiindcă nimic nu apare din urmă, încetinește, apoi taie elanul bolidului.

Se trezește în tăcerea ritmată de zumzăitul unor zburătoare sau greieri și, dintr-odată, îl răscolește nectarul bețelor cu semințe în pârg. Acum știe că sforăitul acela era al albinelor și al bondarilor cufundați în fagurii de ulei.

Se duce aproape și trage pe nări polenul catifelat și încins, pe când frunzele aspre și tulpinile străbătute de pori îi cad peste față. Se lasă lovit și pătruns de licoarea înecăcioasă, căci lanul e o oază de miere zaharisită.

Acum pare mai sigur ca niciodată că fericirea-i o undă de fiere dulce, o săgeată de sulf între ițele vântului. Abia a trăit-o că s-a și înfipt în pământ, mișcând demonii aerului și ai furtunii.

Saiyed stă întins pe spate, cu cerul deasupra. Fericirea a și trecut ca o boare de somn. Aude motorul mașinii în afara șoselei și țârâitul insectelor. Dar mai e ceva: e o nostalgie a locului, care se târăște din urmă ca o velă pierdută, zdrențuită pe margini.

Toate nopțile acelei vacanțe le-a trăit în cluburi de dans. Și acum, când privește în urmă, amintirea lor îl mai arde precum dâra pe piele a unui bici.

Saiyed credea cu orgoliu că știe mai multe despre femei. Credea, de asemenea, că descoperirile importante le făcuse de unul singur. Dansul l-a contrazis. Era singura promisiune a dublului pe care viața lui și-o ținuse.

De atunci, îi rămăsese ideea că spiritul dansului era brun, o himeră cu două capete. Duh nocturn, înălțat între corpuri, dansul i se răsucise pe trup și se despletea înapoi, în ritm, ca un șarpe vrăjit.

O tânără braziliancă îl învățase mișcările, însă el se purtase ca un dansator înnăscut, de îndată ce deprinsese toți pașii.

În ultima seară, o întâlni pe Joanna și neastâmpărul muzicii îi pătrunse în sânge. Era arăboaică sadea, dar își pusese acel nume aiurea pentru clienții ei de la club. Dansa în sandale subțiri de pânză, precum niște încălțări de balet. Începea ușor, ca alcoolul când ți se ridică în cap, și se aprindea ca o flamă. În vârtejul nebun, îi zărea numai ochii și dinții lucind sub neon ca sclipirile de zăpadă. Dar el le știa? Nu văzuse zăpadă, iar fata era mai degrabă un foc. Pielea ei dogorea și te lua lângă flacăra.

Lui Saiyed i se usca gâtul și tălpile îi zvâcneau dureros. Dar era o durere plăcută, un chin dulceag și amăgitor, pe care el le topea într-un alt dans, nou.

Sus, pe ring, Joanna părea o panteră nervoasă, toți bărbații ar fi cuprins-o cu brațele, dar îl alesese pe el și atât. Până în zori, îi sorbise vlaga din oase. Plănuise să o urce în cameră, dar abia mai putea să își țină pleoapele.

— Vrei să plec? îl întrebase provocator.

Saiyed nu putuse să spună nu. Era amețit, se lăsă purtat ca un fulg pe apă și ea făcu flacăra să se mistuie lin, dar să izbucnească în scânteii pe deasupra cenușii.

Tresări în somn și dormi apoi ca un prunc lângă sânul maică-sii. Pentru el, care nu păstra rămășițe din acel paradis, Joanna rescrise povestea raiului.

Dormi și visă că ninge peste mare. Șeicului Mo îi plăcea să adoarmă și să vadă în somn lucruri nemaivăzute. De pildă, visă Luna înconjurată de un cerc alb, ceea ce o lăsa să se înrudească cu piatra unui inel. Astrologul nu găsisese că ăsta ar fi un semn rău : doar el, ca stăpân, pusese zăpadă și vânt înghețat la *Mall of the Emirates*, speriiind măruntaiele de fier și de mangan ale nisipului. Copiii turiștilor și milionarii nu-i simțeau frica : făceau snowboarding pe pistele de la *Magic Planet* și lingeau acadele din așchii de cocos închegate în sirop.

Lui Mo îi e drag cam tot ce sclipește : pelteaua și zahărul, vinul alb licoros, frunzele de eucalipt. Perlele și monedele, briantina. Pleoapele smălțuite cu fard și unghiile ca rodia ale metreselor. Kimberlitele albastre și lingourile, uleiul – sub preșele de măslină, icrele aurii. Și petrolul împinge o crustă de raze, curcubeu măcinat în artere de păcură.

Mo adoră fântânile cu ciucuri de apă, caimacul din lapte și mohairul. Mănușile lui cu borduri de hermină, cidrul rece băut la umbră și parfumul de mosc.

Mo adoră să stea în poză. Să vâneze mistreți și să-și sugă măselele după ce a mâncat fazan.

Mo se dă în vânt după zmeie, după găteți de buric și după mânji tineri. Îi mai plac felucile care zboară pe valuri și mirosul de zgură mărunțit în galop.

Dar mai mult și mai mult îi gâdilă nările smerenia oarbă a supușilor săi, închipuirile lor cuminți și știute, în care se-ascunde noapte de noapte precum un hoț.

Mo e un tâlhar din Orașul păcatelor, dar, când prăduiește, tot ce prinde în unghii i se pierde apoi ca apa între degete.

O coajă de pepene din somnul cuiva, un papuc sau o ramură cu vrăbii cu tot sunt doar lucruri uitate care îl dau în vileag, altfel Mo nu ar fi decât o umbră a ispitei.

Mo este morișcă de praf. E un cavaler al norocului. Mo e soarele atât de curtat de cirezile norilor și ademenit de un vârcolac.

Lângă Podul Garhoud, copertinele roșii ale vapoarelor se umflă în vânt, întocmai ca niște jucării de hârtie. Doar uneori, dimineața, se-aud motoarele vasului Liwa, când alunecă de-a lungul Canalului, fiindcă noaptea muzica arăbească îmbracă totul: saloanele plutitoare și puntea fiecărei ambarcațiuni *dbow*, șalupele de agrement ori velele fanteziste ale mamușilor de croazieră.

Apele sunt de cobalt și aur curs, pe când oamenii din vapoare par cu toții îndrăgostiți. Ca în orice rai pământesc, e o simplă chestiune de optică: Saiyed nu se lasă înșelat de priveliște. Se ascunde aici vinerea la amiază și rămâne până în zori. Practic, e singura noapte când Guvernatorul lipsește fără să dea explicații, astfel vineri devine și noaptea deliciilor lui neîmpărtășite.

Cerul e mai mereu înstelat, exact cum se cade după ziua de rugăciune a săptămânii. Doar că luxul lichid din *Al Boom* nu e al musulmanilor, cum s-ar crede, ci al turiștilor de peste tot care tânjesc după un pic de distracție.

Dacă ar fi pe cinstite, locul ar trebui să miroasă a perle (de la scufundătorii iranieni care au venit primii), și nu a pește.

În visul lui Mo, care doarme și trece desculț dintr-un vis într-altul, *Al Boom* e camera împărăției:

baclavaua și icrele, calmarul de pe grătar, mirodeniile îi mângâie limba precum un covor zburător tălpile preasfințite ale maharajahului. Mo gustă în somn din bucate și scuipă sâmburii. De aceea, regatul încolțește la loc totdeauna, cu mândrie sporită.

Mo pocnește din buze, își linge degetele și, la sfârșit, când burta îi crapă, își freacă mâinile. Mulțumit și sătul, Mo e stăpânitorul de pus la rană: umple cu bănuți de alamă buzunarele credincioșilor, iar fetelor mari și copiilor le trimite în somn zmeie de mătase pictată.

Mo e trăsnetul și blândețea. De aceea, când doarme, e ca un pisoi într-un coș și Dubaiul își duce arătătorul la gură: „Ssst, se odihnește!“.

Saiyed umblă în vârful picioarelor prin nopțile calde și păstrează secretul. Pentru el, punțile luminate de pe *Kashti* și pânzele galbene de pe *Mumtaz* au cu totul alt nume. Pentru el, baloanele înălțate cu heliu și corsetele doamnelor, străvezii în bătaia Lunii, sunt Europa!

Într-o peregrinare de zi pe străduțele din satul turistic, Saiyed a descoperit un bătrân restaurator de viori și de mobilă veche.

În noaptea feerică a vapoarelor, atelierul lui, care se transformă în ceainărie și în *spice shop*, e și mai atrăgător și îmbălsămat, iar mireasma de coriandru și muștar dulce îi trece de maluri.

În mahmureala dimineții de sâmbătă, Saiyed se roagă de tată-său să îl lase să plece la Paris sau la Bruges, să învețe migala șlefuitorilor.

În ochii lui, ebenistul e caligraful iubirilor nemângâiate și al femeilor. Căci femeile își mută averea în casa bărbatului, mișcând pernele și divanele ca și cum ar umbla cu ouă.

Saiyed nu doarme și nu mănâncă privind la stele și la văpăile de granat care ar putea să ajungă în intarsiile de cedru ale comodelor și ale bufetelor pentru sticlărie.

Când bătrânul Sadet a restaurat un pendul, tânărul i-a dat bob cu bob cuiele de lemn la îndemână, așchii de sidef ca puful de gâscă și malachitul, care pe mahon strălucea divin.

„Vino mâine să punem mărgăritare pe un abajur de măslin și nituri de aur pe niște mânere de nuc. O să-ți placă. Mâine o să-ți arăt un scaun de pașă, cu brațe de corn, care nu au moarte, și spătarul din fibră de palmier, în care smaraldele stau ca peștii în plasă, vrei?”

Saiyed n-are glas pentru „nu“, ci doar mișcă bărbia : sigur o să apară dimineața devreme, cu cataifuri și ceai de pin, abia fiert de bucătăreasă.

Tată-său adoptiv nu-l găsește în așternuturi, dar nu se sperie : parcă ce, când s-a îngrijit el de mai mult? Doar că înainte cu ceva vreme, Berthe îi mai spunea ce se-ntâmplă.

Saiyed împlinește nouăsprezece ani. Cui îi pasă? Are mintea mai tânără ca a unui copil și visează să plece. Maestrul îl roagă să îi deseneze o bufniță pentru rama unei oglinzi. Ucenicul se-nvârte printre metale, cu mâinile fremătând ca o pasăre când își uită cuibul :

- Ce e ăsta, Maestre?
- Zamac, pentru tresele generalilor.
- Și ăsta?
- Iridiu, e pentru dentiști.
- Dar acestea două, care sunt netede?
- Sunt doar aluminiu și alpaca, fii cu grijă, să nu le încurci!
- E adevărat că metalul prea strălucitor te smintește?
- Asta face doar aurul, dar vezi câte trepte sunt pân' la el! Mai nou, bijutierii scufundă lucirile aurului în rodiu, ca să nu te orbească atunci când privești.
- Ce păcat! Ca și cum ai muia lumina în mълuri ca să obții ce? Un metal întristat și albit ca apa.
- Tu ce spui acolo? făcu ebenistul. Așadar, nu îți place aurul alb! Ai însă dreptate, să știi. Argintul e sacru și e doar unul. Să-l imiți e să ruginești Luna și să te îmbolnăvești de pojar.
- Meștere, aș vrea să-ți spun gânduri pe care nu îndrăznesc să le spun altcuiva, dar mi-e teamă că râzi de mine.
- Fii cuminte, dă-i drumul!
- Soarele aurului e singurul lucru la care mă uit fără să clilesc. Pentru toate celelalte, strâng ochii. Ce crezi?

Într-o zi, bătrânul Sadet puse un năvod cu ochiuri de cânepă între două rame de fag și-ncepu să fixeze în el prețioasele: așeză smarald și cuarț brun între bucățele de sodalit și sârme de aur să le susțină. Puse muguri de safir alb și rotocoale de cornalină în scobiturile de rutil, numite și părul Venerei. Agăță ametrin și labradorit în capcanele jaspului și ale galenei, după care strigă după un ucenic care întârzia să-l ajute:

— Ai adus cristalele vânătorilor?

Erau danburitul și crisocolul, ochiul tigrlui și ochi de pisică, aventurinul și Piatra nebula.

— Așa, băiete, glumi ebenistul, că se făcea noapte și tu nu mai veneai! Unde-s fluorinele și bumbii de onix? Plus că ar mai trebui un opal. Ai pe-acolo, ia vezi de caută! Mișcă-te mai cu inimă și dă-mi un opal, dacă nu, merge și o tectită, dar e musai să fie verde ca să scoată scânteii în lumina lămpilor.

Ucenicul i se învârti împrejur ca o barză când prinde broaște. De unde tectită? Îi dădu un opal cu dendrite de foc precum miezul de pepene și vreo două hiolite mai mici, lucitoare ca nasturii diavolului.

— Ce să fac cu astea, neghiobule?

Chiar atunci se auzi Saiyed răzuindu-și tălpile pe covorul din fața ușii.

— Și tu ce-ți freci atâta papucii? strigă Maestrul.
Ori nu crezi că în osteneala picioarelor stă secretul?

Saiyed intră rușinat și-i arată planșele:

— Am desenat frunzele și sper să îți placă.

Îi ceruse o ghirlandă de laur și mănunchiuri de spice pentru ușițele unui cufăr, dar Saiyed desenase bujori de o parte și de alta a balamalelor și frunze zimțate de măracine împrejurul mânerului.

— Nu știu ce să mă fac eu cu voi, oftă meșterul.
Asta e, trebuia să-nțeleg: nu poți să închipui coroana învingătorilor până n-ai cucerit nicio bătălie!

Se smuci și izbi cu cotul pietrele din năvod.

— Ce e asta, Maestre? se miră Saiyed.

— Ei, o plasă de vise. O comandă a șefului de la *Nakheel*, un om foarte bogat, căruia cică îi trece șecul prin somn.

— E de la antenele de satelit de pe blocuri, își dădu cu părerea celălalt ucenic.

— Hai, că am auzit-o și pe-asta! Dervișul de la piața de pește l-a învățat tâlcul ăsta al indienilor, iar el știe ce spune.

— Dervișul e pe moarte, zise cel cu opalele.

— Cum de știi? întrebă ebenistul. Lucrurile astea se află, iar azi-dimineață, la târg, lumea se tocmea liniștită pentru dorade și calcan proaspăt.

Ucenicul zăbovise prea mult. Nu se mai învoia să vorbească. Pe lângă asta, opalele adunate în pumn îl făceau să îi curgă șiroaie de lacrimi ca muierilor după curățat arpagic.

Înmuie creionul în gură și scrise : de la untură de porumbiță la suflet de om, totul se găsește în Dubai.

Șeicului Mo nu îi place să scrie, dar râvnește la gloria celor care închipuie cărți și trăiesc o viață a altora, născocită.

E o meteahnă pe care nu o cântărește în bani, fiindcă n-are preț. E gelos că nu poate să scrie o poveste a poveștilor, care să înghețe cuvintele, de aceea va umple cu înscrisuri și legi nopțile tuturor.

În loc de romane, Mo înalță cupola Orașului său până sus, sub tălpile lui Allah. Mo e paratrăsnetul fricii. El nu are coșmaruri, iar umbletul vântului îl face să zburde.

Vântul întinde focul, zbicește apele. Vântul poartă semințele. Când el vrea, biciuie, și adoarme, și smulge tot ce părea potopit de noroace. Undeva, în văzduh, între nori și palat, vântul tace. De acolo începe regatul lui Mo și îi vezi strălucind nestematele. Mo are un diamant la ureche și un altul pe degetul mic. Mo poartă gâteli de picior și brățări la ambele mâini. Mo împarte șoapte când trece, fiindcă perlele, fibula cu safir a turbanului, ciucurii de jad ai târlucilor clinchetesc.

Mo e plânsul de nimfă din gâtlejul lui Alizeu și e suflul rece care bate oceanul. Mo e respirația opărită

care arde frunzele palmierilor. Mo se înfrățește cu vântul ori de câte ori are chef.

Așezat pe o blană de leopard, Mo așteaptă un scrib cu computerul ca să îi dicteze un opis:

Cronicile Dubaiului, ziua o mie una: toți supușii dorm fără vise. Le alunec în somn pe o dără de lapte, în timp ce Orașul dospește ca pâinea. Aici e Tărâmul Făgăduinței. Eu l-am născocit pentru ei și-l voi înălța mai departe, fiindcă Eu sunt izvorul mai mult ca oricând, pentru totdeauna.

Pentru Saiyed, visul este cel dintâi prag înspre moarte. De aceea, când doarme, el nu vrea vise, ci doar întunerici liniștitori, străbătut de arome de lemn cojit și de sfoară scăldată în parafină, în atelierele ebenistului. Când, în somn, l-a văzut pe Guvernator plutind pe o apă înroșită de sânge a știut că era un semn și că ceva rău o să se întâmple.

Se duse la dervișul de la piața de pește, dar trecuseră nouăsprezece ani. Se duse către *Majlis Ghorfat Um*, un loc unde îi plăcea umbra duzilor, dar acolo era un muzeu. Custodele trândăvea în căldură, pe o rogojină învechită, și îl invită să ia loc:

— Ce mai faci, băiete, ia spune, când pleci la școli, hm?

— Peste două luni, îi răspunse și îi străluci chipul tot.

— Să intrăm, dacă vrei să vorbim, că tu poate cauți răcoare. Eu mă dedau soarelui fiindcă, știi, când mai ai atât de puțin, vrei lumină și frunze verzi.

Saiyed se înfioră. Își roti ochii cenușii printre crengi, dar ciorchinii dudelor nu-l mai înduioșară. Intră pe veranda altădată încărcată de poame coapte și văzu canalele de *falaj*¹ care străbăteau curtea.

Grădina de curmali și smochini îi păru mult mai mică, iar bătrânul îngrijitor – mult mai scund, doar o voce a celui care fusese. Avea deci un loc al copilăriei acolo, între pernele înflorate, pe care bărbații se adunau să fumeze și să bea ceai.

El venea cu băieți ai vecinilor să-i privească pe tații altora cum se cred importanți, cum discută și cum își cheamă odraslele să le dea câte-un ban. El era doar bastardul Guvernatorului. Acolo aflase și tăcuse apoi, prefăcându-se că nu știe.

Acolo, în sufrageria de la parter, un bărbat îi deschisese prohabul, ca să le arate și celorlalți dacă e circumcis. Toți râseseră de rușinea lui de copil cu un tată alb. O zbughise afară înainte ca ei să se lămurească.

Și acum, dintr-odată, salonul era pustiu și în ferestrele cu zăbrele se juca soarele. Numai casa, făcută din lemn indian și din ghips întărit cu rocă de mare, răspândea aceleași mirosuri și ascundea zgomote pe care le cunoscuse: apa din carafă și cuprul unui capac apucat cu degetele. Zbaterea de aripi a unui uliu în palmierul de vizavi. Trosnetul unei grinzi pe tavan.

1. Canal individual de apă care intră în alcătuirea unui sistem de management al apei numit *aflaj*.

Saiyed își aduse aminte de vis.

— Poți să-mpiedici răul când simți că vine? îl întreabă pe bătrân.

Ahmet Al-Giafar, îngrijitorul grădinii și al unei curți în care nu mai locuia nimeni, îl privise neputincios, fiindcă și el, bietul, se îngrijorase de semn.

— De ce nu te duci la meșterul tău, care știe puterea pietrelor?

Saiyed nu se gândise la pietre. Alergă în *Al Boom* și ajunse în miezul zilei. Ebenistul stătea între pomi și-și ținea o batistă cu gheață pe cap ca să ușureze o umflătură.

— Ai pățit ceva, Meștere?

— M-am lovit cu un butuc de tisă. E mai mult o zgârietură, să vezi. După asta, cucuiul se va retrage dacă pun pe el hematite și un bulgăre...

— Dar pentru coșmarul care îți vestește o moarte ce piatră pui?

Meșterul se întunecă:

— Dacă nu ești tu cel din vis, trebuie să aducem persoana, s-o întindem în atelier, pe un pat de plasă, cu găoacele prinse în malachit și în chihlimbare cât oul de turturică. Vrem să i se sperie moartea, nu?

Îi suna ca o vrajă, ca o râșniță de silabe, cum să-i spună el toate astea Guvernatorului?

Când se-ntoarse acasă, află din ziar. Tată-său se înecase în piscina unui alt pederast, unde se ducea vinerea, în ultimul timp, tot mai rar. Apa rece îi oprise inima și cuvintele nerostite către fiul său adoptat. Mai avea doar un pas până la libertate. Apa

rece îi schimbase planurile: Saiyed s-ar fi dus la studii și ar fi rămas iarăși tânăr în Orașul tuturor promisiunilor. Și-ar fi ascultat zornăitul banilor și ar fi cinat pe terasele de la *Al Mallab*, admirând turiști interesați și singuri la mese. Și-ar fi cumpărat un alt ceas și cămăși cu gulere moi, ca să nu mai poarte cravată.

A doua zi dimineăta, în sicriul deschis doar pentru familie, Guvernatorul stătea rigid ca un os de pește, așteptând să devină un praf de sare între șisturile de sub deșert.

Atunci îi părea apretat între foile albe ale gătelilor și zâmbind suav, ca-ntr-o glumă proastă. Moartea însăși părea atunci o tăcere simplă. Nu simțea decât junghiul unui vis amputat, fiindcă Europa era iarăși departe.

Pentru Saiyed, moartea semăna a câmpie pârjolită de vânt, o pajiște cu vlăstare de coacăz negru și cu sturzi ciugulind printre bolovanii din arătură. O mare de pulbere, luminând delicat ca o pojghiță de pe tort.

Nu simțea durerea. Ce îl mai lega de bărbatul mort care îl înfiase se împuțina vrând-nevrând și îl lăsa singur.

Casa se umpluse de oaspeți și, culmea, văzu și femei. Se duse către cea mai în vârstă, o șatenă cam la cincizeci de ani îmbrăcată în rochie neagră. Se purta ca o rudă, stând aproape de catafalc, când, de fapt, el și Guvernatorul nu aveau pe nimeni.

— Eu sunt Saiyed, spuse.

— Sunt Hara, șopti. Am fost broker la banca tatălui tău, iar acum mă ocup de imobiliare. Nu cred

că mai are vreo bancă, îi zise ironic și femeia își plecă ochii. Într-adevăr, încă nu m-am obișnuit... dar a fost cel mai bun prieten al meu... confesorul meu, aş putea să adaug.

— Chiar așa?

— Întocmai.

Cineva îi opri din discuție, apucând-o pe Hara de umeri. Era o altă femeie, mai tânără, învelită până la gât într-un șal de culoarea tutunului.

— Ea e Liona, o prietenă veche, spuse când nou-venita se îndepărtase. Știi, ea e sora...

— Sora cui? insistă Saiyed.

— Sora bărbatului cu care Guvernatorul...

— Te rog să mă scuzi, o întrerupse el, cred că antreprenorul mă caută.

Hara asta era ciudată, dar avea în ea ceva călduros și pătruns de stil, era ca o havană după masa de prânz. Ținea de toartă o poșetă mică de lac ca și cum ar fi fost la bal.

Saiyed se simți ca într-un film de epocă. Își făcu ochii roată și cuprinse pe toată lumea. Numai necunoscuți. Viața Guvernatorului se sfârșea după cum o trăise: făcând repetiție la un rol pe care nu mai apucase să-l joace.

Fiindcă desena atât de precis umbra unei găze într-o floare de portocal, Saiyed fu admis la cea mai râvnită universitate a Orientului. Dar foiala tinerilor artiști, precum muștele pe un singur leș, și boema destinelor neîmplinite nu îl interesară deloc. Începu să iasă cu Hara, care îl chemase să pună la punct afacerile Guvernatorului. Tată-său adoptiv deținea acțiuni în companiile-cheie și plasamente bine gândite, dar nu îi lăsase o evidență a lor.

Hara însă știa totul în amănunt și îl purtă la juriști, la notari și administratori, iar ultimul fu un agent de asigurări de la care încasă polița.

Guvernatorul nu iscălise un testament, dar îl făcuse părtaș la o poliță colosală, lângă care se adunau câteva proprietăți, un teren de golf și o sală de tir, pentru împătimiții care nu erau vânători, dar cărora le plăcea să ochească.

Moșteni de asemenea titlul de fondator într-un club de elită, dreptul de a-i ocupa masa de la *Manhattan* și permisul său de portarmă. Mai pusese pe listă apartamentul din Palm Avenue, întunecos ca un submarin, seiful secretelor și o eboșă a lui Dalí, pe care tată-său o cărase din Europa.

Când se încredință că era totul preluat cu acte de legatar, Hara începu să-l invite în restaurantele unde își lua prânzul și în cafenele minuscule și exclusiviste.

Ca să nu-i rămână îndatorat, fiindcă nu îi permitea să plătească, o iniție pas cu pas în deliciile lui de hoinar. Era vorba despre străduțe din Al Bastakiya, despre piațete retrase și despre ziduri de cărămidă pe care se năpustea iedera.

Hara mai întâi se sfii și era clar că se simțea încurcată. Era totdeauna prea elegantă pentru un bistro din Umm Suqeim și pentru măsuțele din ratan de pe terasele de la *Focaccia*, pentru umbrelele colorate puse direct pe asfalt, lângă școala veche. Până într-o zi, când intră schimbată pe sub arcadele Marii Moschei, unde își dăduseră întâlnire, și îi spuse dintr-o suflare :

— Uită-te la mine, m-am conformat, îți convine?

Ea, care iubea pielea de dromader din interiorul propriei limuzine, tavanele cu vitralii și orhideele așezate în porțelan, se lăsa supusă de mirosul de pește și de fruct fermentat, de gunoi încălzit la soare. Renunțase la tocure, și la taioare, și la căptușelile mate care o înveleau peste tot. Abia atunci o vedea în contururi, încă nesigură, dar vioaie, și aproape că o trată ca pe o femeie de vârsta lui. Până seara, erau camarazi și mâncau cu degetele bucățele de ananas din umplutura unei plăcinte. La sfârșit, Hara îi mulțumi pentru cum s-a distrat și promise că o să mai vină, ca să o ducă cu barca până la atelierile ebenistului.

Calfa și Maestrul încremeniră când o văzură în pragul ușii. Purta pantaloni strânși pe crupă și își arăta gleznele în sandale. Avea părul liber în sclipirea după-amiezei, iar ei nu primiseră decât creștet învăluit

chiar acolo, în vizuina unde lucrau. Nu vorbiseră cu Saiyed despre asta, dar erau musulmani și iți și asemenea vizită nu se făcea. Hara le ghici stânjeneala, în schimb Saiyed se pierdu de tot. Într-o clipă, ea redeveni doamna de oțel a birourilor din *Dubai World* și i se adresa chiar patronului:

— Meștere Sadet, îți dau o comandă costisitoare, demnă numai de măiestria unuia ca dumneata.

— Ce dorește doamna? spuse netulburat.

— Un nimic artistic și prețios, pe care tot am vrut să-l repar: e un evantai.

Ucenicul porni să râdă, până când Sadet îl lovi în ceafă.

— E un evantai din foiță de lemn de păr, cu pietre curate, montate în forma cozilor de păun.

Saiyed rămăsese cu gura căscată și nu-și mai simțea stropii de sudoare dintre sprâncene. Ce fel de femeie aveau ei, trei bărbați, dinaintea ochilor?

Hara continuă cu glas egal:

— Ce zici, primești comanda? Măine scot evantaiul din caseta mea de valori...

— Da' de ce îl țineți acolo? se trezi iarăși calfa.

— Dispari! îi strigă Sadet mânios, dar băiatul tot apucă să mai audă răspunsul:

— Dacă te încumeți să stârnești vântul, nu e bine s-o faci decât cu puterea unor stavile pe măsură... Am dreptate, Maestre?

— Eu nu știu de unde cunoașteți asta, căci nu vine din înțelepciunea femeilor, dar sunt de acord. Vasăzică obiectul ăla are boabe de rubine și diamant,

de care noi nu păstrăm aici. Dar am să mă duc mâine dimineață în suk, după nestemate...

Hara chiar era măritată cu prețioasele. Cunoștea rubinele dintr-o mie, ca și cum le-ar fi pus pe limbă să le încerce. Îi plăceau turcoazele și vorbea despre pietre rare din stepa rusă. Copilărise acolo cu tatăl ei și cu o bunică aproape oarbă. Saiyed nu știa cum de ajunsese în Orient și nici nu putea s-o întrebe deodată.

Dincolo de asta, nu își povestiră între ei despre episodul cu evantaiul. Hara îl dusesse la atelier fără ca Saiyed să îl vadă și nici ebenistul, nici calfa care îl ajuta nu îi spuseră mare lucru. Era un obiect de care nu mai văzuseră și părea de-ajuns că femeii care le plătea reparația nu îi convenise nimic din ce alesese Sadet din suk. Meșterul pusese rubinele într-un săculeț și diamantele în căușul unei cutii, ca să nu se iubească prea mult unele pe altele. Avea să lucească fiecare în felul său, bine lămurit de montură.

Într-o zi, la un prânz, Hara i-o prezentă pe Liona. Le găsi pe amândouă în restaurant și atunci o privi de aproape. Era o femeie de treizeci de ani, de-a dreptul frumoasă. Avea o figură ca trezită din somn, cu buza de sus un pic în afară și ochii mirați și chihlimbarii, pe sub un breton de păpușă. Această nedumerire a feței, ușor somnambulă, le lăsa o impresie greu de uitat și bărbaților, și femeilor. Toată lumea o privea lung, în timp ce ea părea că plutește.

Când se ridică de la masă ca să meargă la toaletă, Saiyed se târî cu ochii pe urma ei ca hipnotizat. Hara se distră și își flutură mâna în raza privirii lui ca să-l dezmeticească.

— E actriță?

— Nu, doctoriță. Toți bărbații mă-ntreabă asta, răspunse Hara cu o undă abia simțită de ironie.

Saiyed nu putu să nu se gândească la frate-său, care, probabil, era la fel de frumos. Când se-ntoarse la masă, ochadele li se-ntâlniră o clipă, ca două întretăieri de cuțit. Liona doar părea rătăcită într-o lume prea largă, dar, în realitate, era foarte stăpână pe gesturi și pe cuvinte, ca și pe vraja pe care o isca împrejur.

— Pacienții ei se vindecă lent, de drag să o vadă mai multă vreme, zise Hara din nou și surâse.

— Atunci sigur mă dau bolnav...

— Nu glumi cu asta, spuse hotărât doctorița.

Când află că are treizeci și nouă de ani și că e măritată, Saiyed se descurajă să-i mai facă avansuri. O credea pediatru și Hara îi spuse că e oncolog la cea mai pretențioasă clinică din Sharjah. Oricum, când plecă dintre ele, Saiyed chiar nu se mai simți sănătos. Cu buza ei ușor revărsată, ca a unui copil bosumflat, Liona îi sfredelise în creier. Se gândi că era jignitor felul cum se trădase de față cu Hara, pe care o plimbase de-a lungul Canalului și prin port și o învățase să strălucească. Apoi socoti că era mult mai bine că nu pe Liona o cunoscuse întâi, ca să fi apărut împreună în atelierul șiiților.

Viața lui devenise surprinzătoare. Încerca să se descâlcească din senzualitatea acelei femei, amestec între un imigrant indian și o nordică tânără, care venise să proiecteze grădini acolo unde nu creștea fir de iarbă.

Camarazii lui de la Arte își treceau vremea cu colege de grupă, pe când anturajul lui începea să arate cosmopolit. Hara îl dusesse pe șantierele dezvoltatorilor pentru care lucra și, mai nou, se lipise de grupul designerilor care împodobeau *Burj Dubai*. Turnul avea să se înalțe mai sus decât tot ce făcuse umbră pământului, după cum declarase într-un comunicat pentru presă șeicul.

La etajul 57, sauditul care era șef de echipă îi dădu mână liberă să decoreze cum vrea. Își doreau o cafenea orientală și o sală de conferințe cum niciun

hotel ori complex de divertisment și finanțe nu mai avea.

— Poți să lași treaba asta pe mâna unui puștan venit de niciunde? se mânie bossul iranian când află despre Saiyed.

— I-am văzut desenele, spuse responsabilul de etaj. În plus, am să-l chem aici, ca să-i vezi și ochii, fiindcă e posedat ca un spirit din lampa lui Aladin.

Bossul nu avea timp pentru zaharicale. El voia să vadă la gata isprăvile, sala cu fotolii și rețele hi-tech și o cafenea ca din basm, unde el să bea, la inaugurare, prima cupă de ciocolată fierbinte. Numai el și stăpânul puțurilor de bani. Numai el și șeicul.

Saiyed zăbovise o lună întreagă în fața desenelor. Noptile erau calde și el lucra în fostul birou al Guvernatorului. Se descotorosea de cămașă, iar pe torsul de mahon polisat, pietrele amuletei sticleau ca niște ochi treji. Păreau ape și ghețari duși de ape ori, dacă se mișca, nori pe un cer de lavandă și aur roz. Pe partea care i se lipise de piele nu a înțeles niciodată ce simbol era desenat, fiindcă se schimba ca lumina, colorându-se, de la o oră la alta, în fluturi, într-un lac cu mătasea-broaștei ori în limbi de foc care spintecau întunericul. Noaptea însă scânteierile de pe spatele medalionului se mai îmblânzeau și se așezau cuminițite într-un singur disc negru, ca un hău de pucioasă, ca un soare cu patru brațe.

De când piatra desprinsă fusese montată la locul ei, Saiyed nu se mai despărțea de podoabă, dar nu o mai purta la vedere. O singură dată, când fusese

să înoate într-o piscină, i se păruse că amuleta se îmbâcsise de la dezinfectantul diluat în bazin și o desfăcu de la gât. Dintr-odată, ca și cum cineva l-ar fi îmbătat, se simți buimac și nesigur, ba chiar începu să se clatine. Dădu vina pe zilele de încremenire în fața computerului și, punându-și medalionul la loc, lucră mai departe.

După o vreme, fiindcă aproape uitaseră de hoinărelile lor prin Orașul vechi, Hara îl scoase la masă într-o grădină cu ficuși și tufe de tamarisc plantate în ghivece. Saiyed era atât de slăbit că aroma orezului cu șofran și miresmele ierburilor din jur îi opriră suflul. Pipăind sub blazonul alb de bumbac, își apucă medalionul, apăsându-l în dreptul inimii. Era ca și cum o pojghiță rece i s-ar fi atins de fierberea cărnii. Răsuflă ușurat și-și veni în fire înainte ca Hara să înțeleagă ce se petrece.

Altceva era însă cu adevărat important: doamna de oțel a birourilor din *Dubai World* urma să încheie o tranzacție de un miliard de dolari pentru nestemate alese cu mâna ei. Proprietarul arab care o creditase să facă asta era un nabab din Abu Dhabi, care investise în colosul *Palace*, iar acum se visa tămăduitor prin cristale și gеме dezgropate dintre nisipuri.

O armată de medici și de escroci cuibăriți într-o clinică de terapii neconvenționale aștepta prada ca să le ofere îmbogățitorilor dezabuzăți diamante în loc de Prozac.

Numai în Dubai nestematele creșteau singure. Nababul de la *Mubadala Investments* părăsea capitala

pentru celălalt emirat, rival și vecin, ca s-aducă din leacurile hărăzite să îi promită oricui faimă și avere, sănătate de faraon și cadâne în așternut.

Un miliard de dolari! Atât de mulți bani nu puteai să numeri, darmite să îi vezi descântați în ostroavele olivinei, ale hiacintului și spessartinei, ale ambrei și safirului galben, despre care se spune că alungă tristețea.

Hara îi promisesese să-l ia cu ea. Să aleagă împreună, piesă cu piesă, frânturi din sclipirile începutului, când lumina stătea pe deasupra lucrurilor, liniștită ca solzii pe o piele de animal. Acum totul se rătăcise și era spart. Prin găvanele lumii oarbe se înșuruba vântul și treceau duhuri, iar ei doi le vedeau în golf.

Ca să nu fie tulburată, Hara stăruia cu privirea în străfunduri de mare, în zăcăminte secate de ametist și smarald. În matrice de ceruzit și în aglomerări de agat. Îl sfătuisese pe Saiyed să facă la fel: „Nestematele nu varsă păcate și nu au moarte“, spunea, și el o crezuse până la întâlnirea cu un diamant.

Deocamdată îl dusesese în sala imensă de la *Stones Store*, unde furnizorii de prețioase pregăteau licitația. Cecurile ei tremurau în buzunarul mantoului, gata să se preschimbe în geode, în scorburi uriașe de aragonit, în aventurin roșu, în striuri amețitoare de azeztulit. Acesta din urmă era un cuarț rar, cristal vibratil al noilor ere, un fel de fântână a viitorului, din care se destrăma întunericul.

Hara i-l adusesese aproape și el îl apucă pipăind fiecare granulă:

— Dar e viu, spuse murmurând și, speriat, își retrase mâna.

Chiar îl încălzise la degete și Hara văzu că își suflă arătătorul ca după o arsură. Plecă mai departe, spre un cluster ca un creion translucid și înalt cât ea, unde ruperi de gaz jonglau cu sclipirea din candelabre. Își înălță ochii. Abia atunci Saiyed pricepu bogățiile locului unde se aflau: o cupolă de sticlă, cu inserții de jad și de aur mat. Despletiri de mahon și bucăți de oglindă, cu ghirlande de perle și de coral. Nervuri de pirită în granituri de Persia și marmură galbenă netezită ca fildeșul. Apă. Risipă de apă sub neliniștea golfului atât de uscat.

— În ce palat suntem? o întrebă copleșit.

— Nu voiai nestemate așezate într-o puțină, zise Hara.

Era numai una dintre sălile orientale ascunse între grădinile în etaje ale *Atlantisului*. Urmau coridoare sufocate sub ornamente și sub parfumul dulceag de mimoză și orhidee. Urmau trepte pierdute misterios în fața arcadelor din calcit, cu cordoane de bronz și de albastru. Urmau bolți, paravane din lemn și argint străbătut de opale și faguri de teck cu ochiuri de lapis și de cuarț roz.

Dintr-odată, se simțea obosit, dar mai ales simțea că-i învie pe piept, ca o gură umedă, amuleta. Nu-i spusese Harei de ea. Îi simțea tresărirea și cum se umplea, ca o venă, de limfă și sânge.

— Trebuie să ajung la o toaletă, îi declară ghidei lui.

— Îmi închipui că trebuie, știu cum e când pătrunzi aici pentru prima oară, dar stăpânește-te! Trebuie să înceapă.

Să înceapă ce? Era culmea! Parcă așteptau un ceremonial, o coborâre de zeu printre oameni, nu o simplă vânzare. Vru să se îndepărteze, dar Hara și luase în palme un bulgăre care fierbea și scotea scânteii.

Era ca nisipul când înfășa ouăle fierbinți de țestoasă, o înjunghiere pe sub inelele unei vipere de deșert când năștea culori nemișcată.

— Asta e vrăjitorie, nu piatră, se miră Saiyed, încă o dată vânat și uitând de usturimile care îl sâcăiau.

— E labradorit din cel mai curat, încă doarme. E neșlefuit, dar când va fi treaz, va fi talismanul rechinilor din finanțe, al juriștilor veleitari și al brokerițelor nemăritate, care vor visa fii de prinț.

— Păi atunci... nici să se mai trezească!

— Ești naiv, zise Hara cu un oftat.

Se mișcă mai departe, spre rostogoliri de jad alb și spre jasp împetrit, până se opri lângă bolovanii iridiscenti ai unei roci moi și catifelate, care îngropase toate nopțile Asiei, cu stele pe cer.

— Asta chiar e vindecătoare, izbucni Saiyed și își puse obrazul peste rotunjimile ei satinat și aurii.

— Vezi că-ncepi să înțelegi? Unii îi zic Piatra Soarelui, alții – Aurul de Iran, pe când bijutierii o ard, să devină brun-violet și să pară magică. Ea e miraculoasă așa, eu îi spun Geniu de vânt, fiindcă mi se pare că a închegat toată bucuria pământului de

după potop. Da, da, nu mă privi astfel ca pe un copil care inventează, e o piatră în vârstă, mai veche ca Biblia, și ale cărei secrete nu le vom afla prea curând.

— Toate pietrele ne precedă, cum de nu te-ai gândit? ripostă Saiyed ca în fața a ceva de la sine știut. Țștia ce sunt? întrebă sprijinit de cărbunii unui ciorchine de smoală, cuprins într-o plasă de fibre strălucitoare.

— Jais... Lemn fosilizat, modest ca tăciunele, dar prieten al călătoriilor lungi și dușman al bolilor și al osteneții de după încarnări repetate. O legendă din golf spune că, în timp, amuletele din jais se făceau una cu respirația vrăciului sau a vânătorului care le purta.

— Și? Îl ajutau după o înfrățire ca asta?

— Îl fereau de migrene și de coșmaruri, de crampele burții după prea multă carne, îl tămăduiau în epilepsii. Azi e doar o piatră a banilor, orice holding afișează jais la intrările supravegheate de camere și de paznici, fiindcă se gândesc la câștig.

— Dar o piatră a dragostei îmi arăți?

— O s-o vezi mai degrabă pe cea a șansei, care, pentru mine, e alt suflet de vânt, însă pentru asta vom trece dincolo, în salonul cu nestemate.

Se simți din nou amețit și ciupit de piept, sub zvâcnirile medalionului, dar dură o secundă. Hara îl condusese într-o sală de-alături, cu tavanul deschis înspre cerul copt și încremenit ca într-o pictură. Singură între atâția bărbați, Hara părea ea însăși o

nestemată, îmbrăcată în mătase oliv, cu găтели de aur și cu zorzoane de topaz verde, gravat. Clinchetea din tocuri pe pardoseală și îi fulgerau ochii de la o gemă la alta, printre druze de spinel vânat și portocaliu-flacără, căutând ceva. Fiindcă nu nimerise cum ar fi vrut, se opri în fața unui agregat alb, cu ace de fosfor și de fier oxidat, cu rotiri de zăpadă și de prund proaspăt.

— Țsta e diamant! îndrăzni Saiyed. Hara, e diamant, nu-i așa? repetă curentat în tot corpul de răcori și călduri, de vârtejuri.

— Deocamdată e brut, îi răspunse cu calm. Nu are ochi și nici suflu, dar am să îl cumpăr, fiindcă duce un miez pe care îl simt.

— Îl simți? Cum îl simți? Ai putea să-mi explici?

— Așază-ți urechea sau văzul, ce poți, și caută în el!

— N-au să râdă de mine, ce zici?

— Nici vorbă, toți făceam așa la-nceput...

Derutat, Saiyed metehăia pe picioare, dar se prinse de piatră ca un înecat. Picurii de sudoare din păr îi căzură în ea și îi auzi sfârâind ca pe plită. „Ce să fac acum, Hara?“, ar fi vrut să întrebe, dar se simți smuls, sorbit de înfometarea unei pâlnii de ceață prin care migrau stropi metalici de marcasit și se zbăteau fire de nisip și de mică, pentru că sufla vânt cald. „Am ajuns în deșert“, se gândi pentru o clipă, dar atunci zări miezul, în erupții de sulf și de magmă albastră, orbitoare și plină, un deluviu incandescent, ce urma să-i inunde.

Nu-și mai strânse ochii, cum făcea totdeauna, ci privi drept în față, desprins de frică și cu o limpezime

care tăia ca o muchie rece de silex. Îi vorbi Harei din puțul acelor străfunduri alchimice, tănuite, dar femeia nu-l auzi.

— Treizeci și șapte... investitor indian, acționar al Grupului *Tata*, scoate la licitație două smaralde columbiene, carataj total – șase, model anturat cu briliant alb, la valoarea medie de pornire – patruzeci de mii de dolari!

Era glasul sec al agentului, pentru doi cercei clari și imperiali, pe care îi și văzu strălucind în urechile Harei. Imediat, ecranele afișară de-a lungul pereților modelul mărit al bijuteriilor, cu adâncul lor ca de lac cu alge, dar Hara nu schiță niciun gest. Urmară brățări și cascade de perle, onix negru sculptat, străjuit de rubine și broșe de platină, adevărate armuri, dintre care ultima se vându contra unei sume exorbitante.

Hara însă căsca, se uita la cer prin tavanul descoperit și își admira unghiile și încheieturile mâinilor cu podoabe. Saiyed nu-ntreba nimic, dar nici nu știa ce să creadă: licitase doar o plăcuță de sodalit, cu arterele mătăsoase între sedimentări indigo, de rocă magmatică, dezgropată din grottele de la Rajashtan.

Îi furase ochii și un scapolit roz, adus din Tanzania ori din Madagascar – sticlos și cuminte ca o bomboană, dar când îl cercetă, i se păru trist și iradiat.

Când sfârșiră și pietrele nemontate, începu strigarea doar pentru diamant și atunci parcă Hara se mai înviorase, dar nu cu mult. Le trecu pe sub ochi

diamant „strop de apă“, tăiat în pentagon sau în *pendeloque*, *fancy*-uri luminoase și briliant rar, cu rozete incendiate, însă Hara nu se mișcă.

Miliardul ei, ca un fruct mușcat, în care abia înfipsese dinții, se înnegrea lent în aerul sălii sau așa cel puțin se gândea Saiyed, dar el era încă neștiutor.

La final, când mai rămăseseră doar câteva piese și licitatorii deja treceau dintr-o parte într-alta a încăperii, ca puietul de pește într-un borcan, apăru sauditul cu valiza lui scorojită, pe care o puse sub proiector. Plasmele se umplură cu imaginea veselă a unei mingi galbene ca de ping-pong și a unor discuri mai mici, de intensități diferite.

În efectul de sală de cinema, în care tavanul, de îndată rulat, devenise opac și străpuns de becuri, Saiyed văzu umbre și bijuteriile Harei, tunică de fosfor a sauditului și splendoarea de chihlimbar afumat a unui diamant mare cât o inimă de fazan. Se trezi așadar că-i vorbiseră instinctul de vânător prin pustele aspre ale Golfului Persic, precum și acela de căutător de comori, cu care probabil că se născuse.

— Domnilor și doamnă, Gigantul de Aur! recită arabul solemn, pe când dezvelea din pânzeturi nestemata cuprinsă de un foc interior, împlânzit ca mierea, dar rece precum veninul reptilelor din nisipuri. Priviți-l! continuă ca un clown, agitându-se din tot corpul, e Incomparabilul! E scutul de stele pe care am răbdat să nu-l vând șase ani încheiați, întocmai ca lumea să se deștepte și să priceapă că face... douăzeci de milioane de bancnote americane de un dolar! Niciun

ban mai puțin, nu știți? Veniți să-l atingeți, să vă vorbească! Douăzeci de milioane curați și vă dau și puii ca bonus.

Sub mățăsuri, Hara începu să vibreze, ca o frunză pișcată de vânt.

— Deci așa arată, murmură pentru sine.

În 2002, văzuse cristalul în rețeaua eBay, dar nu era timpul să se afișeze online cumpărând diamante. Niciun profesionist nu proceda astfel: un licitator care făcea achiziții pentru *Emirates Properties* înălță cartonașul:

— Licitez pentru douăzeci de milioane de verzi...

— Bine, domnule, douăzeci de milioane, la prima strigare, pentru Incomparabilul!

— Douăzeci și două, spuse Hara zâmbind, cu o unduire ușoară a vocii.

— Douăzeci și două cinci sute...

— Douăzeci și trei, plusă ea și își drese vocea. Nici nu face mai mult, e ultima mea ofertă...

Riscase.

Celuilalt care licitase îi zvâcni brațul, dar își trase mâna la loc.

Se lăsă o pauză încordată.

— Douăzeci și trei de milioane o dată... douăzeci și trei de milioane de două ori... Incomparabilul adjudecat pentru douăzeci și trei de milioane de dolari! Doamnă, vă felicit, avansați, vă rog, cecurile!

Saiyed rămăsese el însuși mut și neclintit ca o piatră.

— Ce faci, tinere, pentru ce ai rămas fără glas? Îl întrebă amuzată. Hai, să îl vedem de aproape!

Semăna cu un sceptru de apă și sclipea orbitor. Fostul proprietar, sauditul, îl duse la frunte și pe urmă îl sărută de mai multe ori, ținându-l în palme ca pe un porumbel pe care ești gata să-l lași să zboare.

— Adio, gingașule! spuse. Lacrimi mari i se scurgeau pe cămașă. Să ai grijă de El, doamna mea! se rugă. Șase ani a fost creierul meu! Șase ani!

Hara scăpăra bucurie din ochi. Un expert și venise să îl verifice pentru fișele de evaluare: $53,39 \times 35,19 \times 28,18$ milimetri, ceea ce însemna 407,48 de carate, Fancy-brun de culoare galbenă, claritate *flawless*.

Sub tavanul deschis și brodat cu fire de aur, Hara făcu dintr-odată gestul năucitor: exact ca o țărancă pe câmp, își îndoi tivul bluzei și trase în poală puii Incomparabilului... capul tot îi ardea, iar lumea din jur se porni să aplaude.

Și ea, și Guvernatorul avuseseră de-a face cu dealeri locali de la MIBA Diamond Mine în fostul Zair, dar acum, că bancherul murise, legăturile încetaseră. Hara trecuse în antreprenoriat, Zairul, în Republica Congo. Acolo, în Mbuji-Mayi, o fetiță de șase ani găsisese un bulgăr ca o căpățână de zahăr candel. Când nu bătea soarele, arăta ca un calup de sacâz, de aceea îl aruncaseră. Stătea în mormanul deșeurilor neprelucrate și începu să lucească abia după apă. Îl udase o ploaie scurtă și fetița îl luă încântată și îl băgă în pantof. O înțepă pân-acasă în timp ce pășea, însă așa o învățaseră să nu piardă lucruri. Tată-său, care

lucrase în adânc de o viață, a înțeles imediat : era un brut dur, de opt sute și de carate, care trebuia să dispară. Îl vându unui libanez din Kinshasa, care se făcu nevăzut chiar în seara aceea. Taibhé se jeli o zi și îl căută peste tot. Și la nunta ei, peste zece ani, își aduse aminte că găsisese odată ceva precum găinațul de curcubeu căzut pe pământ, dar că spirite rele i-l luaseră.

În 1988 era în Anvers, cumpărat de prelucrătorii de la *De Beers*, iar doi ani mai târziu, corporația *Zale*, din Dallas, îl câștigase la licitație pentru un preț triplu. Președintele Donald Zale și-l dorise pentru aniversarea a șaptezeci și cinci de ani de la inaugurarea lanțului lor de buticuri celebre în toată America. Era încă virgin, neatins de daltă. Îl chemară pe Marvin Samuels, expert în fațetări și tăiere, și bărbatul rămase înmărmurit : „S-ar putea să ne iasă o piesă mai tare decât *Cullinan I*, dar să nu mă grăbiți. Nu uitați, pot să-l sparg o singură dată în câteva nestemate și să-mi pară rău până când voi muri că l-am măcelărit“.

Sărbătoarea trecu fără diamant. Și *Smithsonian Institution* le dădea târcoale să-l vadă : „Faceți expertiza la noi, îl păstrăm în seifuri din aripa de istorie naturală...“. Nu voiau să-l ducă la Washington. Samuels îi chemase la *Zale* pe toți omologii știuți. Era balamuc : „Să îl facem mai mare ca Marele, ba să-l facem să fie perfect!“.

După șase luni, Samuels îi tăie o „fereastră“ pentru inspecție. Mijlocul era dur, fără „sâmburi“ și foarte

limpede, însă marginile păreau cu fisuri și lacune. Natura lucrase ciudat, în etape: arăta ca un chihlimbar Smokey, dar avea ochiuri de apă, pete largi ca lămâia și tușe de brun pe care lumina le îmbogățea extraordinar. N-avea rost să se-ncurce: o să scoată o „regină“ și câțiva „vasali“, dar va fi o operă rară! Un rival al său, Leo Wins, făcuse deja o ofertă de schițe și spera să obțină tăierea.

Pentru Samuels, fu ca un duș rece. Grație concurentului său, înțelese că conglomeratul avea o natură strict masculină și așa trebuia să-l trateze: drept zeu sau balaur, în muchii războinice, pline și avântate. Îl visă sub formă de scut, cristalin și indestructibil, de aceea și inventă pentru el tăietura cu totul nouă, pe care o botează *triolette*. Mai târziu, la New York ori la *Christie's*, la Londra, îi spusese Gigantul de Aur și, pe urmă, Incomparabilul, fiindcă era atât de însořit și atât de curat, al treilea ca mărime și claritate din lume.

În sfârșit, îl avea și voia să-l arate celui care plătise. Îi scrisese, pe scurt, un e-mail despre cum cheltuisese jumătate de miliard: pe Marele Galben, Incomparabilul, și pe geme neșlefuite. Hara nu aștepta să o laude, dar nici nu credea că va primi un răspuns ca acesta.

Dragă ex-bancherită,

Descurcă-te! Și eu când îți scriu urmez sfatul finanțistului meu de încredere, care spune lucruri amănunțite! Auzi: recesiunea ne suflă în ceafă, dar noi încă dormim. Tu ce crezi? Nu mai am gânduri de clinică, nici de pietre vindecătoare. N-a venit timpul

lor, așa zic. Atunci, tot ce te rog e să plasezi achizițiile în Dubai, chiar în turn, nu mai sunt pentru aici, în Abu Dhabi. Sincer, nici acolo, în Babel, nu prea văd ce s-ar putea încropi pentru ele, dar găsești tu soluții! Și, cine știe? Poate că o să am și profit. Oricum, toată suflarea vorbește de turnul ăsta! E clar că a devenit acul de busolă al planetei!

Hara se prăbuși în fotoliu. Tocmai asta îi lipsea! Formă repede numărul tânărului ei protejat și îi spuse la telefon:

— Saiyed, îți repet, diamantul e lucrul cel mai vechi de pe lume, e memoria nevăzutului, și cu asta tu ar trebui să lucrezi! Ține minte, ce am cumpărat azi e, de fapt, pentru tine, pentru cafeneaua și pentru sala de conferințe pe care le vei face șeicului...

— Hara, tu glumești, nu se poate! Sunt nou în turn și, în acest fel, nimeni nu o să-mi aprobe un deviz pentru materiale de o jumătate de miliard, tu știi asta!

— Tocmai pentru că știi!

— Iar, în plus, ascultă-mă: chiar de ar accepta să cheltui atâta, ar sta toți cu ochii pe mine, mi-ar măsura zi de zi fiecare metru lucrat, îți dai seama?

— Asta n-o să se-ntâmples, pentru că vei ține totul sub cheie până la momentul inaugurării. Eu trebuie să te învăț? Ia deșteaptă-te! Vremea lui Sadet, care monta ochiurile de sidef în mahon, a trecut! Tu, care ai cu tine Gigantul de Aur, vei ține secret fiecare gest. Le voi spune mâine investitorilor. Tu mai bine gândește-te noaptea asta și în săptămânile următoare

ce vei face acolo cu Incomparabilul și cu toate clusterelor... și trezește-te! Lângă tot ce ți-am cumpărat, mai e încă jumătate de miliard pentru cheltuit pe tot ce-ți mai trebuie. Folosește-ți mintea! Nu vei mai avea altă dată o șansă ca asta!

Se zvonise în golf că Sadet se făcuse o spirală de Alizeu ridicată la cer. Nimeni nu-l văzuse murind ori întins într-o criptă, nici nu-l mai întâlnise de când o calfă dăduse vestea că dispăruse.

Ca și când n-ar fi avut suficiente averi, Saiyed figura în testamentul bătrânului. Un notar trecu pe numele lui curțile din Al Boom, atelierul și o barcă cu pânze, o țestoasă de casă, o potârniche. Ucenicii îl numiră dușmanul lor, dar se mai îmblânziră când primiră în dar câte un covor și argintăria stăpânului, chituri prețioase și lac, dar și grija clienților, fiindcă Saiyed era ocupat cu alte afaceri și își luase muncile ebenistului doar de drag.

Saiyed se deprinsese să umble cu lemnul ușor și cu lemnul crud, cu lemnul fibros, ca și cu cel moale și nu găsea încântare mai sigură decât asta : să-și lase rindelele să alunece, precum niște sănii închipuite, pe miezul curat al fostului arbore.

Erau tuia subțiri și cedri umbroși, lămâi cât o spadă și cireși ca undița, nuci legați cât grumazul de om sănătos, dar și trandafiri doar cât brațul unui copil.

Nu desimea conta, ci vocea de taină crescută în soare, cu multă apă ori uscată și singură, de cenușă. În plus, fiecare pom mirosea și dădea și altora din mireasmă. Cedrul se făcea uleios, iar cireșul ustura

ca ardeiu, pe când trunchiul de roze răspândea o tămâie ce îți trăgea sufletul înspre nori.

Când lucra o cutie din lemn despicat, un blat pentru masă, un spătar, un mâner, parcă le-ar fi scos din carne de frate, nu din clorofilă îngroșată și din pulpă de poamă cu sâmburi întregi, de aceea se zorea să le vindece tăietura cu pietre vii. Însuflețite ca niște ochi din genuni, nestematele străluceau pe canturi de cufăr și răsturnau umbră ca muritorii. Aveau gânduri tăcute și îndoieli și doruri de casă, precum călătorii, aveau sete și foame, împerecheri și tristeți dureroase pe care doar el le înțelegea.

De aceea îi părea greu să-și cunoască harul: asculta chemarea din lemn sau din prețioase? Se ruga în secret să primească semne. Nu știa cui se roagă ori cui îi trimite gândul lui încurcat ca un ghem de ață, dar simțise mereu că, deasupra minții, îi stătea o putere misterioasă.

Saiyed desena câte un model de podoabă, fără să se-ntrebe de unde-i veneau cerceii prelungi ca vrejul de viță și brățărilor răsucite în filigran, perlele timide, în prăsele de aur, și ciucurii aspri de diamant.

Când se hotărâse în sfârșit să preschimbe prăvălia lui de cutii într-o sală luxoasă, cu bijuterii rare, bătrânul Sadet îi pătrunse în vis și se apucă să-l povățuiască: „Vrei să fii mai mult decât meșterul tău și asta e bine. Eu n-am fost ca tine, ci m-am temut. Nu ți-am spus niciodată, însă m-a rătăcit sclipirea drăcească a Prețioasei și m-a dus într-o zi, ca o copcă sub gheață, într-o lume a morților, de dedesubt“.

„Ce tot spui, bătrâne, tu însuși ești mort!“, zise Saiyed cu îndrăzneala nebunului care visa lucruri cu ochii deschiși. Dar când îl atinse peste cămașă, toată ființa meșterului se risipi și se-ntinse în aer ca o dâră de praf. Saiyed desluși în vârtejul de pulberi lucirea răscoptă a metalului-soare, fire de bumbac, dar și așchiile sacre de rubin sângieru și de diamant.

Pe străduțele din Deira, vara lăsa urme de foc, încingând mânerile ușilor și obloanele. Saiyed se mișca printre ziduri ca o arătare a febrei, cu picioarele năclăite de praf.

Când găsi o pată de umbră sub împletitura de bețe a unui roșcov se opri o clipă din mers, ca să-și ștergă tălpile. Mai trecuse pe-acolo de multe ori, dar era aceeași poveste: în februarie, ca în mai, o tăcere densă, de capăt de lume, curgea pe aleile dintre ateliere și printre dughenele de mătăsuri ale indienilor comercianți.

Și cu toate astea, o firmă nouă își sclipi în soare copertinele roșii inscripționate cu alb, ca și cum ar fi fost cafenea, și nu un studio pentru dans: ALESSIA CONTI TARCINI. ȘCOALA DE BALET PENTRU FETE.

Undeva, pe un geam, sub arcadele de viță sălbatică, anunțau programul sezonului, ceea ce era neobișnuit. Se lucra în diminețile de vacanță și seara, după apus, între nouă și unsprezece, când Saiyed nu putea să-și închipuie cine ar mai dori să danseze în vârful degetelor.

Repetau probabil în sala de jos, unde cele două ferestre ale unei vechi farmacii fuseseră înlocuite cu un perete de sticlă, suficient de opac, încât baletrinelor să le intre lumina fără să se teamă că dau un

spectacol pentru negustorii din suk ori pentru încărcătorii de marfă de la depozite.

Se trezi că stă amuzat pe treptele de ardezie de sub bolți, privind la perechile de sandale și de papuci abandonate afară. Judecând după mărimea încălțărilor, erau numai fete între patru și zece ani, însoțite de mame sau de bunici. Ar mai fi putut fi și câteva bone filipineze, singurele care purtau espadrile, care se vedeau dimineța precum pintenii a zeci de ponei ce mășăluiau pe trotuar.

Saiyed își scoase blocnotesul. Începu un desen în cărbune, asemănător zgârieturilor de patine pe ghețușurile de la *Emirates Mall*. Își închipuia balerine, înainte de a le fi văzut. Doar o clipă și-o aminti pe Joanna, dar o altă voce de fată îi vorbi din spatele umărului, fără să fi auzit-o venind :

— Domnule, nu puteți rămâne aici...

Probabil că îl văzuse lucrând, fiindcă se mai îmblânzise puțin :

— Dacă n-ați fi turist, v-aș ruga să îmi vindeți desenul când ar fi gata. Pentru sala noastră de repetiții...

„E o chestie că mă crede turist“, se gândi Saiyed, mai ales că ea îi părea nou-venită : nu vorbea engleza-Dubai, pe care o recunoșteau toți localnicii, nici nu învățase să înfrunte căldura, fiindcă transpira prin toți porii și asta îi făcea o figură umedă și extenuată.

— Ar putea să nu fie prea bine că ați vrut să dansați înainte de a vă obișnui cu temperatura.

— Sunteți pictor, nu medic, și vă rog să plecați, îi spuse cu o politețe înăsprită.

Că dansa era clar după zvâcnetul gambelor în colanți, fiindcă restul corpului îi înota în lărgimile unei rochii împodobite cu buzunare și glugă.

— Nu sunt pictor și nici turist, îi răspunse zâmbind și strângându-și pleoapele, ca și cum lumina l-ar fi fulgerat drept în față, iar desenul o să vi-l dau peste câteva zile. De cine să-ntreb? mai adăugă înălțându-și glasul, pentru că se ridicase să plece.

— De Alessia, zise fata și îi arătă cu un deget numele de sus, de pe copertină, dar pe care el îl văzuse și îl învățase deja.

Alessia. I se potrivea numele mai mult decât rochiile-balon care îi atârnav pe colanți, în sala de repetiții. Când ieșea în oraș, afișa o neglijență studiată, de femeie de lume, care lui Saiyed îi plăcea, căci așa și le proiectase în cap pe europencele care aveau clasă.

Dar Alesia era cea mai tânără dintre femeile cu care se întâlnea, n-avusese timp să devină sofisticată. Venise de la Florența cu ceva bani, pe care îi investise în școală, plus în alte afaceri despre care nu vorbea niciodată.

Îi plăceau mașinile și pantofii și plătea o vilă destul de scumpă în apropiere de Jumeirah Beach Park, într-o zonă cu iarbă și palmieri. Își lăsa mașina lângă *Mercato*, într-un garaj, și mergea acasă desculță, cu tălpile pe nisip, ca să-i treacă încordarea din glezne după ce stătea dimineața cu picioarele strânse în ghilotina pantofilor de balet.

Nu era o animatoare, ci o balerină adevărată, răsfățată pe multe scene din Europa, până la accidentul de la genunchi. Suferise o operație de menisc, după care se retrăsese în plină glorie. Acum repeta cu copilele arăboaicelor înstărite și nu părea să regrete pentru nimic. Până să o cunoască, Saiyed nu văzuse vreo fetișcană cu pielea albă să se înțeleagă atât de bine cu nevestele de emiri, de bancheri ori de miliardari din construcții.

Până să o urmărească în sală, îndoindu-se ca mânușa unui jongler, își făcea tot felul de gânduri: era proaspătă, la fel ca amantele saudiților, dar deșteaptă și iute ca întreținutele educate ale aface-riștilor coreeni care invadaseră golful.

N-o credea că se trezește la șapte, ca să-și pregătească elevele imediat după prima cafea, când birourile de la *Dubai World* nici nu se umpluseră.

Pentru ea, se trezea și el cu noaptea în cap, să o vadă înainte de opt, pe terasele de la *Lime Tree*, unde nu erau decât ei și chelnerii. Păreau clipe când nu știa ce ar fi trebuit să îi spună, dar nu trebuia foarte mult: era plaja în fața mării – o tipesie cu aur și praf. Era vântul abia simțit, care mișca tufele.

Erau norii – versante de calcar pierdute în cer, săgetate de pescărușii care se înălțau pe neașteptate. Alessiei îi oxidau ochii, înăsprindu-se ca argintul vechi în lumina de dimineață.

Îi atingea umărul ori de câte ori se gândea să o întoarcă spre el cu obrazii și cu zâmbetul ei de fetiță timidă.

Diamante de un carat îi sclipeau în lobii urechilor, aducându-i aminte lui Saiyed de puterea pietrelor.

Alessia Conti, după mamă – Tarcini, italiancă celibatară, prea sigură pe un viitor oriental. Pe o viață prosperă în noul Babel. Venise în Abu Dhabi de doi ani și se mutase apoi în Dubai pentru școala fetițelor și pentru explozia de lumini care inunda golful de îndată ce cădea seara. Nicăieri nu vedeai atâta risipă de lumini ca aici: de o parte și de alta a veleii de la *Burj Al Arab*, în palmieri, în jurul pubelelor, pe autostradă, în bistrourile care nu se mai închideau. Între ramele de oțel ale turnurilor care se înălțau ca aluatul. În parcări subterane și în benzinării aruncate între benzile de șosea dintre emirate.

Pe Alessia o speria întunericul. Pe Alessia o speria fantoma deșertului, ridicată în fața soarelui, ca un paravan de untură și schelălăind cu o voce de cățea împușcată, când te așteptai mai puțin. Pe Alessia o tulbura vântul, care șuiera înghețat, uneori, în plină căldură. Un nisip ca șofranul pisat se isca în aer, făcând ziua să pară tulbure. Șiraguri de becuri luceau dintr-odată în calea vapoarelor încărcate și pe terasele doldora de turiști. Luminat ca de noapte, Orașul trăia sub smogul de fiere tristețea furioasă a demonilor treziți. În Dubai, aduseseră apa și schimbaseră rostul metalelor sub pământ. Înverziseră frunză unde nu era decât suflul dunelor mișcătoare. Când deșertul se răzbuna, priveau toți, cu ochii măriți, fără să priceapă.

Ca străină, Alessia tremura între balerinele ei cu tutuuri învolburate, până se topea ceața. Furtuna lăsa în urmă un gust de carbid și de amenințare șoptită. Îi vorbise lui Saiyed despre asta și le vorbise și arăboaicelor înveșmântate până la nări, precum niște văduve alungate. Nu primise niciun răspuns. Dubaiul își trăia viața. Și-o trăiau și ei, scufundați în belșug, ca icrele peștilor.

Alessia îi dăduse întâlnire în *Vu's*, la etajul 51 al turnului. Era un loc scump, unde se opreau toți turiștii, să vadă nisipurile. În colosul stâng al perechii *Emirates Towers*, o platformă se rotea câte doi centimetri la fiecare minut, așa încât, după două-trei ore, golul scânteietor al Golfului Persic se lăsa admirat ca în palmă.

Saiyed mai fusese de câteva ori în acest carusel al trufiei petrolului, însă niciodată pe înserat. Era mare forfotă și abia mai găsiră un colț de masă. Dar Alessia, care se pricepea să-i vorbească oricărui bărbat, primi repede două locuri lângă fereastră, așa că priviră ca printr-un ecran: platformele albe ale zgârie-norilor, câte un elicopter zburând jos, să întoarcă acasă vreun șef de trust, lumina portocalie a moscheilor și arterele suspendate ale liniei de metrou. Unduirea întretăiată a lui Dubai Creek și, în depărtare, deșertul.

Saiyed se ridicase în picioare, ca să vadă mai bine. Nu era singurul... Mai mulți nou-veniți stăteau cu paharele în mână, lipiți de geam și sorbiți de înserarea fierbinte ca de magma unui vulcan. Sticla îl împiedica să presimtă tristețea pustiului asediat, dar zări orgile vântului ațipite pe sub coviltirul uriaș, inflammat ca o rană. Ceilalți le vedeau? Nu era foarte sigur.

Îl înconjurau râsete și căldură, sforăitul ușor al climatizoarelor și miros de cocteiluri asortate cu fructe proaspete.

Alessiei îi străluceau ochii în unda becurilor. Îi tresăltau gambele în ciorapii de mătase. I se aprindeau buzele abia înmuiate în licoarea vinului roșu.

Saiyed își muta privirea de la ea la deșert când, deodată, li se arată luna și lumea din bar o primi cu ovații. El clipi și își duse văzul dincolo de granița dunelor, pe dunga uscată dintre cer și abis. Cobora înserarea. Zăpușeala și zgomotul îi reveniră în auz, dar i se făcu dor de aur, de nestematele abia fațetate, din atelier, de blândețea picurilor de ambră pe care tocmai ce-o înșirase în coliere.

Oriunde și-ar fi trimis ochii, nu găsea nicăieri desăvârșirea înghețată a platinei, pe care el o avea pe masa de lucru, cristalinul argintului, nemișcarea plină de nuanțe a opalelor, a malachitelor zăbrelite, a jadului chinezesc.

Dar se înșela. Atunci se afla lângă gușele norilor, deasupra Orașului, în același suflu cu noaptea, care plana ca o aripă – îndeajuns ca să vadă curcubeul nocturn al golfului, ceva ce nu bănuise și nici nu putuse apoi să explice altora : deșertul năștea cratere de lumină în deplină singurătate, aprinderi prelinse ca fumul, izbucniri de sânge, de lapte, de jar încins. Erau dincolo de puterea încrederii în splendoare, erau vise ale adâncului, pe care el le privea ca un vrăjitor, pe când ceilalți se mirau de zveltețea palatelor împinse în cer, de fântânile care înălțau apa

până la dușumelele paradisului. Mai era ceva : Alessia se ridicase la rândul ei și îi cuprinsese tot spatele, strivindu-i de coaste sfârcurile și pântecul încordat, fuioarele pulpelor, pe care le simțea cu precizie, și mai ales pubisul, deslușit precum o camee în vulva scoicii. El, care lucrase cu geme, cu lemn și cu aur fin, îi știa acum netezimile și conturul, ca și cum ar fi posedat-o.

Îi șoptea în ureche și când ea întrebă : „nu ai vrea să plecăm?“ lui i se tăie respirația. Merse împleticit și condus de mână, își porni mașina fără să-și aducă aminte când luase cheile de la valetul hotelului și nu se gândise tot drumul decât la corsajul ei bordat cu dantelă.

Acasă la ea, n-avusese timp decât să își arunce pantofii și așa rămăseseră lucrurile de-atunci încolo : Alessia era o tornadă, o răzvrătire în aer a căldurii din piele, a răcorilor limbii și a parfumului, a mușcăturilor prefăcute – cu dinții și cu pernuțele degetelor. Oricât i-ar fi plăcut s-o surprindă, să o facă să geamă ori să suspine, Alessia nu îi îngăduia să câștige, nici să stăpânească el jocul. Dincolo de acea întâlnire, nu își mai găsisese răspunsuri : dacă o iubise sau dacă iubise iubirea prin ea ori doar ademenirile sângelui.

Dansa și o văzu la lumina zilei, după prima noapte în pat. Fetițele o înconjurau ca albinele și făceau cu ea primele mișcări de încălzire, întinderile și mai ales primele reverențe în oglinda cât un perete din sala de repetiții. Obținuse, după lungi rugăminți, permisiunea să deseneze. Bodyguardul unui emir, a cărui nepoată exersa cu Alessia, nu-l pierduse din ochi toată dimineața, pe când alte două bunici, învelite în *abaya*¹, intrau și ieșeau, scârțâind podeaua sub pași.

Alessia era de mult alertată.

— Așa nu se poate dansa. Va trebui să renunți!

Se apropie și, suflându-i în ceafă, îi spuse doar pentru el:

— Diseară, o să tragem perdelele și o să țopăi doar pentru tine, ai să vezi. Cu muzică, fără muzică, tu alegi.

El încuviințase, dar știa că Alessia hotărâse singură pentru amândoi. Nu era în stare s-o schimbe și nici nu voia. Se lăsa purtat, căci înțelesese că unica șansă era să pătrundă în vârtejul ei ori să plece.

1. Rochie asemănătoare cu o robă, purtată de femei în anumite zone ale lumii islamice. În Emiratele Arabe Unite și Arabia Saudită este considerată veșmântul tradițional al femeilor.

Nu-și găsisese astâmpărul până seara, învârtindu-se în apartament și făcând o mie de lucruri care nu aveau niciun sens: se mai bărbierise o dată. Își schimbase cămașa, deși o îmbrăcase trei ore. Mai făcuse un duș, apoi încă unul. Încercase să doarmă pe la amiază, dar era perfect treaz și cu mintea la pândă, ca un mercenar de război.

Pe la șapte, se simțea terminat și lihnit de foame, încât tot ce-și dorea era să se-nfunde cu Alessia într-un bistro, să mănânce și să bea un pahar.

— Ai vrut dans, va fi dans! zise ea când pătrunse pe ușă ca o ploaie scurtă din golf, încât el uită cum se răzgândise ori dacă voise vreodată să se retragă. Nu ești gata? Avem patru chestii de făcut în câteva ore, dar el nu întrebă care erau chestiile, se abandonează sfârșelii aceleia liniștitoare care îi urca dinspre tălpi.

În mașină, Alessia își strecură limba între buzele lui, încât nu era sigur că, reveniți la școală, ea chiar va dansa pentru el. Dar dansă, se-ncălzi temeinic vreo oră, își încălță poantele, apoi se fardă ca și cum ar fi dat un spectacol cu adevărat.

Luă cărbunele între degete, dar îl prinse vraja. Mișcă mâna pe coala pentru desen în ritmul baletului, al Alessiei, nu al ochilor lui furați, duși departe de el și de înțelegerea rece a unuia care e primit într-o sală de dans.

Alessia părea din fluid, din apă și din rășini încălzite și sclipitoare, din piei de șarpe. Se rotea precum aerul printr-un flaut și vibra ca o coardă ce stătea să se rupă. Înceta o secundă ca să-i treacă

viclean cu o dâră de febră de-a lungul pieptului și zbura din nou. Orice alunecare a ei era sufocare a simțurilor și delir al încheieturii care împlinea schița.

La sfârșit, nu privi desenul. Îl ascunse cu grabă între alte crochiuri și nu-i spuse nici ei ceea ce, probabil, se aștepta. Îi scoase pantofii de dans și-i cuprinse gleznele între palme, pentru că știa, învățase cam cum o dureau când înceta muzica.

Desenă toată noaptea, halucinat, salturile ei spre tavanul sălii. Nu mâncase și era vlăguit, căci Alessia, la sfârșitul dansului, i se înșurubase în carne ca o balerină de sârmă într-o cutiuță cu sunete. Adormise în birou, îmbrăcată într-o bluză de-a lui, pe când așteptau să le-aducă masa. Comisionarul apăruse târziu, iar el n-o trezise și apoi renunțase să desfacă pachetele fără ea. Doar în șort și maiou, începuse să simtă răcoarea zorilor, fiindcă deschisese ferestrele. Ieșise în hol și acolo își aminti că Hara îi lăsase pe mesageria vocală a telefonului din apartament vestea că revenise. N-o văzuse de patru luni. Îi părea că demult, într-o altă viață, se întâlniseră și ea îl făcuse să vadă pietrele. Alessia devenise prezentul lui, rostul orelor dintr-o zi, trezirea și somnul. Avea clar impresia că nu mai trăise până la ea, că fusese în vis, într-o lume închipuită pentru el de Guvernator, de bătrâna Berthe, de Sadet și de nestematele lui, care îi străbăteau mintea din când în când.

Dintr-odată ar fi vrut să îi facă daruri. Să o ducă în locuri care lui îi plăcuseră, să-și arate prietenii. Dar avea prieteni? Pe Hara, câțiva tipi de la Arte, vreo doi-trei cunoscuți: pe Liona, șlefuitorii și calfele de la atelier, portarul clădirii și niște băieți de la clubul de golf.

Alessia îl privea încântată și sigură că îi ajunsese ca apa și ca lumina pentru o plantă. Îl simțea posedat de ea și un lung fior de plăcere îi trecea prin nări, ca arcușul pe o vioară. În amorul lui oriental descifra puterea unei stirpe întregi de șeici, de neguțători de măslina și de vraci din deșert, de escroci iubăreți și de vânători cu capcane. Doar în Saiyed presimțise clarvăzătorul înainte ca el s-o știe. Harul lui îi curgea, deocamdată orb, în venele lacome când o ținutia pe cearșafuri și când i se părea că-i oprește inima.

Se întoarse în cameră și-o văzu tremurând între perne. Se muștră că uitase atâta timp ferestrele vraiste și vru s-o acopere cu un pled. Își dorea s-o-ncălzească, dar simți cum îi ardea creierul, precum filamentele unui bec, cum era mistuit de dorința de-a lua în brațe corpul ei zburător și ager. I se cuibări lângă umăr și era ca și cum ar fi învelit-o cu viața, cu trecutul de până atunci și cu spaimile, cu dorul de mamă, de Europa și cu neînțelegerea a tot ce fusese.

Întinderea golfului se făcu roșiatică, întocmai ca praful de cărămidă. Pe fața nisipului de mare în spume, se îneca soarele și isca trandafiri. Singur, numai rubinul putea să repete asemenea nuanțe și minunății.

Saiyed era unicul bijutier care deslușise dezmățul de crom din cristalele lui. Dar, cu toate că îi știa chimiile tainice, tot mai înceta să respire când îl așeza sub o lupă: era piatra lui Marte, sângele de fecioară al Afroditei. Dormise cu bobul de foc pentru o noapte și visase zăpadă, de sub care fâșneau cupe roșii de crin. Dacă ar fi fost pictor, și-ar fi pus visul ăsta pe un perete, să se vadă departe, în arșița stepelor cu gazele și tigri.

Se-ntristă judecând că o femeie bogată va purta, poate, rubinul cu nepăsarea cu care își trecuse vreodată nasturele prin butonieră. De aceea, se răzgândi și își zise să facă un inel de bărbat. Dar, în timp ce schița modelul, Alessia Conti năvăli înăuntru, în atelier.

— Cu ce te ocupi, fiară din vizuină? îl întreabă ea aproape cântând.

— Alessia, știi că mie nu-mi place să stai lângă mine atunci când lucrez.

— Ia mai taci! i-o reteză scurt.

Văzuse rubinul pe plăcuța de azbest și îl mângâie ca pe o vietate, apoi și-l apropie de obraz.

Saiyed se uita înmărmurit și gelos la această tandrețe:

— N-ai de gând să pleci, nu?

— Poți să crezi, făcu balerina, de parcă avea urechile astupate, că sub piatra tombală a reginei Shubad, când arheologii și-au pus lămpașele, au lucit zeci de picuri de sânge închegat printre oasele ei de cretă? Erau doar rubinele colierelor, îți trece prin cap?

— Lasă-mă, mormăi Saiyed, azi lucrez un inel de bărbat.

— Misogin înrăit! şuieră balerina. Am să-mi cumpăr rubine din suk de trei mii de dirhami și-am să mi le-agăț între călții părului pubian!

— Am să mor de rușine, gemu Saiyed.

Alessia renunțase la pantofii cu toc și dansa între buteliile de oxigen, care în atelier foloseau la topit. Se învârtea, se-nălța pe vârfuri și vorbea singură:

— Eu așa cred că se mișca firoasa Kali cea cu inima neagră prin templul ei și cerea rubinele drept ofrandă... iar pe cele care nu erau veritabile, cum ar fi cornalina, spinelii, le scuipa înapoi, în altar.

Saiyed asista îngrozit, întrebându-se cât o să dureze.

— Afurisită zeiță Kali, spuse el teatral, coborându-se pe un genunchi, ce vrei tu acum de la mine?

Alessia Conti îl cuprinse de ceafă și-i apropie fața de buricul ei încălzit.

— Dumnezeu mare, oftă Saiyed, cum de n-am răsucit eu cheia în ușă azi-dimineață?

— Răsuțește-o acum ca să mă dezbrac! o auzi poruncind.

Menajera pe care o adusese Alessia se numea Nadjet. Saiyed n-o plăcea. Era brună, șoldoasă și încruntată. Ar fi preferat o filipineză dintre acelea cu fețe de porțelan, care stăteau toată ziua în *Za'abeel*, pe lângă landourile copiilor. Pakistaneza se legăna ca o barcă plină cu pește și părea mută. Venea marțea și joia, din Oud Metha, și întorcea casa ca pe o mănășă. O dată pe săptămână gătea, iar după felurile de mirodenii și de legume cu care le umplea farfuriile, era clar măritată cu un arab. Bărbatu-său o lăsa să lucreze în timpul zilei, pe când el însuși câștiga de la turn, ceea ce însemna că adunau bani.

După sfatul Harei, fostul apartament al Guvernatorului urma să fie vândut pentru o vilă mai luminoasă, în Jebel Ali. Această a doua insulă construită în formă de frunză de palmier prelungise zona de coastă în calea vânturilor.

Dinspre digurile artificiale, apa se vedea gri, răscolită de burghiele prafului și de curenții marini. Ca în Safa ori în Creekside Park, plantaseră și aici palmieri și tufe țepoase, arbuști de migdal și iarba-deșertului, care nu apucau să se despletească, ci păreau dinții unor piepteni uriași printre care se juca briza.

De mai multe ori, Saiyed se-nălțase deasupra „frunzei“ cu micile avioane de la *Ali Golf Resort &*

Spa, orbit de scânteile pietrișului alb, presărat pe aleile reședințelor, și de zidurile de fosfor ale clădirilor. Doar careurile albastre ale piscinelor dădeau culoare acestui fast irizat de caniculă și de suflul golfului. Nu-și dorise vreodată să locuiască în asemenea loc, în pofida ambițiilor Alessiei și a pretenției ei de a-și schimba standardele.

Cu toate acestea, apartamentul rămas de la tată-său era neprietenos, iar în ferestrele dormitoarelor nu ajungea soarele. Nadjet se învârtea ca o viespe dintr-o încăpere într-alta, în timp ce Alessia repeta : „Ține minte : obiecte de aruncat și obiecte de pus în pungi!“.

Îl rugase de câteva ori să asiste la această corvoadă, dar ce folos, nu recunoștea mai nimic ca fiind al lui : dosare și hărți, două case de bani, multă mobilă. Garderoba Guvernatorului zăcea în dulapuri de multă vreme și așa Saiyed redescoperi un străin. Ce își amintea vag era doar mirosul aceleiași ape de toaletă, pe care bancherul o preferase timp de treizeci de ani, și o cravată Versace, cumpărată de ziua lui. Tată-său nu o purtase, dar îi spusese că îi plăcea mult, iar acum o regăsea atârnată alături de altele, cu eticheta colecției neatinsă.

Nu mai era cazul să se ferească de adevărul din gând care îl obsedase : tatăl său adoptiv fusese un *kouny*¹, pe care arabii l-ar fi vânat și l-ar fi băgat la răcoare dacă nu ar fi fost influent și bogat și nu ar fi avut în lumea finanțelor camarazi să îl apere.

1. Cuvânt argotic pentru „homosexual“.

Îl crezuse un tip răvășit de secrete, dar obiectele lui povesteau altceva: făcuse un pact cu propria frică de izolare și de bătrânețe, iar asta îl transformase într-un jucător rafinat. Încercase mai multe vieți deodată și fusese destul să greșească doza. Nu degeaba arabii îl strigau pe la spate *Al Dee*¹ ori *Hashash*², căci invidiaseră totdeauna ușurința lui de a se schimba. Era ca un țipar, greu de prins cu mâna, care izbutise să moară liber.

Nadjet, menajera, era de părere că puteau să deschidă un magazin doar cu lucrurile nefolosite ale bancherului. Era prima oară când îi auzea vocea. În afară de „*Salaam*“³, când intra dimineața, nu i se adresa, ci vorbea din priviri și din gesturi, ca surdomuții.

Saiyed se apropie de ultimul dressing ce fusese deschis și îi spuse Alessiei :

— Nu atingeți nimic, fiindcă eu nu mă mut.

Femeia în casă încremeni și apoi își acoperi gura, cum făceau musulmanele, pe când balerina lui izbucni în țipete scurte :

— De mine să nu-ți bați joc, mă auzi? Ori ai să te muți, ori ne despărțim!

Nu mai ținea cont că nu erau singuri. Izbea cu piciorul într-un sac de hârtie, în care puseseră vechituri, și totul se răspândea împrejur.

1. Cocos, expresie argotică pentru „homosexual“.

2. Drogat.

3. Salut în comunitățile vorbitoare de limbă arabă, însemnând „pace“.

Menajera țâșni pe ușa biroului și dispăru. Saiyed era sigur că n-o să mai vină nici măcar să-și ia banii pe cât muncise.

N-avea chef de dispute. Se-ntinsese pe vârfuri către raftul de sus, să apuce cutii pe care nu le văzuse niciodată până atunci. Guvernatorul murise de aproape doi ani. Începu să-l compună, pe bâjbâite, din amănunte, din bucăți mici, ca pe o pagină ruptă. Era greu, fiindcă lucrurile, abia atinse, îi pierduseră amintirea. Dădu peste un ceas cu brățară de aur și peste butoni cu însemnele Băncii Guff. Îi găsi mănușile de condus și simți în ele un iz de tabac pe care îl știuse. Ce nu mai știa era că purtase mănuși roșii de piele precum cocotele. Găsi un șal verde, cu care îl văzuse de multe ori, și o forfecuță de unghii într-un etui. Îi găsi o batistă cu urme de ruj ori poate de sânge și, în alt buzunar, o notă de plată. În geți de voiaj, îi descoperi truse de bărbierit și lenjerii noi, cu etichete cu tot. Dar ceea ce îl frapă erau notele în arabă, lipite oriunde, în interiorul agendelor și al mapelor, iar într-o borsetă de pânză găsi o dovadă care îl lovi drept în cap: arăta ca o filă smulsă dintr-un caiet, și acolo notița Guvernatorului, începută în engleză, continua în arabă, ca și cum ar fi mers în același gând.

„Nu e scrisul lui, totuși“, hotărî Saiyed, „avea prieteni arabi“, dar ceva în inimă îl neliniști. Puse foaia la loc și trecu mai departe spre mărunțișurile din două sertare, cărora le forțase încuietoarea. Nu erau decât plicuri, o scrumieră de cupru și fotografii vechi, cu necunoscuți.

Când nu se mai aștepta la nimic, într-o husă albastră de catifea, pipăi un stilou și, probabil, o ramă de ținut pe birou, dar, când se uită la relicvele dinăuntru, simți cum i se înmoaie genunchii. Își recunoscu primul stilou de școală pe care îl primise de la bancher și primul desen în creioane cu pastă, unde Guvernatorul și Berthe îl duceau de mână pe el, copil.

Era a doua oară în viață când avea pe limbă amarul lacrimilor.

Nu plânse, ci întoarse pe verso cartonul poros în care culorile săpaseră urme. Nu mai încăpea nicio îndoială: în colțul din dreapta al desenului său, tatăl lui adoptiv scrisese în arabă și se semnase.

— Tatăl meu știa bine araba, îi spuse Harei.

— E o glumă sau ce? zise ea. Am stat cincisprezece ani lângă el; am lucrat sau am fost la distracții, așa fi aflat... Poate că ce ai găsit erau note ale bunicului lui, generalul, colecționar și cartofoar înrăit. De altfel, i-a fost ca un tată, el l-a crescut și i-a plătit școlile, în sfârșit, e o poveste mai lungă.

— Hara, îți dai seama ori nu? Tu vorbești despre un bărbat născut la 1870 și ceva... Ce am eu în apartament sunt agende ale băncilor voastre, cu însemnări în arabă, plus alte lucruri mai intime... Cum să-ți spun? Nu cred că există îndoială. E scrisul lui, doar că nu am habar ce notițe sunt alea...

— N-am cum să te ajut. Știu vreo cincisprezece cuvinte, atâta tot, dar nu le recunosc scrise...

— Ce păcat, zâmbi Saiyed. M-ai fi învățat cum se zice „mi-e foame“, ca să ne aducă mâncarea.

Chelnerul apărură chiar atunci, încărcat de salate și de brânzeturi. Saiyed continuă subiectul după prima înghițitură.

— Și de ce-ar fi ascuns chestia asta, ce crezi?

— Greu de spus așa, la prima impresie, dar, în orice caz, eu sunt sigură de un lucru: că știa araba înainte să vină aici, în Dubai.

— Asta adaugă ceva nuanțe enigmei...

— Nu e mare enigmă, să știi. Ducea o viață mai clară decât îți închipui tu, crede-mă.

Saiyed nu credea, desigur. Avea propriile impresii și semne despre Guvernator. În plus, Hara vorbea ca orice femeie care se crezuse utilă față de un bărbat care nu putea să-i promită o relație la care, probabil, ea ar fi visat. Era un caz tipic, dar ce mai conta? Luă o gură de apă din paharul brumat ce-i stătea lângă farfurie și gândi să vorbească de altceva.

Hara parcă îi citise în cap:

— Și? Cum îți merge la turn? Cei cărora li te-am prezentat spun că ești genial...

— Ei, asta-i! Mintea mea aleargă, îți dai seama, le-am făcut acolo tot ce visasem să fac vreodată! Dar poți să știi cu șeicul? Dacă în ziua aia, a inaugurării, o să spună: „Băiete, unde ți-e acum scăfârlia o să crească spanac!“...

— Nici chiar așa, zise Hara. Toți povestesc despre el că e școlit în America și că scrie, că e sensibil.

— Scrie, ce? se miră Saiyed.

— Spun că e poet, dacă nu mă înșel...

Se lăsă o tăcere de câteva clipe. Hara strânse un șervețel între degete și apoi se șterse la gură.

— Vreau să știu ceva delicat despre tatăl meu vitreg, se auzi Saiyed. Poți să nu răspunzi, dacă nu-ți convine.

— Nu mă rușinez într-atât, zise ea. Haide, spune!

— Tu când ai aflat de el că... Că nu îi plăceau femeile?

— Ba cred că-i plăceau, era un camarad minunat, ți-am mai spus. Însă între el și bărbați era un fitil cu

flamă, cum să mă explic... Nu a fost prea ușor să văd asta, păi, fii atent : eram amândoi la un hotel super, în Alpii elvețieni. Ne știam doar de puțin timp. Mai plecaserăm și altă dată, tot pentru tranzacții bancare, dar atunci era vară, băuserăm ceva, veneam din Dubai, dintr-o fierbere de cincizeci de grade, și ne plimbam... Dintr-odată, aud că-mi zice : „Hara, ai niște degete la picioare absolut sexi !“. M-am uitat în jos la sandalele mele, iar degetele mi s-au părut atât de ridicole, încât am regretat că le expusesem în felul ăla. Dincolo de asta, în viața mea, nimeni nu-mi mai spusese o chestie atât de aiurea. „Poate că e timid, mă gândeam, și ăsta e modul lui de a mă curta...“ Știi, femeile sunt demne de milă când încep să își facă iluzii...

— Te costă și azi să îmi spui toate astea, te simt.

— Se poate, admise Hara. Așa că am așteptat să se-ntâmpale mai multe lucruri... Doar că seara au apărut Liona cu fratele ei, un tip foarte rasat și mai mare ca ea cu vreo șaptesprezece ani... Liona părea o fetiță, deși era pe atunci studentă la medicină. Ne-am împrietenit imediat, iar în câteva ore am aflat și de pasiunea dintre cei doi bărbați.

— Cum așa? se trezi Saiyed.

— Am păstrat secretul foarte mulți ani pentru toți ceilalți din bancă, dar, la un moment dat, toată lumea știa... Stai să vezi. Atunci, la hotel, aveam un apartament mare și am insistat ca Liona să rămână cu mine. Ea și frate-său veneau dintr-o stațiune apropiată, erau în vacanță... Abia atunci mi-a fost clar : drumul meu și al Guvernatorului din Dubai în Elveția, tranzacțiile, întâlnirile cu bancherii, toate erau puse la

cale doar ca să-l vadă pe tipul ăla, de care se despărțise de trei săptămâni. Ne-am întors aici împreună. Locuiesc în Sharjah, de altfel, Liona e născută în Asia. Dar nu pot să-ți spun cum au stat amândoi pe ace, atingându-și genunchii când beau cafeaua și tânjind să rămână singuri. Liona știa, dar eu, nu. Oricum însă, nerăbdarea aceea, jocul gleznelor lipite sub masă și mai ales ochii, care întinseseră o punte de lasere între ei, nu am să le uit prea ușor. Dintr-odată, am avut o altă înțelegere pentru Guvernator, pe care îl credeam de oțel, pentru zilele lui de singurătate și trudă, deși, cum să-ți spun? Eu, una, pierdusem, eram umilită, trădată în toate așteptările mele.

Saiyed amuțise și o pauză grea se lăsase între ei. Hara mai gustase din vin și tăcuse la rândul ei. Ar fi vrut s-o descoasă despre prietena doctoriță, pândise de mult un prilej ca acela, dar momentul trecuse.

Biscuiții în lapte erau singurul lucru pentru care nu putea să-l înghită pe administratorul de etaj. În rest, era un tip harnic, care nu sclipea de talent, dar măcar îi plăcea să înalțe pereți și să vadă betonul crescând ca în vis. Era măsliniu și cu ochii încinși de văpăile unor flăcări negre, ca toți saudiții. Înalt și păros, avea multă trecere la femei, deși se bârfea că i-ar fi plăcut și un indian tânăr din echipa lui de zidari. Nu apleca urechea la bârfe. Saiyed pricepuse de mic că oamenii nu pot fi schimbați decât scurtă vreme, prin jocul de zar al iubirii, al beției puterii ori al unor tristeți ca de moarte.

Tocmai asta aflase: că Farokh Zelli, musulman cinstit, cu o casă de frați și de fete nemăritate, căzuse bolnav și avea să moară de un cancer descoperit prea târziu. Brusc, în gând, încetă să-l disprețuiască fiindcă molfăia biscuiți care se fărâmițau în cafea ori în laptele îndulcit. Încetă să mai creadă că avea un chip încropit dintr-un lemn cu prea multe noduri. Îi părea doar un ins de nici treizeci de ani, care n-o să mai simtă forfota golfului. Care n-o să mai vadă arborii de konar, bilele de *lagevard* din bazar, cu care femeile albeau rufe. Pescărușii pe cer, șoimii de vânătoare și turistele dezgolite pe platformele de la *Burj Al Arab*. Privirile peștilor din năvoade și susanul

din galantar, bețele de scorțișoară înăsprită de suflul vântului și iuțea din mirodenii ridicându-se în caniculă.

Hotărî că îi plăcea viața, deși o trăise atât de puțin.

— Ești sigur că moare? i se adresa unui salahor ce mânca ghemuit pe vine, ca și cum ar fi fost rupt de crampe.

— Nu știu, șefule, dar lipsește de ieri de la lucru.

În engleza anapoda a Orașului promisiunilor, i se povestea despre moarte. O beznă sărată, intrată sub pleoape, îl făcu să își strângă ochii. Înnegrit dintr-odată în plină amiază, soarele dispăru de pe cer și-i văzu pe zidari culegând firimiturile și ultimele resturi de brânză, ca pe niște suflete speriate, de la capătul lumii.

— Care l-a văzut ultimul? întrebă.

— Cred că l-am văzut joi, zise unul, și am și vorbit seara la telefon de cofrage.

— Dă-mi și mie numărul, spuse.

Omul scrisese cifrele pe un ziar și pe urmă numele, chinuit, cu litere mari. Farokh ajunsese atât : un scris strâmb, care nu era nici măcar în arabă.

Cumpără papaya și rodii și se duse în Al Mamzar să îl caute pe Farokh. Răstignit pe speteaza unui balansoar, sauditul stătea la umbră, așteptând cu ochii închiși.

— Sper că nu iei de bun tot ce spun doctorii, îl întâmpină Saiyed.

Tufele de leandri și praful se mișcă cu vocea lui în căldura după-amiezei.

— Am fost doar la unul, în Abu Dhabi, care nu era cine știe ce, însă m-a făcut să-mi simt moartea.

— Prostii, zise Saiyed. Eu am să te duc la o doctoriță în Sharjah, care e maestră și care vindecă o tumoare zâmbind... e recunoscută.

— O femeie? În veci, nu! Credința mea spune că... stai așa, tu nu ești de aceeași religie, astfel că...

— Sunt de toate religiile, știi?

Câțiva bărzăuni flutură în aer și în zumzetul lor Zelli-sauditul îl privi neîncrezător.

— Cum de spui toate astea?

— Știi ceva? Eu, în locul tău, aș ține la viață.

— Pe cuvânt că zici bine. De când am aflat cum e chestia, eu nu mai sunt om. Am să vin înapoi pe etaj și am să...

— Nu chiar mâine, i-o tăie Saiyed. Mâine mergem la clinică.

Se porniseră spre Sharjah, fără să își închipuie că Liona nu era ușor de găsit. Obținură o programare peste câteva zile.

— O femeie frumoasă vindecă de orice, îi spusese Farokh când ieșise din cabinet.

Încă îl mai priveau jumătățile de alună din ochii ei și buza răsfrântă ca a unui copil. Părea revigorat și se simțea teafăr.

Saiyed se gândise să îl tragă de limbă, dar Farokh povestise neîntrebat:

— Are ochii ca aurul pus în soare și îți soarbe cu ei neputința și frica.

— Frica? se miră Saiyed.

— Da, da, mi-a fost frică de boală, dar și de carnea ușor încălzită din buricele degetelor, de mâinile ei de femeie străină care râde cu toată gura.

— Nu avea ajutoare, ceva, o asistentă mai tânără, goală pe sub halat?

— Ba avea un băiat, îi răspunse Zelli și se indignă dintr-odată. Știi că mintea îți e dezvățată și slobodă ca de târfă?

— Știu. Sâmbătă vin cu tine, nu rămân să aștept, după cum am stat azi, fiindcă vreau s-o revăd. Oare mă mai cunoaște?

Sâmbătă nu putu să ajungă. Lucră până târziu, iar apusul soarelui îl prinse pe schele. Singur pe metereze, se întoarse cu gândul la arabii care vegheau cu ceva timp în urmă odihna deșertului și a vijeliilor de nisip.

Uriș ca un pachiderm ațipit, Dubaiul ridica aburi și flăcări din luminile care împânzeau locul. Chiar fața deșertului, portocalie și lină sub tăcerile asfințitului, devenise o arenă de lux, cu lămpașe și artificii ce aveau să străpungă cerul de îndată ce se lăsa întunericul. Nu o dată Alessia îi ceruse să meargă la cine romantice pe nisipul cald, unde fumul din carnea de pe grătar și din narghilele îneca boarea nopții, oglindirile de opal ale stelelor și fiorul neauzit al unor jivine din smârcuri.

Farokh se supuse mai multor investigații, unei biopsii complicate și umiltoare pentru un bărbat așa tânăr, dar rușinea i se topi în surâsul Lionei, sub palparele ei prea experte, dar pe care el și le luă în pat. Când adormea, seara, se gândea la brățara ei de pe mâna dreaptă sau de la stânga, nu mai știa – o sârmă de aur, înțepată cu nestemate –, și la unghiile trandafirii pe care tânjea să le simtă pe piele.

Saiyed, mai nou, se împărtășea din fantasmele pacientului saudit. Pe măsură ce Farokh povestea de minunile acestei femei, lui i se părea nepermis s-o revadă.

Farokh avea cancer în metastază, iar ea îi lumina clipele. Dezmiertat de cuvinte, Farokh devenea liniștit și blând. Renunță să fumeze cu o ușurință pe care n-o bănuia sub clipirile doctoriței și sub umedul gurii ei, răsfrânt precum buza unui urcior.

Tumoarea intră în remisiune și, deși slăbise și părea mai osos ori mai palid, Farokh începu să umble pe jos, își vizită camarazii și se duse cu Saiyed să înoate vinerea în Al Boom.

În inima lui, doctorița se pusese cumva între numele Fatimei și încrederea de-a avea într-o zi o iubită îndestulătoare ca strugurii: și zemoasă, și dulce, pe care s-o simtă cum îi plesnește sub cerul gurii, numai bună de spart cu limba.

Amorțea uneori în tot corpul și gândea că așa îi începe sfârșitul. Îi spusese Lionei cum îi înghețau tălpile și cum degetele i se încleștau precum ghearele unei dropii atinse de glonț.

— Cum mi-ai explica ce se-ntâmplă dacă nu ai fi vânător? întrebase femeia. Spune-mi totul mai simplu, ca un zidar, ca un om ce le face altora adăpost, nu ai vrea?

Astfel, ea încerca să îi pară o glumă presimțirea morții în oase, în mușchii picioarelor și în venele întărite. Simțea gheață în pântec și pe piept când dormea, de aceea alegea să nu mai doarmă. O iubea

din tot sufletul când îi apărea în ușa rezervei de la spital și îi povestea și prietenului Saiyed despre asta. Le spunea salahorilor, simpli cărămidari, muncitori cu ziua din golf, când veneau să își ia rămas-bun. Le spunea surorilor și mătușii, care îl jelea pe ascuns, indiencei care le ajuta la bucătărie și care nu vorbea decât urdu.

Într-o zi, văzu lacrimi în ochii amicului Saiyed și o împăcare ciudată îi înfășură inima: trăise puțin, însă oamenii îl iubeau, iar femeia aceasta, medic, îl făcuse să se despartă de lume fără mânia că ei rămâneau să se bucure mai departe, pe când el dispărea ca un nor dus de vânt. În ultima zi, dimineața, înainte să își dea duhul, chiar asta zări prin fereastra deschisă: nori împinși de suflarea unor vânturi senine și aproape melodioase.

Nu află nimic de Liona timp de aproape un an de la dispariția lui Farokh. Singura care mai aducea vorba de prietena doctoriță era Hara, dar și ea lipsea de vreo patru luni. Îi scrisese mesaje când făcuse escală, mergând spre Rusia la o rudă bolnavă, și cam atât.

Părea că tot restul vieții lui se îndepărtase să facă loc tinerei italiene și poveștilor despre ea, pe când ceilalți cunoscuți dispăruseră cu aceeași repeziciune cu care i se adunaseră împrejur.

Era drept că, fiind luna iulie, avea să înfrunte câteva săptămâni de tăcere, de arșiță și de plictiseală, fiindcă toată lumea pleca. El nu era încă pregătit să își lase afacerile și rostul pe mâna altora. În plus, Alessia rămânea în Dubai toată vara, așa că se mulțumeau doar cu escapade de weekend. Asta însemna că se aventurau până în Ajman și spre plaje, de unde se întorceau luna, istoviți și bronzăți. Saiyed își amintea bine : era pe atunci prins în mrejele dragostei ca un peștișor în năvod. Mai stăpână pe ea, italianca schimba din mers regulile traiului lor, încât el, nu o dată, se enervase. Nu simțea niciun fel de curiozitate pentru mondenități, pentru aglomerația cluburilor de noapte ori pentru întâlnirile nesfârșite dintre nou-veniții prosperi care își serbau conturile.

Cu picioarele ei de zebură și cu torsul fluid ca o panglică de legat cadouri, Alessia ajunsese o vedetă-fashion a golfului. Într-o lume arabă, în care figurile glamour ale Americii erau adorate precum medaliioanele cu însemnele lui Allah, partenera lui devenise promisiunea succesului.

Un producător de televiziune care își investise câștigul în advertising o invită să apară într-o reclamă la suplimente alimentare cu carnitină și acid linoleic. În cel mai scurt timp, comprimatele *Bio-Silhouette* pe care Alessia se făcea că le înghite se insinuară drept idealul oricărei femei cu măsura 12, în timp ce obezele chiar se visau fluturi.

Saiyed își văzu iubita mai recunoscută pe stradă decât o actriță pe Broadway, pentru că Dubaiul era plin-ochi de afișe cu frumoasa Alessia, cea atât de suplă. În realitate, corpul ei se mai împlinise, fiindcă nu-l mai forța ca atunci când puneă preț pe dans. Mai nou, îi plăcea mult mai mult să stea nemișcată în costume de baie marca *Damas* și să-i tulbure ochii fotografului din Qatar care o poza.

Umplutura de silicon a chirurgului îi făcuse sâni voluptuoși și fese lucioase precum jumătățile dintr-un măr. Saiyed o vedea picotind pe terasă ori întinsă pe un tatami în living și i se părea fotogenică orideunde o privea. Ceea ce pierduse erau elanul, nerăbdarea gambelor când pășea, frumusețea elastică a tendoanelor.

Făceau dragoste cu aceeași plăcere și lăcomie cu care îl înconjurase cu brațele în nopțile lor de la început, dar nu mai ieșeau împreună.

Alessia își închidea telefonul multe ore pe zi, când el nu știa unde să o găsească. Râdea mai puțin și-i dansa în ochi o tristețe subțire, cu tresăriri din zilele lor de tandrețe și lânzezeală. Invitată într-o duminică la un talk-show cu mai multe starlete, Alessia declarase la microfon : „aș vrea să fiu liberă“. Mănuță și calfele care urmăreau emisiunea din atelier se uitară spre el cu o milă îmbibată de satisfacție : nu-l crezuseră vreodată în stare să se bucure de o femeie, așa că niciuna nu ar fi trebuit să se apropie de lopețile lui de crab ori de scorpion veninos. Sunniții din golf știau mult mai bine când vorbeau despre el cum vorbiseră altădată despre tată-său vitreg care ofilise iarba sub tălpi.

— E arab sau vizitator? se mai interesa câte unul de Saiyed când privea giuvaierele din vitrine, gândind că asemenea măiestrie era totuși din sângele lor de nomazi și de îmblânzitori de cămile.

— E venit aici, ca și mine, le-ntorcea Alessia zvonul, căci se uită la toate ca un străin și nu știe araba.

Saiyed se purta ca un rătăcit fără umbră. Îi făcuse șeicului un serai mișcător dintr-o cafenea între ziduri și o sală de conferințe despre care vorbeau și se minunau pretutindeni. Prea mulți nu izbutiseră să le vadă, turnul nu era gata, iar ochii Divinului, meniți să se-alinte cu tot ce era mai impunător, meritau să le știe primii.

Cum să faci toate astea când nu ești oriental?

— Dacă sângele lor nu-i sporește în vine, atunci e posedat sau e un vrăjitor, îl bârfeau nou-sosiții,

care închipuiau djini din basme arabe pentru orice locșor mai ferit de lumină.

Saiyed se-nălța deodată cu schelele pe sub strașina cerului și-a gâteliilor lui Allah, sub pieptarele norilor găurite de arșiță. Saiyed era singur, în tihna zgâriată de elicea elicopterelor de supraveghere și a prafului aspru împins de furtuni. De pe creștetul lumii, deșertul părea o foiță de aur fremătător ori un solz de agat care năștea umbre. De pe creștetul lumii, Orașul miracolelor arăta ca un glob agățat de tavan, într-o discotecă. De pe creștetul lumii, era tăcere în Orașul în care, de zile și nopți, nimeni nu dormea niciodată.

Scund și îndesat, dar miliardar, Soleiman chiar crezuse povestea pilulelor de slăbit. Rămăsese grăsun în pofida reclamei și a dozelor repetate de carnitină. *Bio-Silhouette* îi dăduse, cel mult, șansa de a fi mai aproape de zâna succesului și a dimensiunilor atât de râvnite. Oricum s-ar fi cunoscut în saloane, fiindcă Alessiei îi plăceau vedetele. Mai înaltă decât el cu un cap, balerina îl folosea drept escortă și nu răspundea la insinuări, nici la glumele care se șopteau când se arătau împreună : „Alessia Conti își plimbă brelocul“.

Saiyed îi văzuse în ziar, în fotografii retușate, la televizor și în flashurile care vorbeau despre oamenii zilei. Avusese cuțite în inimă.

— Sole e doar un coleg de filmări, explicase.

Sauditul cu dinții lați și albiți de lasere se făcuse și mai rotund de mândria că o femeie frumoasă îi scurta numele și îi spunea „soare“. Măcar atâta știa, că, în italiană, Sole era chiar astrul din miezul zilei, iar el asta visa : să lucească!

Transpira abundant sub luminile reflectoarelor din platou și-și schimba cămășile și pantofii. Avea un garderobier doar al lui și un jilț cu numele scris cu vopsea roșie pe spătar. Fiindcă transmiteau în direct, învățase să se dezbrace rapid, în timpul calupurilor de publicitate. Șaisprezece milioane de ochi îl urmăreau

seara, la un reality care, după primul sezon, se numi chiar astfel: *Câștigă cu Sole!*

Magnați din petrol și industriași, proprietarii de cluburi și îngrijitorul hergheliei șeicului, cu toții plăteau să își vadă numele la o oră de vârf alături de Sole. Devenise un înger televizat, care făcea daruri. La spălătorie, își lăsa limuzina sub clăbuci de săpun, iar thailandezi imigranți, angajați doar pentru o vară, i-o îmbrățișau ca pe un talisman.

Nu putea să umble la malluri, la restaurante ori la întâlniri de afaceri, fiindcă peste tot îl pândeau să-l atingă, să-l vadă, să le dea autografe. Își doreau să petreacă un weekend cu el, în studiourile televiziunii, și să ia potul. Femeile albe îl voiau de amant, pe când musulmanele care creșteau fete se gândeau ce noroc le-ar lovi să-l aibă în casă. Cum crezuse el în pilule care îți topeau rotunjimile, așa credeau alții minunea că un prezentator cu suflet de pașă le-ar putea fi mâna destinului.

Alessia încheiase, pe rând, contracte cu Rolex și cu o firmă de iahturi de agrement. Îi plăcea să apară lângă branduri luxoase și, foarte curând, un trust important de telefonie mobilă îi propuse să fie imaginea unui Blue iPhone exclusiv, cu safire și briliant.

Dar, când apucă între degete carcasa albastră a receptorului, inelarul ei îi orbi pe cei care filmau, cu puterea a patru carate de nestemată.

— Aș putea să întreb cine îți lucrează bijuteriile? i se adresase magnatul.

Se trezi pomenind de Al Boom, de vitrinele magazinului și de harul lui Saiyed.

— E iubitul meu, spuse simplu.

— Deocamdată... fu remarca usturătoare a celui care se îngrijea de ședințele foto.

— Păi, să-i facem o vizită, lansă proprietarul de rețele mobile, luându-și haina de pe cuier.

Doar că Saiyed nu era prin preajmă, îl găsiră doar pe Mănuță, care îi primi încântat și căzu răpus de ofertă: îi și zbură gândul la o serie unică de memory stick-uri cu nestemate asortate cu telefonul.

— Noi nu facem podoabe pentru uz casnic, ripostă Saiyed când îl descoperi tulburat de mirosul banilor.

— Nu-ți dai seama, omule, ești nebun? Sunt vreo câteva sute de mii, partea noastră...

Saiyed se uită plictisit la brațul lui scurt și îi încuviință imediat să lucreze „cârligele“, cum le zicea el:

— Fă-le în nume propriu, ca business al tău, nu mă preocupă, îi transmise calfei și dispăru.

Concepu, în schimb, avioanele din email roșu și platină pentru *Emirates*, însă compania trebui să renunțe la contractul cu el, fiindcă negustorii din suk copiaseră însemnul ca broșă din alpaca și titaniu. Nu era prima oară când calfele și meșteșugarii din piață își doreau să-l imite.

...Tinerețea îi trecuse prin trup ca o dâră de ceață ori ca un vârtej de nisip care mișcă o ușă întredeschisă. Se simțea istovit doar fiindcă Alessia se grăbea să-l înșele. Soleiman nu era singurul dintre bărzăunii care se roteau împrejurul ei. Mai erau și alți trântori din stupii cu ulei și benzină, cu aluminiu, ori stăpâni ai imperiilor de presă pe care șeicul le găzduise în țarcurile bine păzite din Media City.

Corpul lui îi spunea că urmează o durere care o să îl lovescă în mușchi, precum o rostogolire de pietre. Nu știa la ce să se-aștepte. Mergea, hoinărea fără țintă prin locurile pe unde fusese ușor și liber pe când era puști. Picioarele cunoșteau drumul, numai mintea i se umbrea, judecând că, poate, ascunzișurile acelea pieriseră. În curând, din gâttelejul de calcar al minaretului răsunară chemările muezinului.

Se născuse în Beirut și era latifundiar, fără nicio legătură cu fabricile. Cultivase migdali, dar aproape uitase gustul aromatului *kass*¹, din care băuse cât fusese mai tânăr. Însurat cu Souad, cea de-a doua nevastă, respecta Ramadanul și nu mai punea licoare îmbătătoare pe limbă. În schimb, sorbea aurul și îl împingea în stomac, ca pe gustul cafelei de dimineață, ca pe fumul ofrandelor din moschee.

Îi ziceau *Fabricantul*, dar cu toții știau că nu are măcar o benzinărie. Ce îi înmulțea banii erau icrele satinat de morun din Iran, pe care le închidea în conserve de aur fin. „Aur negru sub aur galben“, spuneau cutiile. Nu erau mai mari decât ambalajele în care se pune, de obicei, un inel ori niște cercei de copil.

„Sunt mai scumpe ca perlele“, oftau curtezanele de sub vălurile împodobite cu franjuri, abia atingându-și de cerul gurii nestematele moi din burțile peștilor. Erau foste rusoaice, ucrainene, românce blonde și foarte tinere, care se smereau ca neveste

1. Băutură aromată și alcoolizată preparată din migdale verzi.

de musulmani și care învățaseră să rotească pe glezne diamantele și safirele.

Souad era palidă, dar cu pielea închisă și lipsită de strălucire. Se vedea între celelalte ca o pată de ceai pe o față de masă abia scrobită. Soțul ei începuse să-i simtă cenușa de îndată ce focul căsătoriei trecuse și în noua familie se uniseră bogățiile. Nabil-Fabricantul iubea contrastele, de aceea râvnea lângă el, negriciosul, o femeie ca laptele smântânit, dacă se putea, o italiancă cu clasă, care să-i devină secretul inimii. Dar de unde s-o ia? Asemenea lucruri nu i se întâmplau lui! Nu voia să o cumpere, ci s-o împodobească, să îi știe de frică și el s-o alinte fără să îi spună vreodată asta.

Dintr-odată, Alessia îi păru numai bună. Era darul Profetului pentru nările lui deprinse să simtă doar parfumul greoi al uleiurilor și al apei de trandafir. Ea era ca o boare de narghilea, se rotea în aer ca vrăjile, suspina ca prigiile în tufe. O simțea în minte ori de câte ori o vedea zâmbind în ecran și apropiindu-și de buze bumbul sidefat al pastilei: „Bio-Silhouette și rămâneți tineri!“.

El nu era tânăr, era regele icrelor și voia o metresă de împrumut. Alessia nu era nici ea la început și îi plăceau banii. Dacă se gândea bine, prețul ei în karate era patru cutii de *royal caviar*, douăzeci și cinci de mii de dolari bucata, așadar o sută, niciun cent mai puțin! Dar putea să-i dezmierde în așternut? Erau doar bancnote...

O văzuse odată cu ochii sticlind pentru aur și nestemate și gândi că aceasta ar fi o cale în stare să-l

poarte până la ușa dormitorului ei. Nu înțelegea mare lucru din diamante, nici nevestele nu și le momise cu asemenea trucuri, dar acum își dădea silința. Încercase să cumpere ori să concesioneze minele din Marange, dar, după scandalul din procesele Kimberley, exploatările din Zimbabwe înghețaseră. Activiști înfocați își băgaseră coada să le taie conductele de profit în numele drepturilor minerilor.

Nu avea ce să facă. Pentru întâia oară, pierduse în afaceri, dar pierduse măcar pentru o blondă focoasă, nemăritată și fără copii, după care orice nabab întorcea privirea. Italianca îi zâmbise oricui din afișele care fluturau în oraș, dar de-acum avea să-și arate toți dinții doar pentru el, Nabil-Fabricantul.

Curăța un inel când le auzi râsetele. Nu știa cum de ajunseseră atât de prieteni. Balerina lui și Mănuță erau în bucătăria din spate și beau cafea, pentru că deslușea clinchetul farfurioarelor și al linguriței cu care devotata lui calfă își amesteca zahărul.

Petrecuse o noapte în atelier și abia atunci îi trecu prin minte că era ora șapte dimineața și că Alessia nu avea ce să caute la depozite atât de devreme.

Simți că-i îngheață sângele. Uguitul ei ca de turturică îi intra în ureche precum limba fierbinte a unui demon. De când n-o văzuse? Cu două zile în urmă, plecase în Palm Jumeirah pentru filmări și îi mai spusese ceva, un motiv pe care nu și-l mai aduse aminte cu niciun chip.

Pregăti polizorul să lustruiască, dar se răzgândi. Zgomotul i-ar fi făcut să ghicească faptul că înnoptase în atelier. Dar Alessia? Doar nu îl înșelase cu calfa chiar acolo, sub nasul lui, când ar fi putut să găsească două mii de bărbați mai buni și atâtea locuri!

„Are ea un motiv să fie aici dis-de-dimineață“, își zise prostește, dar un nou ciripit îl făcu să-nțeleagă cât se amăgea.

Îi tremură mâna când își trase șireturile să își lase pantofii. Avu un gând orb despre armă, apoi se văzu caraghios mergând în șosete până la ușă.

Trase aer în piept și își puse picioarele pe un taburet de sub masă. Nu mai auzea vocile. Minte lui începu o muncă de detectiv : dacă Alessia ar fi fost în ținută de stradă, ar fi trebuit să-i audă tocurele pe pardoseală. Să-i audă sunând telefonul din minut în minut până l-ar fi scos din sărite. Să recunoască tonul acela al vocii ei, care părea altfel când era îmbrăcată și purta o poșetă Gucci.

Dar de ce cu Mănuță? Era doar un șlefuitor, îmbogățit de comenzile unor saudiți și de cea pe care el i-o cedase, a accesoriilor de telefonie.

Nu visa decât bani. Dar și Soleiman, și fabricantul de icre erau la fel. Imediat, Saiyed parcă își simți gândul ca un pumn de ace în carne : dar el ce visa? Visa aur, și asta era puțin altfel. În plus, el era bijutier și putea să facă, din vocea neadormită a inimii lui, mii de nestemate. De îndată ce gândi asta, avu soluția : balerina lui se afla acolo, dormise cu calfa, se mângâiaseră și ce mai făcuseră toată noaptea doar pentru diamant. Mănuță își cumpărase din banii lui o piesă frumoasă, de nouăsprezece karate, un prețios alb, pe care îl botezase *Săgeata* și pe care îl șlefuiseră, într-adevăr, cum puțin știa.

Era greu de crezut că i-l dăruise Alessiei. Într-o după-amiază, avuseseră o discuție doar ei doi :

— Toți avem un preț, știi? îi spusese Mănuță.

— Prețul meu e mândria, ripostase Saiyed și trăise plăcerea să îi contrazică mărturisirile.

— Eu credeam că sunt banii...

Și-o imaginea pe Alessia în poziții lascive, cu Mănuță deasupra ei, ori întinsă pe burtă și trăgând

din țigară, cu pleoapele pe jumătate închise. Sări în picioare. Gândul de a-i împușca și furia îi dădură foc creierului. Socoti cam câți pași erau până la armă și cum ar putea să o ia din perete fără să îl audă. Simți cum transpiră, ca o santinelă în post. „Doar n-o să-i omori... Doar n-o să-ți pui mâinile înroșite de sânge pe pielea suavă și neprețuită a aurului!“, se auzi în el vocea.

I se înroșiseră gâtul și obrajii până sub ochi. Se văzuse în oglinda de pe ușa dulapului când își căutase ceva de șters. Pușca de vânătoare era la doi pași, despărțită de el printr-o simplă încuietore ce stătea totdeauna cu cheia înăuntru.

Se roti pe călcâie, întoarse yala, care, odată deschisă, l-ar fi suspendat într-un gol, și încercă să uite că are armă. Tremura și i se făcu rău. Era din nou singur ca atunci când îl vizita pe Sadet, doar că în acea dimineață polizoarele, dălțița și menghinele lui delicate de bijutier îl încurajaseră să se-nalțe deasupra fricilor și a sfâșierii că Alessia Conti îl înșelase.

Când Alessia și Mănuță apărură în atelier, Saiyed înota într-un nor de praf. Dar de praf de aur și nestemată, care îl învelise pe cap, pe corp și pe brațe ca pe un fluture. Era mut ca aurul și curat, poleit peste tot și uitat de vârste.

O privi pe femeie de sub pojghița de luciri de gheață și era ca și cum o văzuse întâia oară. Nu i se mai părea că e tânără și nici proaspătă, ci răscoaptă ca o zi la amiază, ca dogoarea deșertului când se stinge în smârcuri.

— Saiyed, iubitule, tu aici erai? Ai venit devreme...

— Dar tu?

— Eu aproape că n-am dormit așteptând să se facă ziuă... Ibrahim mi-a promis aseară că îmi vinde *Săgeata* și-am ajuns într-un suflet la atelier.

— E montat deja și ți l-a făcut pe măsură, zise Saiyed și o îndoială fierbinte îi apăsă inima, ca un clește.

Nu mai avea aer și nici cuvinte, dar, cuprins în coconul său, reuși să întrebe:

— Cu cât l-ai luat? E o piesă scumpă...

— Prețul e confidențial, meștere, că doar de la tine știu asta, șuieră Mănuță, ca o viperă de sub pietre.

Alessiei i se albiseră degetele și gura ca unei moarte. Saiyed era alt bărbat, un rege de promoroacă și flăcări, iar ea nu putea să-l atingă și nu-și găsea vorbele cu care să-l facă să-i deschidă vitrinele ca de obicei și să o îmbie: „Alege ce vrei, balerina mea!“.

O văzu în oglindă cum își scoate mașina de pe locul ei de parcare și deveni brusc nervos: „Dacă ea nu mă vede ori nu mă mai recunoaște?”. Era însoțită de un copil, dar Saiyed nu păru să ia asta în calcul. N-avea timp de pierdut. Își agită brațele și se puse în fața mașinii ei, strigând cu putere:

— Liona, ce surpriză grozavă!

Se purta ca un prost. Femeia zâmbi ușor încurcată, fără să își abandoneze volanul, pe când lui îi trecu prin cap: „Mă fac de tot râsul!”.

În cele din urmă, ea ieși din mașină și Saiyed o studie pe de-a-ntregul: avea părul ascuns sub o caschetă de bambus în model colonial și o bluză marinărească, peste pantaloni bleumarin, care i se înnodau la genunchi.

— Vreau să nu te superi pentru modul meu de-a te face să mă observi, iartă-mă.

— Nicio grijă, sunt obișnuită cu tinerii, spuse ea, cu o nuanță în voce pe care Saiyed nu o desluși. Nu mă vezi, îl am în mașină pe nepotul meu și ne-am petrecut șase ore în parcul acvatic, poți să crezi asta?

Abia atunci Saiyed îl fixă pe copil și-i plăcu fețișoara lui roșie de căldură și de efort. Era un băiețel alb de vreo nouă ani, cu ochii albaștri și cam grăsuț.

— E al cumnatei mele din partea soțului... Un copil înfiat, dar tocmai de asta are multe mame și

tați: mă are pe mine, pe maică-sa adoptivă, pe fratele meu și pe alți voluntari din familie.

Saiyed se înfioră. Se văzu pe sine în urmă cu ani, bâjbâind cu o bonă deja în vârstă printre schele uriașe din emirat. Se văzu apoi singur printre buldozerele care mușcau din Deira ca să construiască o metropolă.

— Soțul tău e arab? apăsă Saiyed o pedală riscantă.

— Nu, e persan din Iran, dar fratele lui a ales o femeie din Europa. Ea e doctoriță ca mine. A avut un accident grav în urmă cu ceva vreme și așa au ajuns la varianta adopției. Locuiesc aici, în Dubai, împreună cu Julian și mai vin pe la mine, în Sharjah.

Saiyed își imaginează una dintre acele familii mixte, care se vedeau peste tot și care, mai nou, câștigaseră libertatea de a-și asuma un copil străin. Dar asta era posibil în Emirate, nu în toată lumea arabă.

— Dacă înțeleg bine, voi sunteți la sfârșitul programului, hm? Nu v-ar prinde bine un prânz? Vă invit într-un loc plăcut, care e aproape de-aici.

— Mulțumim, am mâncat deja, spuse Liona.

— Atunci măcar o cafea, dacă nu vă grăbiți.

— Ba chiar suntem așteptați, dar eu zic că putem să mai amânăm totul cu o jumătate de oră, socotind că nu ne-am văzut de atâția ani.

Aleseseră un bistro libanez cu sală de jocuri pentru copil. Liona comandă *kunafab*¹ și o cafea rece, dar tot timpul vorbi, fără să se atingă de ce i

1. Produs de patiserie palestinian.

se pusese în față. Saiyed o sorbea din ochi. Îi părea mai frumoasă ca în urmă cu doi-trei ani, iar când își desfăcu pletele de sub borul caschetei de soare, se simți ca un pacient.

Liona îi povesti despre clinică, despre medicina cuantică, despre viitorul remediilor neconvenționale. Despre atestatele ei în radiologie și în investigația telemetrică. Se specializase continuu, încercând să devină ceea ce tot ea numea „terapeutul complet“.

Saiyed își aduse aminte de Farokh Sauditul și de liniștea lui dinainte de moarte. Îi mărturisi cum trăise din poveștile ce i le spusese despre mâinile ei bine-făcătoare.

Îi recunosc că Zelli, care nu avea urechi pentru muzică, îi vorbise de vrajă și rezonanțe. Liona rămăsese pe gânduri. Saiyed o privi fără să clipească secunde în șir.

— Trebuie să plec, spuse.

Ca și cum nu ar fi auzit, Saiyed îi atinse cu degetele pumnul strâns lângă furculița de care nu se atinsese la masă :

— Nu știi cât mă bucur că te-am văzut...

Chiar atunci, Julian, și mai roșu la față, ateriză lângă ea, din fugă :

— Îmi iei o înghețată, te rooog!

— Dar întârziem, dragul meu...

Vorbeau în engleză și, pe măsură ce ea pronunța cuvintele, Saiyed înțelese ce îl uimea. Liona avea obrazul întins, iar spre deosebire de celelalte femei din preajmă cu care se mai întâlnea, ea era neschimbată.

Când copilul se îndepărtă, se întoarce spre el cu fața și îi zâmbi:

— Când crezi că ai să-mi arăți ce ai lucrat pentru turn?

— Aș putea să-ți rezerv un loc la inaugurare, îi spuse.

— Ei, lasă asta, mă gândeam să văd totul înaintea altora, numai eu.

— Se rezolvă, aprobă Saiyed, cu condiția să facem un schimb: eu te urc până în vârful lui *Burj Dubai*, iar tu mă inviți la tine, la clinică, unde se întâmplă minuni. De acord?

După ce o conduse înapoi, în parcare, simți că zboară. Parcă își umpluse plămânii cu aer curat, parcă se trezise dintr-un somn bun. Vru s-o ia către port, dar coti către *Madinat Jumeirah*, unde se aflau locurile reveriilor lui. Își lăasă mașina la *Al Qasr* ca să meargă pe jos. Era ora patru după-amiază și aproape nimeni nu vizita cafenelele orientale și cochetele restaurante cu canapele și perne. Turiștii aveau să se năpustească ceva mai târziu. Pătrunse în sucul acoperit, unde lemnul de teck încălzit de soare mirosea a bob de cafea și a pomezi arăbești. Îi plăcea acolo, sub lumina filtrată de mătășurile pictate cu arabescuri și de cașmir. Puțin mai departe, la treizeci de pași, se vedea *JamBase*, un club unde, seara, asculta jazz, uitând Orientul cu abrele care alunecau pe Canal precum niște închipuiri.

Sângele lui, cel atât de domol, parcă n-avea astâmpăr. Îi trecea ca o arsură prin corp, înmuindu-i pieptul și umerii. Nu era îndrăgostit de Liona, ci strivit de o renunțare, fiindcă ar fi vrut să îi spună cât semănau, că slujeau împreună aceleași cauze și acelorași temeri, însă nu îndrăznea. Dar Liona? Ce gândea despre el? Ce era cu copilul acela de împrumut, pe care îl pasau de la unul la celălalt și pe care îl făcuseră musulman, pe când fratele ei, pederastul, îi suflase în ureche rugăciunea către Allah?

Se grăbi să mărească pasul și să ajungă la turnurile de vânt. Negustorii persani din Bastak le trecuseră peste apă în urmă cu două sute de ani și le aduseseră în Dubai, ca să ventileze căldura și să îmblânzească furiile vânturilor din sud. Se vedeau de departe, ca niște fluieri lungi, înțepate de bârne groase, de lemn uscat, ce țineau cuibărită, în gurile de captare, neliniștea suflului înfierbântat.

Pentru Saiyed, era cea mai ingenioasă descoperire a arhitecturii islamice și nu ar fi dat-o nici pe cele mai cunoscute filtre de aer condiționat. Liona îi arătase întâia oară aceste bijuterii din lut ars, când ieșiseră, împreună cu Hara, din luxosul *Mina A'Salam*.

Ca odraslă a Guvernatorului, nu știuse nimic despre turnuri. Doar de câțiva ani începuseră să reconstruiască o citadelă arabă pe malul digului ce străbătea Madinat. Le privea uneori, dimineața, smălțuite de aurul răsăritului, ori în amurg, înroșite ca niște săbii de cruciat.

Doctorița, care era o lunatică și care plutea pe deasupra lucrurilor, știa să le caute cu privirea oriunde s-ar fi aflat în oraș și le îndrăgea tot cât el.

Se așează pe un soclu de piatră, la umbra pereților ornamentați, care, prin perdeaua amiezei, trimiteau luciri ca de os. După zbuciumul ultimelor luni cu Alessia, era primul moment de tăcere împăcată și de curaj.

Se uită sub cămașă, la amuletă, dar înainte s-o vadă, simți dogoarea. Încălzea precum nările unui animal pe vreme de ger. Un soare mocrnit îi trecea în piele valuri calme de rubelit, de safir prețios, de topaz auriu, plus adâncul vibrant dintr-o gemă întunecată ca un ochi de catran.

Șeicul, în gând, împarte femeile în neveste și în fapte din așternut.

Un sfătuitor (priapic) de taină, despre care se spune că ar fi cunoscut toate miresmele din iatacuri, i-a șoptit că femeile sunt ca nereidele apei și ca patru feluri de vânt. Doar că pe Mo l-ar fi supărat îndrăzneala, așa că se crede că ar fi răspuns: „Cum norocul și vântul sunt singure în lume, cum eu singur îmi împărățesc emiratul, așa mi-am făcut din fiecare o rudă și oricare din ei îmi este supus“.

Porunci ca sfătuitorul să-și piardă rangul și de-atunci nici că îi mai căzură sub ochi plecăciunile lui cu fruntea în țărână, felul în care își mângâia barba și cuvintele plescăite ca ploaia în jgheburile de aur ale palatului.

Astfel, Mo se trezi dintr-odată sub foișorul de bambus al domeniului său fără nimeni care să-i mai fâlfâie evantaiul și nici să-i mai spună că e frumos, inspirat și cu pielea ca de cerb tânăr. Rămas fără sfătuitor sub cerul de foc al grădinii sale, Mo își puse cadânele la un loc și le întrebă ca la școală:

— Voi, care vă țineți copiii în pântec și aveți mereu trează a treia pleoapă, să-mi spuneți degrabă de ce fel sunteți și în câte deosebiri se desparte stirpea voastră de purtătoare de lapte!

Speriate, femeile se strânseseră una într-alta ca sub o streășină și niciuna din ele nu îndrăznea.

— Sunteți ca norii, ca vara, ca roua pe iarbă sau ca miezul de pâine ieșit de la copt?

— Ba suntem ca vântul, răspunse una, care nici că putea să îi fie Șeherezada, căci era cam trecută și fără podoabe, însă în harem se-ngrijea de inima înfierbântată a copilelor, le-nvăța să umble pe tocuri, să-și țină boiul subțire și drept ca o igliță pentru împletit lăna.

— Vasăzică ești cea mai mintoasă, îi zise șeicul.

— Nu chiar, răspunse cadâna, dar viața te-nvață exact când trece și nu o ai putut număra că femeile sunt ca vântul și ca furtuna: una vine din răsărit și e veselă și ușoară, o bună însoțitoare, precum briza de dimineată. A doua e nordul și ai putea să o numești iureșul: pătrunzătoare și sinceră, plină de promisiuni, e totuși năprasnică asemenea creștăturii de bici. A treia e vestul, s-ar putea chema vraja inimii, fiindcă e scormonitoare, deși miloasă, și pare isteată ca o pală rece de seară. Abia ultima vine din sud și aduce schimbarea. I se spune și creșterea, căci ea spulberă și ridică, îngroapă, când sfioasă și când războinică, uneori caldă și adesea copleșitoare ca un suflu arzător din deșert. Dar femeile, totodată, dacă-mi este îngăduit, sunt la fel ca pietrele nestemate: una castă și răbdătoare precum safirul, dar învolburată ca marea. Alta verde și tânără, ademenitoare, căci e piatră dezlegătoare, clară ca un ochi de pisică, iar tu sigur, stăpâne, știi că i se spune smarald. A treia e

sângele iubirilor revărsate și al păcatului jumătate împlinit, care te ispitește numai dintr-un rubin. Ci doar ultima e chemarea sorții, ca o flacăra fără patimă, care nu se stinge cu apă, nu se umflă de vânt și nici nu se mistuie sub nisipuri, fiindcă e diamant.

Dar șeicul, de mult adormit sub umbrarul pătruns de soare, nu auzise răspunsul decât în parte : rămăsese la vânt, așadar femeile erau gând din metehnele vântului, vârtejuri de aer, iar cu vântul el știa să se joace și credea că se și pricepe să-l îmblânzească.

Erau în deșert, dar nu-i plăceau cactușii. De aceea, ca șef, le cerea tuturor să împrăștie plante cu frunze netede în toată clădirea. În centrul palatului proiectase o seră și mai multe grădini în miniatură suspendate între nivele. La etajul Armani se împăunau verdele și albastrul diluat al acvariilor cu pești, dar cele mai iubite de toată lumea erau *Grota de aur* a bastardului oriental și sala de conferințe păstrată sub cheie.

Văzuse devizul de un miliard cheltuit pentru cioburi și pentru diverși bolovani de rocă, iar acum auzise că pictează tavanul. Cum de se aciuase un asemenea Azazel într-o închipuire a șeicului?

Aștepta să i se înfunde. Aștepta să îi știe sângele corcit și murdar scurs în sitele aurite ale gurilor de evacuare. Umbla ca o pisică pe mochetele groase, care îngropau pașii, și nici nu simțea că-i trecea pe la spate. Îl speriasse de zeci de ori și îl înghețase, fulgerându-l cu ochii. Se-ntorsese cu fața către moscheea ale cărei cupole sclipeau în vânt și-ntinsese o plecăciune dintre nori spre Allah.

Se aflau la etajul 150 și tot mai urcau. „Turnul e pentru cei care nu cunosc frica“, îi avertizase trimisul celui Preaînțelept. Însă lui, uneori, îi zburdase bărbia privind în jos și-i pierise suflul. Alteori, cerul alb de deasupra capului îi păruse mâncat de pete. Nu îndrăznea să o spună cuiva cu glas, ci doar gândul ca un sfredel înroșit în foc îi aprindea fruntea.

Bine că era șef. Astfel că putea să se șteargă de multe ori cu batista pe creștetul ud și să mintă că era cald.

— Nu te porți întocmai ca un arab, îi spusese un chestor al Preaslăvitului, văzând cum transpiră. S-ar putea să îți vină de la ficat, fiindcă mănânci des și nu doar în pauză, precum salahorii.

Se gândi că îl vede îndestulat și prea greu și atunci se înfricoșă și mai tare. Ce-i lipsise lui ca să se cocoate în vârful lumii?

Spre invidia altora, avea bani adunați, toate patru fetele măritate, un Lamborghini cu farurile încastate în aur, un cal la pariuri și frați care să-l ajute. O metresă tânără, două fabrici de pâine, cincisprezece lingouri și nestemate după cum îi râvnise inima. Păi și-atunci?

Se gândi că nepoții, văzând minunea, într-o zi au să-ntrebe cine a înălțat-o. „Cum cine? Un american, Arthur Smith, dar condus de bunicul vostru, de arabi din Qatar și de saudiți ajutați de calfe din sultanatul Omar și de mână de lucru de pe tot globul...”

Un răspuns ca acesta îl mai liniștea. „Orice glorie are preț“, își spusese, așa că luă iar, de la capăt,

chinul : se puse pe spate pe betonul încins ca și cum ar fi stat ghemuit sub capacul propriului sicriu. Trase într-o parte mânerulele parasolarelor desfăcute și privi în jos, pe furiș. Orașul de aur tăia lumina ca o lamă de lance înfiptă în nisip. Amețise. Mai trimise o otheadă și i se făcu greață : turnul ăsta era prea sus, mult prea sus pentru frânghiile atât de tocite ale inimii lui. Se șterse pe frunte, dar era tot o apă. Se uită la zidari, prinși pe schele ca găzele dintr-un insectar, și apoi la nori. Turnul le înțepase ca un pumnal burțile vlăguite și trecuse înainte, spre tăcerea intactă a altor lumi.

— Heeei, cineva mă aude? se trezi că întreabă cu voce moale, de-ai fi zis că vorbise un somnambul. Cineva mă veghează, de acolo, de sus?

Dintre zdrențele palide ale ceții simți cum se deșurubează vârtejul și o boare fierbinte îl izbi în obraji.

— Strângeți, că începe delirul, zise un inginer, în timp ce zidarii pregăteau coborârea, ca gândacii pe o tulpină. Repede, repede, că vine furtuna !

Șeful-antreprenor stătea mai departe întins pe beton, cu picioarele răsfirate și ochii ficși. Începuse să se răcească.

Era prima ploaie din an. Saiyed, căruia îi spuneau deja Bijutierul, stătea în ușa magazinului său și părea că numără stropii. Mănuță punea brățările în cutii și îl pândea pe sub pleoape : deși avea încă jumătate din anii lui, arăta prea chipeș ca să-l îndure. Înalt și atât de palid pe sub carnea ca de măslină, atrăgea privirea oricui îndrăzne să le treacă pragul. Și cine trecea dincolo de vitrine, dacă nu închipuirile rătăcite ale femeilor îmbătate de diamante?

Saiyed devenea bărbatul oricărei regine când lua în palmă o nestemată : milionarele și metresele, toate nefericite. Diamantul le umplea inima destrămată și le întinerea ochii. Când îl adora pe stăpânul pietrelor, păreau toate neîncepute ca izvoarele sub pământ. Venele albastrii de sub piele se vedeau ca raze de lună prin mătasea hainelor lor și sclipeau în jur. Saiyed ar fi dat orice pentru această vrajă. Rămânea deoparte și aștepta : vizitatoarele erau ca nisipul deșertului neudat. Erau precum lapții șisturilor de sare, gravide de sete și de nesomn.

Saiyed le purta prin labirintul compact pe care el îl crease, iar splendoarea muchiilor de gemă le intra în obraji și în corp. Atunci, totul în jur semăna cu o peșteră luminată : fără vintre și fără sânge, clientele lui își luau zborul, plutind galeș în aerul încăperii.

Precum peștii eviscerați, dar cu solzi de aur, se mișcau în apa stătută a magazinului. Mânuță turba privindu-le zborul ghiftuit și încet printre atelajele cu smaralde, cu granate tăiate în brioletă și agate limpezi în caboșon.

Chiar nu era drept să le aibă el, vrăjitorul, pe toate femeile lumii, tinere și fragede ori mai coapte, parfumate cu mosc sau turiste, înfocate și dulci ca smochinele ori doar acrișoare și răcoroase, dar toate șerpoaice, viclene și libere, presimțindu-și îmblânzitorul.

„Dresor blestemat și bastard de curvă!“, îi zicea în gând, însă Bijutierul se uita liniștit la plutirea sufletelor, așteptând să le-aducă din nou acasă.

Când veneau la loc pe covorul care învelea dalele de marmură, doamnele erau precum porumbeii: străvezii și ușoare, cu fulgi de spumă care oglindeau curcubeul. Saiyed strângea pleoapele ca orbit, însă doar o secundă, fiindcă imediat auzea chemările platinei ce îmbrățișa diamantul în solitare ori în cercei răsuciți în jurul tighelelor de safire.

Saiyed presimțea și ura calfei lui mai tinere și dibace, însă duhul pietrei era ca rugul și ca trâmbița îngerului la judecată. Cum să le spună femeilor că în inima nestematei lucea unghia morții ca o fereastră? Că la gâtul lor iriza soarele răcit al cenușii, fără milă și fără dragoste, doar sclipire?

Saiyed se îndepărtase de rama ușii, stătea în ploaie, cu fața întoarsă spre cerul umed, și gândea încă o dată ceea ce mai gândise de zeci de ori: că diamantele nu erau lacrimi și nici bulbi de apă, nu aveau nimic pământesc.

Într-o astfel de zi apăru franțuzaica. Ploaia fusese un semn al ei și, dintr-odată, Saiyed înțelese că îi este trimisă. Era toată în negru, ca o sunnită, cu fluierul gleznelor învelit în mătase, dar cu creștetul neacoperit, ca femeile care făceau seara plimbări nesfârșite în jurul digului.

Saiyed o privi pe când ea cerceta vitrinele. Ca să vadă sub sticlă, își ținea de un braț ochelarii pretențioși care îi acoperiseră ochii. Arăta nefardată și cu buzele cam subțiri, dar avea linia maxilarului conturată atât de fin, încât fața îi părea ca de smalt.

„O zăludă“, își zise Mănuță. O nouă întristată care o să se-ngroape sub diamante... Începuse să le cunoască. Îi ieși înainte, tuși, apoi își întinse gâtul spre ea într-un gest îndatoritor:

— Ați dori poate să vedeți piesa asta?

Încerca să își imite patronul:

— Vă asigur că pietrele sunt naturale, iar pentru montură primiți garanție...

Nou-venita îi zâmbi într-un fel anume, cum zâmbeau toate bogătașele care se născuseră cu nestemate sub pernă. Mănuță își închipuia ce urmează, așa că dorința ei îi alunecă pe deasupra capului ca o plasă fără să îl surprindă:

— Aș putea să vorbesc cu bijutierul, vă rog?

Se retrase de la tejghea și-l lăasă pe patron să-și înfigă săgețile privirilor lui oțelite și să o adulmece ca un copoi.

Ea se mai uita încă la o broșă cu hiacint anturat de baghete de cuarț fumuriu, peste care trecea văpaia unui briliant alb. O finisase chiar în dimineața aceea.

„O să îl întrebe cât costă“, se trezi iar Mănuță, „și-o să-i verse inima, fiindcă, pentru el, broșa aia freamătă deocamdată ca o țigăncușă în așternut“.

Pentru Saiyed, prețioasele erau într-adevăr calde și nu se rupsese de dogoarea lor mută, care îi umbla ca vinul prin corp și care îl făcu să tresară când femeia în negru se interesă:

— Pentru ce fel de purtătoare ați lucrat broșa asta, nu vă supărați că întreb? O vedeți cum își cere singură o stăpână pe care ar fi trebuit să i-o știți înainte ca pietrele să fie montate?

Saiyed nu mai auzise așa ceva. Era nebunie curată ceea ce îi spunea clienta lui sosită deodată cu ploaia, de aceea îndrăzni să îi dea și el un răspuns neobișnuit, cu vorbe pe care nu i le mai spusese apoi niciunei făpturi intrate în magazin:

— Vă-nșelați cu totul, îmi pare rău, însă piesa asta vă aparține. Am știut de când o gândeam că o să vă aștepte în vitrină, iar acum sunt chiar liniștit fiindcă ați găsit-o atât de repede.

Pe urmă, Mănuță deveni martorul unui gest de-a dreptul smintit. Femeia întinse o Visa Gold peste suprafața de sticlă fără să întrebe nimic de preț, pe când el fu nevoit să asculte ceea ce tocmai îi comandase patronul său:

— Ibrahim, fii bun și împachetează bijuteria!

Saiyed se îndrăgosti la a doua înfățișare a femeii misterioase. Nu credea că asta se-ntâmplă ca atunci când fulgerul spintecă palmieri și le lasă măduva la vedere. El, vânjos ca un stâlp de catarg cu vele cu tot, se trezi toropit și atât de nesigur. Era răvășit și muiat de un tremur, însă neputința aceea îl fermeca. Simți că plutește când se duse spre suk să îl caute pe administrator. Țsta le cunoștea pe toate hoinarele și pe clientele interesate de giuvaiere.

— Cine e femeia în negru care bate nisipul cu poalele rochiei ca să mi se piardă în vitrine?

— Nu știi? E micuța Ninou, văduva comandantului. Cumpără de la mine rame de ochelari, fiindcă bânțuie în plină amiază.

— Văduvă? Nu-i prea tânără?

— Păi și ce, n-ai mai pomenit? Sebbor a murit fiindcă demonta avioane cu care zbura fără să le mai facă la loc cum trebuie. Un ciudat, ca și ea, n-ai văzut-o? Vorbește araba, persana, plus urdu și hindi și își face veacul la hotelul Versailles, unde sunt numai francezi.

— Ce nume e ăsta, Sebbor?

— De arab din Maroc. Stirpe nobilă, militar, proprietar de terenuri de golf și colecționar de relicve. A condus în Bagdad, în 2003, trupe americane și a scăpat viu ca să moară aici într-o cutie cu aripi.

— Văduva cu ce se ocupă?

— Cu școala. Profesoară de facultate în Al Ain sau așa ceva, însă patru zile din șapte scotocește printre tarabe, numai ea știe pentru ce.

— Îi vorbești când îi vinzi ochelari, ia adu-ți aminte!

— Ce mai întrebări pui și tu... Câteodată. Nu vorbește chiar cu oricine.

— Dar are mister, e frumoasă, nu ți se pare?

— Frumoasă! E plină de bani și asta le face năbădăioase pe toate femeile, ți-ai dat seama? Dacă am să mă însor într-o zi, n-am să-i dau nevastei prăvălia pe mână și nici vreun cont, ca să nu i se urce libertatea la cap, după cum vezi în golf, oriunde ți-ai învărti ochii! Te învăț și pe tine să faci la fel. Nu prea te pricepi la femei, după câte înțeleg, dacă una ca Gerardine, că așa o cheamă, care ascunde flăcări pe cerul gurii, ți se pare de luat acasă! Saiyed, fii cu grijă, omule! Tu vezi totul ca un artist, dar femeile sunt pisici sălbătice, crede-mă, suflete corcite cu necuratul, mai ales aici, în Dubai!

Saiyed auzise, dar nu credea. Gerardine, despre care vorbeau că ar duce flăcări sub limbă, lui i se părea grațioasă și pândită de ghinion.

Cine o botezase micuța Ninou se înduioșase probabil de figura ei translucidă, ca o mască de porțelan.

Prima zi când o condusesese în campus, îi studiasse în mașină gâtul lung și perlat, ce părea străveziu de sub rochia întunecată.

„Bijutierul și vrăjitoarea!“, bârfea Mănuță. Chiar făceau un cuplu aparte când mergeau pe aleile

străjuite de ficuși, printre studenți așezați la umbră, biciclete și vânzători de înghețată, iar Saiyed se simțea împăcat după multă vreme. Începuse să uite întâmplările cu Alessia. O iertase. Era orb la ochedeale celorlalte tinere îmbrăcate în culori tari, reușind să străbată cu văduva lui printre zgomote și sclipiri ale dimineții până la intrarea în clădire.

Gerardine nu recunoștea că îl place. Îl lua cu ea la spectacolele în aer liber ori o însoțea în buticurile de vechituri, însă nu-i spunea niciodată că asta o reînviața să zâmbească și să se bucure. Saiyed îi descoperea corpul, cântărindu-l ca pe aurul brut. Deprinsese forma genunchilor și a coapsei pe sub mătase fără să le atingă. Îi știa ascuțimea coatelor și claviculele întinse ca niște corzi. Brațele subțiri, mătăsoase, și lungimea degetelor cu un singur inel. Respirația aromată de o boare de cocos și de cafea.

Gerardine Sebbor coborâse din vânt și din zbaterile deșertului pentru el. Născută în Shiraz, dintr-un tată šiit și o mamă adusă de la Paris, se iubise în golf cu un marocan să-și păstreze inima orientală, după cum povestea când voia să glumească despre viața ei încălцитă. Predase sanscrita la Universitatea din Al Ain și inaugurase un curs despre epopeea lui Ghilgameș. De la moartea pilotului ei de ocazie, trăia în Sumer și în Ur, în grădinile suspendate ale vechilor elamiți și între legende dispărute ale fostei Mesopotamii. Nestematele Bijutierului, care îi păreau altfel decât oricare, țineau netulburată lumea ei de fantasmе și umbre vii și fructele raiului dintre Tigru și Eufrat.

Pentru ea, regele Sargon din Akkad mai pășea pe ape, înainte de Moise al iudeilor, deschizând Occidentului porțile spre miracol.

Saiyed asculta istorisirile ei despre izul de trufă ce creștea doar pe nodurile stejarilor sacri, despre anemonele cu petale ca foița unui plămân și despre stihiiile arșiței când nisipul era tihnit.

Saiyed șlefuaia diamante și topaz brun, adorând în cap inelarul ei de văduvă tânără. Saiyed înșira perle liliachii, de mare sărată, îmbrăcând-o sub pleoape, din nou, în mireasă. Ar fi dat oricât pentru peruzele de Persia, să i le fixeze în montură, doar fiindcă știa că sunt pietre ale surâsului.

Într-o zi îl chemă în biroul ei de la facultate, nu mai mare decât o lojă, de unde vedea minaretele de dincolo de Canal și acoperișurile din port. Saiyed se lovi cu ochii, de la un perete la altul, de fotografii cu Sebbor, dar și de un tablou interesant cu un chip de femeie tăiat în rocă și ornamentat cu înscrisuri. Se apropie să îl vadă, dar era foarte clar că nu poate citi.

— Ar fi cazul să-nveți araba, îi spusese ea hotărât. Dacă vrei, te ajut și-o să-ți fie simplu, fiindcă ești oriental, tu simți asta?

Saiyed nu răspunse nimic. O privi doar intens și tăcu, căci știa cum îi urcă sângele în obraji.

Fără înțeleptul Sadet, Saiyed nu se descurca să găsească o peruzea veritabilă în tot golful. Zarik, administratorul sukului de podoabe, îi vându cu greu o gliptică marmorată, ușor ciobită în colțul drept. Saiyed o tăie din nou și îi lustrui fețele, dar tot nu părea ceea ce ar fi vrut.

Adormită și oarbă, piatra bolborosea ca o gură legată, fiindcă nu îi era hărăzită lui. Învățase asta de la Ninou: cum că pietrele își vestesc stăpânii și-i aleg ca miresele pe nuntași. La început nu crezuse, dar văzuse turcoaza întristându-se de plecarea administratorului ce o ținuse într-un buzunar al halatului cu care stătea în budoar.

Era o peruzea alintată și răzvrătită. Nu se împrieteni-
teniră. I-o dădu înapoi, fără să-i mai ceară vreun ban:

— Ai să-mi vinzi într-o zi ceva pentru mine.

Mulțumit cu un astfel de troc, administratorul îl trimise la dughenele indienilor.

Găsi pietre frumoase și mari cât un ou, dar nimic nemontat. Lui îi trebuia o gemă întreagă, cu nervurile astupate și cu inima tresăltând de noroc. Când s-ar fi deprins să o poarte, Gerardine s-ar fi preschimbat în verset arab, pe care el ar fi putut să-l citească.

„Bijutierul și văduva se pun laolaltă“, spuneau cei care îl vedeau alergând, dar nu era vorba de o piatră

a nunții. Gerardine cunoștea acest amănunt și, curând, îl știu și el de îndată ce puse mâna pe o turcoază așa cum sperase. Era verde ca mărul crud și, din când în când, înfloreă în spume, precum marea la țarm. Era ca un cer răsturnat în apă – un pat de fluviu golit de pești. Era sigur că o să afle o asemenea piatră, dar fără să știe că îi va veni din Tibet.

Limpede și curată ca o oglindă, spunea povești, susura ca o mandolină și se potrivea pe inelarul văduvei lui ca un pieptăn cu părul și ca broderia cu acul.

Încântat și orbit, Saiyed își ascunse peruzeaua în sân, atârând-o la gât într-un săculeț, chiar lângă amuleta de care nu se mai despărțise. Se gândea tot timpul la ea și, la un moment dat, o simți cum pulsează ca o pasăre vie, cumpărată din târg. Văzu cum i se încrețește cămașa și cum se umflă. Săculețul lui se lăți, se umplu ca o tolă și era gata să-i îndoiaie grumazul: șapte peruzele, nu una, se luptau să pătrundă prin țesătură. Se opri și le numără.

„Sfinte al pietrarilor“, își zise în sine, „nestematele astea ori sunt furate, ori sunt vrăjite!“

Le aduse la atelier tremurând și, fără să mai spună cuiva, le puse să doarmă într-un fișet. Nu înțelegea mai nimic. Le plătise cinstit, i le alesese din dragoste și avea de gând să le facă să strălucească, străjuite de nestemate. Nu voise nimic în schimb decât bucuria iubitei lui. Și-atunci, unde greșise?

Se opri să bea apă și avu impresia că apa e cursă din fisurile peruzelor vinovate ca dintr-un burduf

înțepat. O luă de la capăt, gândindu-și pașii: se dusesse la piață și, de acolo, la tarabele indianului. Plecase pe jos și mâncase un fruct. Se spălase pe mâini, se uitase la soare și la rastelele pline cu aur ca la alt soare, nemuritor și vărsat în forme de stea și de semilună, de scarabeu și de șarpe, de ochi veghetor pentru rele neîntâmpate.

Așadar, amuleta îi smulgea fiecăruia gândul cel mai puternic și îi dădea viață. Miezul ei albastru se-aprindea ca un far pe care îl vedeai de departe. S-a gândit la turcoaze pentru Ninou și i-a dăruit șapte. Dar când îi va zbura gândul la măririi, la comori ori la răzbunare? Saiyed nu știa că tatălui vitreg, care nu visa decât bani, amuleta îi făcuse buzunarele doldora.

Se înfricoșase. Se șterse pe frunte și-ncercă să-și golească mintea. Ce blestemăție purta la gât? Se duse spre suk, dornic să găsească un meșter bun și vrednic să-i spună despre podoabă. Nu găsi un maestru, cum fusese Sadet, dar se opri la vitrinele unui bijutier cunoscut, care nu mai lucra, dar își veghea calfele. Când păși înăuntru, bătrânul armean se-nclină cu grijă, chit că nou-venitul era mult mai tânăr.

— Domnule, fiți atât de bun și uitați-vă la acest pandant, i se adresă Saiyed.

Fiindcă bijutierul nu scotea un cuvânt, Saiyed vru să-i spună mai tare. Abia atunci omul reuși să vorbească.

— Tinere, ai venit pe urma rugăciunilor mele! Mi-ai adus astrolabul! Asta am râvnit: să-l mai văd o dată înainte să mor.

— Astrolabul? bâigui Saiyed.

— Da, da, astrolabul... Cândva, un cârpaci i-a lipit o toartă, după cum vezi, dar nu e medalion... Știi ce e un astrolab, nu? Îți arată direcția vântului și-a planetelor de pe cer, îți stârnește soarta... Ți-a purtat noroc, spune-mi? Dar întâi, mai lasă-mă să-l mai țin o dată...

Îl primi în brațe ca pe un plod. Și-l duse la buze. Îl legănă în palmă și-i spuse în șoptă ceva nedeslușit. Dintr-odată, se trezise în el bucuria aceea din tinerețe, ce-i era mai mare ca setea, ca dorul de mamă ori de femeie... era focul nemistuit al pietrarilor și al aurarilor de oriunde.

— Miezul ăla, albastru, e un safir? întrebă Saiyed.

— Nu, un tanzanit, dragul meu. Doar de puțin timp rușii l-au omologat în colecții, e din minele lor, dar scîții și goții îl știau din vechime.

Saiyed îl privi aiurit:

— Domnule, ești un vrăjitor, spuse.

— Nu, greșești. Piatra asta ne apără pe mine, pe tine și pe alții ca noi să nu fim vrăjiți și să nu ne smintim când ne lipim sufletele de aur.

Avea ore la facultate, iar el îi dusesese inelul în pauza unui curs. Nu era prea romantic, dar lui Saiyed nu-i trecuse prin gând altă improvizație. Pur și simplu murea de grabă să i-l arate, să o vadă zâmbind.

Nu-i spusese alte cuvinte, nu căzuse într-un genunchi, ca în filme, să-i ceară mâna. Dar nici ea nu umpluse tăcerea cu vorbe. Fusese a altuia pentru un timp, iar o promisiune ca asta ținea soarele în loc. Ca fostă nevastă de musulman, Gerardine nu era nici acum convinsă că nu va fi vremea să-i spună: „Viața mea de femeie e amanetată în rai“.

Ca o regină metisă a Orientului, bântuia prin grădini din sultanatul Oman să găsească esențe de trandafir și în emiratul Ajman pentru cai. Îi plăcea să se afle pe lângă herghelia șeicului, vara, la asfințit, când îngrijitorul o mâna înspre mare. Era o imagine abuzată de marketing, din reclamele pentru Marlboro, numai că lipsea cowboy-ul. Pentru femeile care adora încă brutele senzuale, ce vedea Gerardine părea sentimental: cai cu pielea fierbinte, răvășind marea și înălțând aburi în jurul coamelor.

— Cum, și tu pentru asta treci un emirat? întrebă Saiyed.

— Nu vei ști cum sunt până nu-i vezi cu mine, îl provocă ea.

Își pusese podoaba pe inelar și o privea ca pe ceva viu, iar când recunoscuse piatra, îi vorbi ca și cum bijutierul nu exista.

— Chiar că ești o peruzea tibetană, cel mai frumos exemplar din suk...

Piatra se înfioase ca un nufăr pe apă și o bucura dezmierdarea vorbelor. Gerardine se simți cu ea ca atunci când era copilă și avea o prietenă, la școala islamică.

Dar, mai nou, mergea singură peste tot, cu privirea ascunsă sub ochelari. Cu toate că trăia în Dubai, care avea turnul cel mai înalt, și în Abu Dhabi, unde construiseră Saadiyat, insula fericirii și a belșugului, pentru ea erau locuri ale uitării. Cele două metropole își tăiaseră rădăcinile și zburau către cer, ca baloanele colorate ale unor copii. Gerardine se simțea în Jumeirah Beach Road ca oriunde în Taiwan ori Beijing, în timp ce coloșii din portul Marina sau din noul Jebel Ali începeau să se-asemene cu Manhattan.

Încântările tinereților ei se pierduseră. Poate că mai era tânără, de ce nu, devenise consoarta unui arab la nouăsprezece ani, dar parfumurile acelea trecuseră: era izul de solzi care se întăreau în piața de pește. Erau curcumina¹, smochinele și cafeaua cu hel a pakistanezelor de prin prăvălii. Era măduva cursă a palmierilor, nucile mari de cocos, despicate în căldură și trimițând o chemare de alint și împerechere.

1. Extract din rădăcinile și tulpinile de curcuma, folosit drept colorant natural.

Învățase araba, persana și hindi, pe când sanscrita vechilor manuscrise o știa de la facultate. Generalul Sebbor o curtasă în franceză, care era și limba laptelui pe care îl supsesse.

Vorbea bine engleza și-și formase urechea cu dialectele imigranților, dar, cu toate astea, de unde era? Când deschidea ochii și se ridica dimineața din așternut, putea fi oriunde și nicăieri. Câteodată, vinerea, la hotelul *Versailles*, unde cunoștea lume, presimțea revenirea în inima ei a ceva ce știuse. Era o părere. Când pornea înapoi, în drumul spre casă, i se învălmășea totul ca la început și ducea un ghem în stomac. Dincolo de asta, învățase un lucru : vremea eroismului încetase și pentru femei, și pentru bărbați. Nu se mai gândise la un inel de logodnă. Tânărul bijutier, care stăruia să primească un loc oarecare în viața ei, era tot ce putea să aștepte mai potrivit. Plănuiise să îl învețe araba, pentru că bănuia, dincolo de rătăcirile lui, care parcă erau transcrise din ale ei, o ușă secretă.

Saiyed o privea cum se bucură și cum îi zâmbește turcoazei ca și cum ar fi fost ele două și nimic altceva în jur. Nu avea să-i spună vreodată că ținea în sertar alte șapte pietre așijderea, deocheate și apărute așa, peste noapte.

Cu multă răbdare, începu să-i arate din misterele limbii celei mai aspre și mai poetice dintre toate, cum zicea Gerardine când vorbea de arabă.

— *Salaam*, îi spunea și se așezau față în față.

Cel mai des învățau în fostul birou al Guvernatorului, fiindcă profesoarei îi plăcea clar-obscurul acelei case. N-avea cum să știe că întocmai acolo, între bibliotecile înșesate, avusese acuplări nebunești cu Alessia. Că o posedase în plină amiază, răstignind-o aproape pe tăblia din lemn prețios a mesei de lucru. Saiyed nu uitase involburarea aceea, dar acum rostea grav :

— *Ruab*¹... și, apoi, pe silabe : *Azra*²... Erau sonorități aromate, profunde și nostalgice câteodată.

El, care jurase că n-o să-i placă și că experimentul ei va dura o zi, se lăsa transportat. După șase luni, învățau de pe ziare și abandonaseră cărțile pentru școlari. Gerardine căuta, pas cu pas, texte vesele, romane ușoare, broșuri de voiaj și cărți de rețete.

Într-o seară, la lecție, Saiyed se oprise ca fulgerat și-și lovisе fruntea cu palma :

— Dar, Ninou, am uitat ca un pește mort și voiam de mult să-ți arăt ceva, o curiozitate.

Îi tremurau mâinile încercând să compună mai repede cifrul fostei case de bani. Cu mult timp în urmă, aruncase acolo „delictul arab“, pe care mai întâi îl zdrobise sub tălpi și pe urmă îl încuiase jenat. Gerardine luă caietul și se decisе să îl folosească drept text de lucru.

O însemnare a Guvernatorului, Dubai, 4 iunie

Țin aici un jurnal de bancher. Nu sunt genul de om care ar putea să-i vorbească unei foi de hârtie, dar am

1. Suflet.

2. Noroc.

reuşit să distrug ceva rar, un atestat preţios al istoriei de familie, pe care l-am uitat în grădină când a plouat. Plouă atât de rar în Dubai şi tocmai atunci!

Era un album, vechi de o sută şi mai bine de ani, cu fotografii şi desene, cu text arab, o splendoare: bârtie velină cu monogram şi fir de mătase. Acum, ce refac e povestea stupidă a unui eşec: n-am talent la desen şi nu sunt orientalist. Pentru conformitate, am păstrat în computer o versiune latină a acestui basm...

Dacă ar fi să mă iau după educaţia pe care am primit-o, un european care-şi pune un nume arăbesc e demn de dispreţ. Ei bine, asta a fost Generalul, bunicul, pe care îl consider ca fiind tatăl meu. Grea problemă asta, a tatălui, însă ce pot să fac? Cum nu sunt orfan, ci, dimpotrivă, viguroase alianţe de sânge mă leagă de un clan plin de tare, rezist.

Din păcate, m-am obligat la această transcriere împănată de propriile notiţe, împins de o întâmplare dublu nefericită: a plouat în tornadă peste albumul bunicului (aşadar, trebuia să recuperez un caiet) şi, în al doilea rând, când Berthe, îngrijitoarea copilului, mi-a spus că micuţul purta la gât ceva ca o amuletă – m-am făcut că n-aud, lăsând totul să treacă, şi aşa au curs nişte ani.

Astăzi Saiyed, fiul meu găsit, care seamănă cu toţi tinerii generaţiei lui, a dat buzna la mine în birou şi mi-a pus în palmă obiectul. Nu aş fi crezut că începe o aventură ca aceea pe care-am trăit-o după-amiază şi care va continua, poate, mâine, la prima oră... Dar ca să nu pierd impulsul destul de stângaci de a mărturisi şi transcrie, mai bine mă leg în poveste, atât cât mai reuşesc.

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Aveam șase ani când am fost la Paris cu tutorele meu, Paul Telge. Era tânăr artist, suficient de cunoscut însă cât să îl salute toți berlinezii care mai veniseră pe acolo, la Expoziție, iar eu eram mândru că, fiindu-mi unchi după mamă, mă adoptase cu acte.

Nu făcuse copii, iar însurătoarea îi ținuse trei luni, dând apă la moară celor care spusese că femeile, oricât de frumoase, nu rămăneau niciodată în patul lui. Nu știam toate astea. Îmi era de ajuns că el, bărbat tânăr și atât de înzestrat cu talente, se-ncurcase cu mine, un puști. Tata se împușcase la vânătoare. Nu era erudit, ca unchiul, care știa araba, persana, plus limbile la modă ale vremii și visa să ajungă în China, nici nu și-ar fi ales o meserie ca asta, de bijutier.

Dar ce-mi păsa mie? Telge avea bani, era tânăr (abia dacă împlinise douăzeci și patru de ani) și se punea la mintea mea de războinic și șef de trupe. Nu mi-a spus niciodată altfel decât Generale, nu m-a strigat decât Generale, chiar de pe atunci când mă jucam cu o pușcă de tablă, predestinându-mă astfel să ajung militar.

Dar de la Paris nu-mi mai amintesc mare lucru. Era cald, îmbulzeală, iar unchiul Telge îmi spusese pe drum lucruri care nu se verificau. Îmi vorbise despre o comoară valahă care îmi va orbi ochii atunci când mă voi uita în vitrină, încât visasem păsările acelea de aur cu nestemate, venite „dintr-o țară cu Dunăre“, dar exagerase. Mai mult îmi plăcuse cușca lor sculptată, împodobită și căptușită înăuntru cu catifea decât vasele care păreau lovite, tăiate și lipite la loc, un dezastru!

— Asta e comoara? am întrebat.

— Exact, zise Telge, cu ochii ficși. Pe toți sfinții și îngerii, Generale, că așa ceva n-am crezut! Dacă n-am

să ajung să restaurez tezaurul ăsta, am trăit degeaba, ascultă-mă, îmi spusese unchiul meu posedat ca un cerșetor când se uită în vitrina unei mezelării. Vezi destul de bine de-acolo? știu că m-a întrebat.

M-a săltat în brațe de subsuori și m-a înălțat spre „comoară“, însă tot ce am reținut a fost mutra mea dezumflată oglindită pe geam și strânsoarea mâinilor lui care mă ținuseră în aer. În schimb, mi-a plăcut și mi-a stat în minte o vreme poza cu fireturi de aur pe tunică de ofițer a prințului lor de Sigmaringen, Carol I, rege al României.

Urmau niște rânduri devenite indescifrabile din cauza petelor întinse de apă și un desen despre care Ninou credea că fusese o eboșă cu rațe plutind pe un lac. Pagina de alături păstra conturul striat de pe talpa pantofilor mei de sport sub care strivisem jurnalul, filă cu filă, dar scrisul încă se descifra :

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Kamal vine din Alep, despre care ne spune că e un ținut unde încă respiră fecioria Pământului. Habar n-am ce înseamnă asta în mintea lui, dar nici nu-mi bat capul. El e militar, cum sunt eu, dar retras din armată cu prețul piciorului amputat din șold. Poartă o proteză curioasă, cu o terminație ca de tirbușon, înfiptă într-o gheată ce e musai să semene cu cealaltă, a piciorului bun.

Fiindcă nu e gras, se descurcă ușor, încât nu ți-ai da seama că târăște un picior fals, dacă n-ar sta pe loc. Plus de asta, sigur îi e mai greu cu femeile, care cred că preferă bărbați cu țurloaie calde și mai moi la atingere decât parul cu nituri al lui Kamal. Toți îl

strigă pe-aici Indianul, însă fiecare dintre noi trei are o poreclă ciudată : Şamanul Alb îmi zic mie, pe când turcului îi spun Şarpe, fără să-nţelegem de ce. În sfârşit, nu contează!

Am intrat pe drumul de piatră în zorii zilei de 27 a lui Cuptor, cum zic în cătune muntenii, chiar de ziua Sfântului Pantelimon, şi ne-a prins aici luna lupilor, iar acum, din nou, vara, aşa că s-a scurs aproape un an. O singură dată în acest timp s-a dus până la Istanbul Şarpe şi a ales haine pentru toţi trei, în rest, am luat totul din Bucureşti, de la târgul Drăgaicelor, ori, pe vreme de frig, chiar de la tăbăcarii şi meşterii locului, care umblă la fel, îmblăniţi şi înfăşuraţi în căciuli care seamănă cu nişte hârdaie de cărat orzul.

Între noi, numai eu mi-am tocmit un maşon de vulpe roşie carpatină, iar acesta şi obiceiul de a-mi ţine mâinile iarna în ulei încălzit mi-au adus bârfa că mă port ca o jupâniţă. Dar, dacă jupâniţă înseamnă o femeie straşnică şi nurlie precum hangişa de pe Valea Călugărului, Sevasta, văduva care toamna stoarce licori din ultimele pometuri ale colinelor, atunci bârfa mă onorează.

Şarpe, căruia chiar îi place numele lui, o ţine întruna că femeile de pe-aici au descântece în sânge, dar mie tocmai această putere a lor îmi încântă inima. Mi se mai zice şi Mână-verde, e adevărat, dar mi-am auzit şi porecla de Coaie-tari, spusă cu voce dulce de către nevestele fără somn, dar şi de copilele mai zburdalnice şi sărace, ajunse fete în casă pe domeniile grecului filantrop şi la cele două hoteluri.

Că suntem în ţara comorilor îmi e clar, dar tezaurele nu sunt doar sub piatră, după cum am venit să le căutăm, ci sunt caprele de pe creste, jderii de prin

foioase, e păcura, pe care o extrage cu sârg îmbogățitul Stavridis, sunt apele iodurate din cele nouăsprezece surse și mai este, desigur, vinul, ambrozia bogătașilor betejiți care vin la băi. Să mai pun și lemnul, și peștele? Despre chihlimbarul ce se prăvale nestingherit pe versantele de la Colți și în văile adâncite ale Siriului nu vorbește nimeni nimic, dar femeile și ciobanii îl duc în poală și îl fărâmițează în mojar, să le fie de leac. Acum știu, după aproape un an, că la cotul Buzăului e sălașul ambrei, al nucilor și al tufelor de pelin. Dar mai sus de toate – de vin, de știucile din pâraie, de dulceața gherghinelor care cresc peste tot – sunt femeile tinere cu ochi verzi.

Gerardine se opri din citit și își puse fruntea în mâini. Saiyed îi văzu ceafa albă, cu peri încrețiți și urechile delicate în care purta ametist. Își schimba podoabele des, asta observase și îi plăcea.

— Mai citim? Fără tine nu mă descurc, vezi prea bine... tu ai planuri care mă depășesc... Mă auzi, Ninou?

Gerardine se întorsese cu spatele, cum făcea de atâtea ori când el se plânga. „O să știe araba și gata!“, își pusese în gând, de aceea fragilitatea ei dispărea când era vorba de învățat și de orele de calligrafie, ore în care Saiyed se simțea ca un scrib al Coranului pedepsit. Scotea limba pe jumătate, precum copiii, și apăsa pe conturul literelor, tocmai el, care desena cu atâta lejeritate.

Gerardine se gândea, probabil, la persoanele din jurnal și mergea pe firul poveștii.

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Locuiam la un han în Poiana Călinilor, din Ogrăzile, însă ne-am mutat de curând. Nu puteam profita de blândețea văduvei Monteoru, care ne-a ținut la hotel patru luni, timp în care Șarpe i-a împodobit saloanele de primire și pivnița vilei cu parc și i-a construit un sistem de tuburi care să-i aducă apa din iaz până sus, lângă pavilionul de vară.

Din hotel, ne-am mutat la han, iar de-aici, în curtea cu cramă, de lângă moșia Cătina, care tocmai se construiește. Eu sunt cel căruia văduva grecului i-a încredințat cheile și custodia hectarelor de pădure care urcă de lângă conac în vârful Mereilor, către Istrița. Dar s-o luăm de la început. Istrița e un deal stâncos, sub Carpați, în regatul tânăr al României, iar de-aici s-a dus vestea celei mai importante comori de aur cu nestemate din Antichitatea târzie.

Din tezaur s-au pierdut însă zece piese unice, cu a căror valoare s-ar fi putut cumpăra, să zicem, jumătate din acest loc, cu oameni, cu case, cu vite, cu tot. Nu numai mie mi s-a fript inima. Zeci de colecționari și briganzi, conchistadori cam de toate națiile au năvălit la Buzău să-și încerce norocul. Ba și popi în sutană am văzut scormonind în albia râului, vara, după ploi mari, și puțini au plecat cu mâinile goale. Dacă n-au găsit aur, au găsit bani de pe vremea romanilor, statuete de bronz, iar țăranii cătunelor – piatră pentru drum de căruțe, pentru garduri, ori de câte ori unul ridica o gospodărie, pentru temelia fânarelor puse în pantă ca să nu le ia apa zăpezilor dezghețate.

Dintr-un castru roman vechi de un mileniu și jumătate, oamenii și-au luat cărămizi, bolți gata strunjite și fasonate, pilaștri și ornamente pe care le-au înfrățit

cu casele lor de lemn cu acoperișurile de paie ori clădite din țigle de teracotă. Valahii spun lucrurilor găsite Cloșca cu odoare sau Prețioasele din Pietroasa și au ticluit în jurul comorii legende și basme, blesteme ori pilde despre răsplată și ghinion.

În 1895, când tezaurul cel mai mare din lume ajunsese în Holzgartenstrasse, la tutorele meu, Paul Telge, aveam treizeci și patru de ani și eram de mult ofițer. Între timp, unchiul meu mai restaurase tezaurele de la Hiddensöe și Vetterfeld și avea reputația unui orfevrier cum nu mulți erau. Carol, primul rege al României, îi ceruse să întocmească un raport pentru Parlament și îi promisese 2 500 de mărci ca plată, bani din propriile averi, cu condiția ca piesele din comoară să arate ca noi. După ochiul meu de soldat, asta era prea puțin realizabil, dar Telge, care împlinise cincizeci de ani și avea îndemânarea unui maestru, își văzuse idealul cu ochii.

Toată vremea adolescenței mele crescusem cu pereții atelierului înveliți în litografii ale lui Henric Trenk, arătând o vale a Pietroasei necunoscută, și lângă o gravură a lui Raffet, cu traversarea Buzăului revărsat, înainte de anul 1840, în care mai multe perechi de cai și cinci surugii se luptau să despotmolească un poștalion. Practic, unchiul meu, Paul Telge, trăia de mulți ani într-o țară străină și închipuită, pe care n-o vizitase, dar pe care o visa.

Ce mai știu precis este faptul că, în vara lui '95, grecul proprietar de distilerie care își zicea deja Monteoru l-a chemat pe Telge în paradis. Cel puțin, așa îmi spusese el mie la întoarcerea din Buzău.

La început, crezusem puțin din ce ne povestea unchiul, dar, ajuns aici, m-am convins. Întemeietorul

Săratei e azi doar un bust, tras în marmură de Carrara și postat în fața hotelurilor, dar familia, ginerii, fetele și nevasta strâng paralele de pe urma lui ca pe corcodușele din livezi.

Lica Monteoru e o femeie destoinică, despre care se spune că a învins teafără două încercări: i-a pierit mai întâi băiatul cel mare, Gogu, omorât din greșeală de un vânător, și apoi mezinul, Gheorghiiță, secerat de ftizie la Paris. Numai moartea oacheșului ei soț, cu doi ani înainte de descinderea noastră, i-a pus două șuvițe albe în păr într-o singură noapte: „Grigoriță n-a vrut s-apuce trecerea veacului“, mi-a spus într-o zi, pe când ne plimbam printre teii și ulmii aduși de magnat de prin toată lumea.

Noi am pus piciorul în stațiune la mijlocul primului an dintr-un secol nou, de la care toți așteptam minuni. I-am găsit aici pe doctorul Guyénot, de la Aix-les-Bains, și pe conaționalul meu, arhitectul Honzik, cel care a proiectat vila, parcul dendrologic, spitalul și cele două hoteluri. Amândoi cunosc binișor limba locului și niciunul nu îmi pare grăbit să se-ntoarcă acasă. Dimpotrivă, Eduard Honzik ne spune că stă doar pentru contractul unui cazinou și al unei capele, despre care grecul i-ar fi vorbit până în ultima clipă.

N-am văzut nicăieri atâtea contraste: marmură și lambriuri, havuzuri de apă și porți forjate, prin care se strecoară calești, iar la o aruncătură de băț – oi și măgăruși, vite care trec la păscut cu dulăi lăptoși năpădiți de ciulini.

Crângurile au căprioare, pe care Stavridis le-a îmblânzit și le-a pus în parc lângă lebede și lângă pisici tărcate de curte. Termele romane dintr-un vechi castru se înnoadă lângă fântâni cu cumpeni din bolovani, lângă

rețeaua de diguri a crescătoriei de pești și a unor bazine pentru băut și pentru menajul hotelurilor și al stabilimentului balnear. În rest, jeturile saline și sulfuroase ale izvoarelor care vindecă împânzesc locul, lăsând uneori o singură gură de apă bună la setea unui cătun, după cum se întâmplă pe Valea Puțului ori, mai către munți, la Izvoru Dulce.

Dar când nu beau apă, țăranii beau vin și rachiu de prune sau de mere creșești și de corcodușe, care sunt peste tot, precum ochii lui Dumnezeu. Așa eu, de pildă, la Clondiru de Sus, unde am fost să culeg niște ierburi, am văzut în ulcele doar cidru de soc și rachiu de poame care îți aprindea gâtul.

În saloanele grecului, n-am gustat decât brandy-uri și șampanie franțuzească ținută în pivnițe. Doamnele, în schimb, se delectează în vizite cu lichioruri făcute în casă, din afine și din mure, ori cu câte-un sirop închegat de slujnice din muguri de pin. Ca vestigiu al Orientului, unde totul e parfumat, și aici iaurtul, cașul afumat și vânatul sunt păstrate în rășini ori în frunză de nuc și înmiresmate cu indrușaim, cu cicoare și izmă creată.

E păcat că elitele și protipendada care vin la băi chiar se dau în vânt după feluri sofisticate de la Paris, după șerbeturi din Orient și după înghețate, când mirosul urdei, al păstrăvului fript și al nucilor lângă foi de lăptucă e fără egal. Eu mănânc hrană simplă, legume din vrej și ciupesc câteodată din carnea de miel pe care o pregătește Kamal pe cărbuni de lemn. Cel mai mult iubesc însă un bulz ciobănesc, cu slănină și brânză, cu ou din cuibar și cu mămligă deasupra, răsucit în cuptor până prinde crustă. Mi-l gătește Sevasta la han, iar acum și bătrâna pe care am adus-o cu noi, la bucătăria din casa cu crămă.

Vechilul Iordache, care s-a îngrijit până anul trecut de pădure, de conac și de vinuri, s-a prăpădit și-a rămas doar un fin al lui ca să mai păzească din acareturi. Lica Monteoru a fost ușurată când am spus da pentru custodia moșiei, fiindcă ea și-l mai amintește pe unchiul meu, care i-a lucrat o pereche de bălașe în platină, cum le zic la Buzău rubinelor mari, sângerii.

— Cu Telge am valsat la inaugurarea Săratei, afară, sub lună plină, mi-a zis doamna cu nostalgie. Știa polci și mazurci, dar și vals vienez, și se mișca bine, deși nu fusese ofițer în armată și nici nu puteai să zici că era chiar atât de tânăr. Dumneata, ca nepot al lui, poți să stai cât vrei la conac, pe când Samurcașii s-ar bucura să mai dai un ochi și alături, între viile lor, unde se zidește.

În vecinătate, moșia Cătina e un bastion cu turlă subțire și stâlpi de stejar care sprijină prispa, așezată cochet pe un brâu de lespezi. Acoperișul în ape e bătut în aramă, de aceea, când vezi conacul, de departe ai putea să-l confuzi cu biserica.

După ce primul fiu a împlinit șapte ani, grecul a ctitorit un lăcaș ortodox, cu catapeteasmă din lemn de tei, unde, după moartea feciorului, jelesc îngerii. Copiii țăranilor, la sărbători, când vin pentru sfânta împărtășanie, spun că le aud plânsul și foșnetele ușoare de aripi.

Numai eu mă duc la biserică. Șarpe și Kamal, care sunt musulmani, își fac rugăciunile acasă, dar n-avem secrete. De altfel, motivul pentru care eu scriu această poveste în arabă e ca și prietenii mei să o poată citi, iar Kamal să îmi corecteze greșelile. Șarpe, care e arheolog și a mers pe urmele vechii Rome cam în tot bazinul Mediteranei, știe și el cititul și scrisul, dar nu cât mine.

De altfel, sirianul mă laudă peste tot și e de părere că, dacă jurnalul ar fi furat ori s-ar pierde, prea puțini de aici l-ar putea descifra.

Unchiul meu, Paul Telge, și-a pierdut patru ani ca să mă învețe araba, însă nu credeam că vreodată am să trag vreun folos din asta.

— Generale, e limba filoanelor din pământ și-a comorilor care se trezesc peste noapte! îmi spune turcul.

Kamal, în schimb, care e un adevărat enciclopedist, rămâne în afara discuției și așteaptă să apuce caietul ca să citească notițele pentru azi. Foarte des, lansăm conversații pe seama caietului meu arab ca și cum ar fi un jurnal comun.

— Ai apucături de pirat, îl aud pe Șarpe. Jefuiești din ideile noastre și din impresii și pui totul la tine, îmi zice râzând.

De fapt, suntem căutători într-o țară străină și nu știm după ce am plecat. Adăstăm, ne hrănim și ne odihnim sub același acoperiș, dar suntem aici, fiecare, pentru altă nălucă.

Gerardine se opri din citit și oftă. Saiyed obosise și minute în șir o fixase cu pupilele lui cenușii ca și cum ar fi vrut s-o hipnotizeze :

— Dar dacă ce încerc eu cu araba e într-adevăr o fantasmă?

— Ne oprim? sări el imediat. Începuse să se creeze suspans, zise cu o ironie anume și-atunci ea răsfoi mai multe pagini deodată, trecând peste desene și peste o carte poștală în sepia prinsă cu un clei gros de hârtia de mult umflată.

Oamenii lipseau din imagine. Doar un bust de bărbat, pe un soclu înalt de piatră, privea din fața unei clădiri Art Nouveau, cu adevărat elegantă, profilată pe coline împădurite. Nu intra acolo cu mintea. Era în Dubai, între zgârie-norii pe care amândoi îi vedeau, și era mai ales în urma parfumului ei oriental, complicat și dens, care îl amețea.

— Te gândești la ce ți-am citit? întrebă.

— Mă gândesc la tine, Ninou, zise dintr-odată cu o voce profundă care nu lăsa îndoieli.

Gerardine întoarse spre el o privire năucă, de trezită din somn, și întinse brațele. Nu se așteptase. Îl îmbrățișă strâns, sprijinindu-și fața de gâtul lui, sub ureche, unde, de multe ori, îi simțise pulsul.

Citi mai departe, singur, de îndată ce se trezi. Era liber, era duminică, nu-și dăduse întâlnire cu Gerardine.

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Lica umblă sub umbrelă de soare, dar e de răs. Ea e brună, cum era și bărbatu-său, și n-o arde căldura. Da, dar fără umbrelă nu și-ar pune mănuși din dantelă ca spuma și, probabil, nici așa pălărie. M-a chemat la cafea, dis-de-dimineată, deși ea bea ceai din porțelanuri de zestre, legănându-și piciorul pe sub măsută.

Și Kamal, și turcul mă invidiază pentru aceste chemări. Sunt primiți rar în parc, cu mai multă lume, la recepții și sărbători. Numai mie poarta mi se deschide dimineata devreme ori la apus, după cum matroana își face plimbările. E mai mare ca mine cu șapte-opt ani, dar e zveltă și sigură pe atuurile ei de stăpână a unsprezece moșii și a unei schele.

„Țărancă din Lipia!“, mai auzi câte o slujnică înfuriată de glasul cam apăsător, când le dă porunci: „Chiro, adă apă cu gheață, te-am rugat de trei ori!“.

Parcul englezesc e un dom de verdeață și de fântâni. Specii rare de frasini și cireși japonezi te îmbie la umbră, lângă tei argintii și rododendroni, lângă arbori pitici cu coroanele roșii ca niște ruguri.

Honzik a proiectat trei fântâni, una monumentală, cu foișor, lângă care cântă orchestra când sunt invitați muzicieni, a doua rotundă, de bronz, cu doi heruvimi, și între scoruși o cascadă cu trepte de marmură gri învelite de mușchi.

Lica are doi gineri de la fetele ei, Virginica și Lili, și își pune speranța că vor duce toți trei la capăt ceea ce răposatul a lăsat nefăcut: cazinoul, capela, moara cu turbine, bazinul. În sat încă se mai vorbește de nunta mezinei de anul trecut, când Lili a purtat o capă de jder croită în Franța din blănițele vânată în ținut. Ceva mai frumos nu văzuseră. Arăta ca un clopot de aur, ca o lalea proaspătă, abia desfăcută, pe sub care mireasa tremura așteptând. Catargi a dus-o în brațe de la scările vilei pân' la trăsură, iar feciorii călare au tras cu puștile. Catargi ăl tânăr și Lili nu au încă urmași, în schimb, Virginica a născut o fetiță cu puțin înainte să venim noi aici. Bucătăreasa și fetele care o ajută o cred mamă în vârstă fiindcă are 30 de ani și abia un copil.

Prin urmare, Lica e bunica cea tânără lângă care eu beau cafeaua din când în când. De câteva zile, ne tutuim ca doi vechi prieteni care, când stau la umbră, iau în vorbă pe toată lumea.

— Generale, scuză-mă că întreb, da' ceilalți doi, de-au venit cu tine, sunt căutători de comori? L-am

văzut pe Șarpe că sapă la Nucu și a spus cuiva că o să plece în Cislău.

— Nu e cazul să te-ngrijorezi, crede-mă. Șarpe e colecționar ca și mine, ca și Honzik și ca atâția și, în plus, e arheolog pasionat de Mihnea Turcitul și de doamna lui, Neaga, ce nu-ți place în toate astea?

— Și al treilea, Indianul? Cu el ce mai e? Pentru ce e olog?

— Când ai vrea să-l cunoști? Merită. A fost militar, deci îmi seamănă, însă el e un tip poliglot și o enciclopedie ambulantă. Învățăm amândoi românește de când am venit, doar că el progresează mai repede.

— Nu mă mir. Umblă toată ziua prin gropi și vorbește cu oamenii.

— Spune-mi drept, ce te sperie?

— Aaa, nimic, spuse văduva. Doar că nu mai suport ca la șaiszeci de ani de la Cloșcă să mă împiedic pe-aici de tot felul de vântură-lume, după care bat câinii. Nu vorbesc de ei doi acum. Sunt bărbați cu școli și cu bani, iar lui Șarpe îi sunt datoare... Dar aș vrea să facem cișmele la izvoarele minerale decât să-nghiontim în țărână mai ceva ca pompele de țiței. À propos de asta, ce zici? Nu-mi găsești un neamț pentru fabrică? I-aș da distileria pe mână și alte lucruri, fiindcă ginerele meu n-are timp...

— Despre care vorbești?

— Despre doctor... ai aflat cum îi zic în sat? Doctoru' Cărmidă, fiindcă a început să clădească ceea ce socru-său își pusese în cap de la...

N-apucă să-și termine vorba. Iosif Kanner, contabilul lor, apăru pe alee cărând un registru.

— Generale, te rog să mă ierți, zise și se ridică imediat.

Doctorul Angelescu, poreclit Cărămidă, e, probabil, bărbatul cel mai educat pe care l-am găsit la Buzău. Și prietenul meu din Alep ar fi astfel, dacă n-ar iubi aurul și pe Profet mai mult ca pe sine. Azi, la masă, Kamal ne-a istorisit întâlnirea cu Samurcaș, proprietarul moșiei Cătina și ginerele Coraliei Boldur. Ea și Lica sunt prietene bune, mai ales că fiecare din ele le-a dăruit fiicelor, la măritiș, câte un conac. Cătina e gata și pare o casă în care oricând aș veni să stau. N-am văzut-o pe dinăuntru. Doar pe Șarpe l-a chemat Samurcaș la gard să îi dea niște struguri, apoi a venit Kamal și s-au făcut trei. În cele din urmă, a trecut vecinul la noi și au stat sub nuci să fumeze și să se încânte unul de celălalt. Samurcaș e doctor în artă, dar e și lingvist, și etimolog, cel puțin așa îmi spune Kamal. Liberal convins, ca și Angelescu, e decis să continue săpăturile pe care Stavridis le-a abandonat după deschiderea băilor. A promis că va veni cât de repede la noi, la un vin și ca să ne spună despre piesele din comoara Cloștii cu pui... Dacă mi-ar putea citi gândurile, n-ar veni niciodată. Eu nu-mi fac iluzii c-ar mai fi vreo comoară pe sub pământ. Am venit la Buzău ca să cumpăr măcar un fragment sau o nestemată din cele zece obiecte pierdute ale tezaurului, care în mod sigur s-au împărțit între marii zilei, atunci, după procesul din 1839, și au dispărut.

Kamal, în schimb, și la fel și Șarpe mai cred în miracole și gândesc că ei vor mai găsi lucruri nemai-văzute aici, în munți.

— Numele ăsta de Monteoru nu vine, de fapt, de la Monte d'oro, care nu e nimic altceva decât vârful de aur al comorilor neaflăte încă, nu am dreptate? cică l-ar fi întrebat Kamal pe vecin, bulbucându-și ochii cât cepele.

— E o etimologie cam fantezistă, i-a spus liniștit Samurcaș. Grigore Stavridis și-a luat numele ăsta pentru familie de la o moșie pe care a avut-o aici la sud de Siriu, unde e și acum un masiv botezat așa. Dacă vrei, strict lingvistic, cred că e un diminutiv de acum un veac al cuvântului „munte“, pe care localnicii l-au mângâiat „munțișoru“, iar alintul ăsta, vreme de o sută de ani, a ajuns Monteoru.

Șarpe nu părea mulțumit: „Baliverne! Zice așa ca să apere ceea ce deocamdată nu s-a găsit, doar e țara lui!“

— Nici comoara nu era a românilor, sări prietenul meu cu picior de lemn, au ascuns-o pe Istrița goții, în secolul patru, așa că...

— Dar a fost în pământul lor, îl împacă Șarpe.

— Uite ce e, eu aș vrea să mănânc liniștit, le-am spus amândurora.

Trecuse de prânz și lui Saiyed i se făcu foame, poate și pentru că citise despre cei trei că mâncau. Luă un măr și gândi s-o aștepte pe Gerardine. Plănuise s-o cheme la el, la masă, cu nădejdea că poate vor rămâne în apartament toată după-amiaza.

— Ai citit fără mine? îl iscodi ea.

Saiyed o încredință că doar două pagini a putut descifra cât fusese singur și că, oricum, va recupera, pe când el gătește. Auzi cum începe să râdă la telefon:

— Saiyed, n-aș avea curaj să mănânc ceva pregătit de tine. Așteaptă-mă, ne descurcăm noi!

Apăru mult mai repede decât ar fi vrut el. Abia terminase de făcut dușul.

— Ai venit cu mașina?

— Nu, cu metroul. E prea cald să conduc.

Se uită la caiet și zâmbi. Avea o rochie nouă și un singur inel. „Așadar, își scoate bijuteriile seara și a doua zi hotărăște ce o să poarte... Dar o fi ceva de gătit?“, se mută Saiyed cu gândul.

— Dacă nu am nimic să ne punem în farfurii?

— Hai să vezi!

Îl conduse în bucătărie, ca și cum ar fi fost casa ei. Căută în dulapuri și scoase paste și mirodenii, o cutie de ton.

— Păi asta e masa... mai trebuie doar să se fiarbă spaghetetele.

— O să pun un vin alb și avem o plăcintă...

Într-o clipă, făcuse totul să pară ușor și la îndemână. El stătea uluit pe un taburet și se gândea la furtuna cu care Alessia măturase în calea ei tot ce o împiedicase. Simți o arsură. Italianca fusese ca un torent, dar îi umplea inima, părea că trăiește. Ninou îl încântă, dar îi adoarme orice elan. Îl face să creadă că o admiră, dar că poate s-amâne la nesfârșit dorința s-o aibă cu el în pat. Numai când lipsește mai prinde curaj și e apt să-și închipuie cum ar fi. Dar dacă îmbrățișarea de ieri seară fusese o invitație de care n-a profitat?

Ninou era calmă și sorbea din pahar.

— Dacă partea cu piesele din tezaur e prea distrusă la tine în caiet, pot oricând să îți spun tot ce știi.

Saiyed se crispase și tresări:

— Cum, tu știai de comoara asta?

— Eu sunt profesoară, ai uitat?

Era exact replica ce ar fi putut să-l înghețe. Sub asemenea ironii amuzante își mai ascunsese de multe ori erudiția, dar și felul de-a fi, faptul că trăia undeva departe de evenimentele și de oamenii care o înconjurau. Ea iubea povestea din jurnalul arab mai mult decât el și o înțelegea altfel.

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Honzik e înalt și osos. Poartă lornion și i se scurg ochii după toate doamnele din salon. E cochet ca un filfizon, cu un smarald mare cât un sâmbure de caisă pe nodul lavalieriei. Dar e talentat și politicos, vorbește franceza, limbă pe care o știe toată lumea de-aici. Stă lângă Lilica, proaspătă Catargi, și îi face curte. Suntem la Cătina, la Samurcași, fiindcă proprietarii au dat banchetul de casă nouă. Au venit Angeleștii, doctorii de la băi, Lica și o soră de-a ei, latifundiarilor de la Stâlp și din Merei, inginerul Löhr, de la mină, Irimia Știrbey, șef de la hoteluri, și încă mulți alții pe care nu-i știu. Sunt, desigur, Șarpe și sirianul, cu piciorul lui amputat, care nu încap sub masă.

Se servește mâncare ca pentru o nuntă: potârnică și rațe de la moșie, aspic de vânat, brânză de burduf, dar și brânză fină de la Paris, ruladă de urs și curcan, cu mai multe feluri de garnituri. În curtea din spate, se rumenește un berbec la proșap, semn că proprietarul i-a luat în seamă pe Kamal și pe Șarpe, care nu gustă porc.

Honzik tocmai a prezentat planul pentru capelă, iar luna viitoare, când suntem invitați la vila cu parc, va fi gata și schița de cazinou.

Și Lica, și fetele par satisfăcute. Honzik vrea vitralii și uși de stejar, în foiță de cupru, o cupolă rotundă și elegantă, cu tavanul *a fresco*, mozaicuri și marmură din Italia.

— Nu-mi faci și o seră lângă crama din parc, ca să am flori când ninge? se alintă Lilica.

Tot ce-i spune mezina clanului Monteoru e sfânt pentru el.

O să-i facă o seră și-o să încheie aleile care duc la cascadă. O să-naște gardul de fier forjat și-o să mai lărgască intrarea trăsurilor. Parcă după moartea lui Monteoru vine lume mai multă, iar când cazinoul va fi ridicat, n-o să fie loc.

La o masă, alături, unde s-au adunat cam toți liberalii, se vorbește de grec și de faptele lui de mărinimie. În ultima clipă, se lipsesc de grup primarul Tănase, care a întârziat, și un popă tânăr pe care nu l-am văzut până azi.

— Societatea de cumpărare de arme pentru ostașii de la Vidin nu s-ar fi făcut fără Monteoru! spune cineva aproape strigând.

În războiul din '77, moșierul Mereilor și-al Sărății, care ajunsese deputat de Buzău, a fost primul care a răspuns țării când anunțase: „Avem brațe, dar n-avem arme!“.

Lica Monteoru, care deslușea fraze din vorbirea bărbaților liberali, îngână de la masa ei:

— Săracul Grégoire, le-a făcut primărie, le-a făcut o școală, gara și cantonul, biserica, dar nu s-a mai bucurat de nimic!

— Mamă, n-ar fi mai bine să te duci tu acasă? îi zise Virginia, fata ei cea mare, care n-o slăbise din ochi.

Tânăra bunică băuse șampanie cupă după cupă, de una singură, doar de dragul veștii că ginerele va începe lucrul pentru capelă.

Inima petrecerii este însă Mimi Cantacuzino Samurcaș, tânăra nevestă a istoricului și stăpâna moșiei Cătina. Am lăsat-o pe Lica să mă prezinte :

— Uite-l, dragă, pe General, e nepotul lui Telge de la Berlin, tu erai prea mică, nu-l știi, ăl de mi-a făcut dragii de cercei, iar lui maică-ta, colierul și broșa!

— Am primit-o la nuntă, n-o vezi? zise gazda, împăunându-se.

Era o femeie subțire, cu pielea albă și ochii verzi, dintr-acelea ce te făceau ca, ajuns la cotul Buzăului, să uiți drumul. Dar dacă ceva îmi atrăsese privirea în toată seara, era broșa ei pe rever lucrată de Telge, restauratorul tezaurului, așa cum doar el știa să lucreze : o fibulă mare de aur roșcat, ușor rotunjită și bătută în grante cât vișina. Era o podoabă greu de prețuit, doar de adorat, de pus în colecție.

— E o replică la o piesă a Cloștii! Greșesc? am spus tare.

— Generale, sunteți singurul care și-a dat seama, credeți-mă. Mama mea, Coralia, a vrut-o astfel și așa i-a făcut-o, dar eu nu l-am cunoscut pe artist.

Samurcaș-proprietarul veni spre noi și îmi strânse mâna :

— Generale, am fost în vizită la prietenii dumitale pe când lipseai. Dar cu ce te ocupi?

— Cu mai multe... De pildă, cu plantele, îmi fac și niște băi, că mă doare genunchiul.

Era șapte seara și Saiyed ar fi vrut să aprindă veiozele. În fostul apartament al Guvernatorului nu se mai vedea mare lucru. Doar că Gerardine, sprijinită

în coate, stătea aplecată peste jurnal ca și cum își dorea să-l cuprindă cu totul.

— Tu ce faci acolo, mai vezi ceva?

Se duse în spatele fotoliului ei și se prefăcu că-i masează umerii. Sub atingerea lui devenise rigidă și-avusese impresia chiar că tremura.

— Gerardine, tu mă placi ori ți-e frică de mine?

— De ce îmi spui asta? Nu sunt obișnuită cu tine aici, nu e nimic altceva.

Nu credea că pricepe: era în biroul lui fiindcă el o sunase să o invite. Nădăjduse că va rămâne toată după-amiaza și că vor ajunge mai intimi. Venise la el, dar uitase! „Cu tine aici” însemna dintr-odată înăuntrul misterelor lumii ei, unde, de obicei, nu avea martori.

— Te uiți pe fereastră? Începe vântul!

Gerardine nu vedea nimic. Era noapte, cu fâșii de lumină fosforescentă, cu înscrisuri publicitare, cu flashuri de beznă și de scânteii.

Dinspre ei, vântul nu se zărea, îl simțeau, era ca un coșmar care vine și trece.

— Dormi aici. Dacă vrei, te duc eu dimineață.

Deși îi așteptase protestele, ea nu spusese nimic. Abia după o pauză, zise:

— Iau caietul în pat!

— Bine. Citesc cu tine!

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Fiindcă am dureri la genunchi, Guyénot mi-a recomandat băi termale. Bazinul de vară ce urmează să strângă izvoarele din peretele dealului Murătoarea

tocmai se construiește și spun că va fi mult mai mare decât în stațiunile cunoscute. Băusem din ape, dar nu fusesem la băi fiindcă sălile pentru tratamente sunt în pavilionul de la etaj. La parterul spitalului, Monteoru a lăsat douăzeci de paturi pentru săraci, însă trebuie să recunosc că par la fel îngrijite. Cabinele au faianță și dușuri, pardoseală de marmură și căzi de granit, unde apa ajunge încălzită de turbinele uzinei electrice.

După numai trei zile, acest stabiliment balnear m-a făcut să-mi iasă din minte muștele verzi de pe câmp, vitele care răspândeau bălegar pretutindeni și copiii desculți ai zlătarilor care trăiesc în căruțe. În plus, pacienții sunt vorbăreți și mulți mi se adresează în germană sau în franceză. Am primit, de asemenea, complimente pentru româna mea tot mai bună. După compania prea lungă a lui Kamal și-a lui Șarpe, oamenii aceștia îmi fac plăcere, ca să nu mai vorbesc despre nursele tinere, în halate, care dau atâta atenție piciorului meu.

Am găsit aici veterani din războiul din '77, arendași și escroci de la bursă, doi-trei gazetari, magistrați, dar și membri ai Jockey Clubului de la București, care, luându-mă drept unul de-al lor, m-au rugat să nu-i ocolesc când voi face vizite.

La amiază, stau în parcul spitalului sub umbrarul de pânză și mă înfășor în nămol, străduindu-mă să suport gustul apelor minerale care au un iz puturos, de ouă clocite. Dacă n-aș fi văzut binefacerea izvoarelor de aici, nici că aș fi pus gura pe o zeamă ca asta, în care parcă s-au stins rugina pământului și tot sulful. Văd bolnavi care vin culcați în poștalioane și în zece zile se-ntorc pe jos ori pe alții care merg sprijiniți, iar la capătul tratamentului dansează cu nursele.

Mă simt ca la Karlsbad, deși sunt sub cotul Întorsurii Buzăului, unde vântul aduce miros de fânețe și de calcar încins.

Tot din vânt, simt că taine ale acestor coline stâncoase năpădite de mur și de cimbrisor vor rămâne pe veci neatinse. Telge însuși mi-a spus că tezaurele nu răspund niciodată celor neliniștiți ori aflați în trecere.

În bazine, la apă sau în cătune oamenii mai vorbesc despre Cloșcă, însă se feresc de străini. Pădurarii mai învățați cu obrazuri necunoscute iau parale de la rătăcitori, pe care îi amăgesc că știu drumul către giuvaiere și nestemate pierdute. Nu mă pot încrede în nimeni. Când genunchiul îmi va fi lecuit, voi începe să urc din nou către Crucea Frumoasă și la Puțul lui Panait, spre valea Tisăului.

Până una-alta, îmi voi face ierbarul la care am visat când eram copil. Rocile sarmatice și vulcanii care clipocesc zi și noapte dau costișelor o vegetație rară și fac vița-de-vie să plângă aur.

Seara, când în pavilioane se-aprind luminile, ori vinerea, când sosește fanfara, e lesne să uiți că ești la Sărata și să te închipui la Karlovy Vary.

Oameni din împrejurimi care se tratează de gută, de insomnie sau de reumatism i-au dat Săratei supra-numele „La baston“, în ideea că, înzdrăveniți, își lasă la Monteoru proptelele, cârjele și metehnele bolilor. Chiar eu m-am târât înspre băi ca un șchiop și azi mă îndrept către casa cu cramă ușor și fudul ca un ginerică.

Șarpe nu m-a mințit. Chiar se interesează de Mihnea Turcitu', de Neaga, țărița de la Cislău, tânăra și evlavioasa lui doamnă, și de legendele comorilor lor, îngropate sub țarini mănăstirești.

Când s-a-ntors lângă noi, la casa cu cramă, însetat și plin de scaieți, ne-a spus că sub orice culme din zare sunt ascunse povești și lăzi cu odoare.

— Sunt smaralde tănuite de geți și opale cu miezul roșu, care vindecă pielea când le pui pe o rană. E un soare de andezit, al lui Burebista, care de sub pământ înflorește dediteii pe Istrița și praporii otrăvitelor mătrăgune.

— Ce tot spui? se miră Indianul. Ne vorbești ca unor copii care vor un cântec de leagăn, tu nu-ți dai seama?

— Ia, mai bine ascultă aici o baladă a lui Radu Mihnea, feciorul domniței, care se întâlnește la vânătoare cu un dihor și acesta îl roagă să-i cruțe viața:

*Împărate, luminate
nu-mi lua zilele toate,
ia-mi-le pe jumătate,
că-ți voi da eu nestemate,
chiar piatra smarandului,
verdeța pământului!*

— Mda, poate-ar fi mai bine să culegem ciuperci, zise Șarpe. Eu n-am spus nimic, căci eu nu vreau să fur, nici măcar să găsesc nestematele altora, ci să cumpăr cu bani o bucată din piesele care s-au ascuns prin sipetul vreunei conite ori în colecțiile vreunui magnat. E greu de crezut că au fost atât de smintiți încât să topească și să prefacă bijuterii ale goșilor din secolul patru, pe care niciun ofevrier viu nu le-ar fi făcut mai frumoase. Telge în niciun caz nu ar fi pus umărul la asemenea barbarie. Bun, dar atunci pajura ori șoimul de pe gulerul moșieritei de la Cătina cum și cu care aur a fost lucrat? Dar bălașele Licăi, ca doi ochi necurați din fundul pământului? Dar smaraldul lui Honzik?

La baia de calcar, în locul în care doi țărani au găsit comoara acum șaizeci de ani, azi sunt doar căpățâni uriașe de piatră și pâlcuri de nuci și de scoruși tineri. Nici nu și-au dus viile pân-acolo, de teamă că strugurii vor ieși blestemați, că va curge venin, și nu must de sub pielița boabelor. O singurătate ciudată țiue peste loc, eu am auzit-o. Altă dată, seara, lilioci cât pisicile se încaieră în aer și începe să plouă peste burțile lor sfârtcate.

Indianul ne-a zis că ar mai trăi jos, la poalele dealului, un ȝigan potcovar, Manolache, care ar fi împlinit suta și ar fi văzut multe. Și dacă m-aș duce la el cu carne, cu bani și l-aș pune să-mi povestească? Dacă are nepoți care îl îngrijesc, se vor lua după mine cu pușcoacele încărcate.

Kamal face planuri că va pleca la Năieni, unde zice că se mai află monede romane, și apoi va urca pe zimții Siriului, până în vârf. Asta înseamnă două săptămâni de umblat, așa că sunt singurul care va rămâne cu casa. Voi începe proviziile de lemne, fiindcă îmi e clar că ne va găsi iarna, din nou, pe aici.

N-am ajuns la petrecerea de la vila cu parc pentru că am avut gripă cu febră mare. Se pare că sunt cel mai bolnăvicios, în pofida băilor și a apelor minerale pe care le-am înghițit. Dacă e vreun motiv pentru care aș fi vrut să pătrund înăuntru, e bogăția încăperilor și a mobilei, pe care doar Șarpe o știe. Am aflat că sunt candelabre de cristal venețian, iar pereții par adevărate tablouri renașcentiste. Mai știu totodată, din plimbările mele matinale cu Lica, despre uși și despre ferestre că au vitralii lucrate în Viena, așa cum vor pune și la capelă.

À propos de matroană : de când sunt bolnav, mi-a trimis un oțet parfumat, pentru frecții, care zice că mă va și întineri, nu doar că îmi va potoli tusea.

Cum sunt singur acasă, de îndată ce mi-a scăzut fierbințeala, m-am dus la han. Ca să ajung repede și să scurtez drumul, am luat-o pe Valea Urgoaiei, printre păduri. Am trecut de ponoarele cu viță-de-vie, de livezile de meri și de pruni și-am ieșit în calea văcarilor care aduc cirezile dinspre munte. Câțiva dintre ei m-au recunoscut și și-au scos căciulile, pe când unul m-a oprit rușinat ca să mă întrebe dacă și eu fac parte dintre străinii care vor înființa la Sărata Banca Populară a lui Monteoru.

— Am vândut niște vite, mi-a spus, și aș vrea să pun banii să se înmulțească.

— Nu am auzit nimic despre bancă, dar, dacă voiești, te ajut să îți ții avutul în altă parte, într-un loc sigur. Tu, în schimb, va trebui să mă duci pe măgurile știute doar de ciobani ca să cunosc crestele.

— Doar nu vreți la peșteri? m-a cercetat. Nu mai sunt nici haiduci, nici sihaștri în ele, da' v-arăt. Nu ne putem duce decât pe seară, că ziua, cum vedeți, am de lucru.

— N-are a face, oricare ceas din zi ne e bun. Am să iau câte ceva de mâncat pentru noi și câte-un rachi, să ne încălzim când apune soarele, că văd că se lasă devreme răcoarea.

— Fiindcă e trecut de Schimbarea la Față, zise. Da' e musai să aduceți lumini ca să vedem calea. Mă cheamă Ignat. Întrebați de mine, aci, pe plai, o să fiu cu boii și ne găsim...

Dis-de-dimineată, în patul Sevastei, am fost mai răsfățat decât între teii și ulmii lui Monteoru, la ceaiul

Licăi. Plus de asta, am băut lapte proaspăt, am mâncat pâine făcută în țeșt și pește sărat. M-am uitat peste lanuri, până departe, până ce s-a încălzit și s-a ridicat soarele. Am lăsat să treacă amiaza, moțând în cerdac și așteptând ciorba de perișoare a hangîței. M-am uitat pe cer după berzele care părăseau Istrița. Dar când am adus vorba despre comori, mușteriii Sevastei de peste zi au păstrat tăcerea. Nu li s-au dezlegat limbile nici cu vin. Când m-am întâlnit cu Ignat, păream dezamăgit și lipsit de puterea de-a mai înfrunta dealul. Doar ce m-a privit și văcarul a priceput că sunt tulburat de ceva anume :

— N-o să mergem departe din prima zi. Nu v-ascultă picioarele și nu știți urcușul. Ne suim pân-aci la Fântâna hoților, ca să fiți acasă când s-or ivi stelele...

— Ascultă, Ignate, tu ești deștept. Cunoști oamenii și știi ascunzișurile. Du-mă și pe mine în locul care ți-e cel mai drag și de unde simți că mai răsar flăcări pe deasupra tainelor din pământ...

— Cine v-a zis asta, că sunteți venit, iar comorile nu au adus bine la niciunul din sat? Ca să vă spun drept, eu, așa cum sunt, unul care mână cirezile, n-aș lua niște galbeni nici de i-aș găsi sub tălpile mele, în praf... N-ați aflat de Cloșcă? Le-au murit copiii pe rând ăloră de-au pus bogățiile pe la ei prin case, că la noi comorile sunt jurate...

Ne-am urcat încet și ne-am opintit. În timp ce vorbeam, stelele ne-au prins de pe urmă și au răsărit. S-a făcut lumină, cu toate că luna a rămas rătăcită sub nori. Am zărit brădetul sclipind și poienile scuturate de o boare subțire. La Fântâna hoților, am șezut și am băut apă. Am mâncat friptură de iepure, fiindcă adusesem

cu mine, și-am luat câte-o gură de vin. Undeva, mai sus, era peștera, cioplită de om, fostă grotă a tâlharilor de sub munte, unde acum țipau cucuvele.

Mi-am împăturit haina și mi-am pus-o sub cap ca să nu simt răcoarea ce venea dinspre ierburi.

— Dac-ar fi un loc să-mi fie mai drag, ar fi topitoria de aur din Budureasca, îmi zise omul.

Nu știam ce-i asta, dar am tăcut. Văcarul se săltase de jos și părea că i s-a dus cheful să mai vorbească.

— E departe? am încercat.

— Cam la două ore de mers, da' ne trebe o căruță...

— Să ne ducem duminică, ai putea? Mă gândesc că e sărbătoare și nu ieși cu vitele. Și să știi, Ignate, că îți dau bani. N-am să vin altă dată prin locurile astea și de-aceea aș vrea să cunosc tot ce poate un om să cunoască pe când stă pe-aici.

Între limpezimile cerului și Bărăgan, Istrița e o piramidă de faraon. Când te uiți de pe coastă și e senin, vezi până la Dunăre și înspre Balcani, cărările vântului peste lume. La Sărata, ruinele dacilor și castrul roman sunt o promisiune dintr-un alt timp. De cu zori, oamenii cară calcar din pietrărie și cherestea din Pădurea Banului. Pe deal, ruginesc ruscuțele și se auresc fagii. Porumbii de munte fac spice albastre, cu miros acru, înțepător, care alungă țânțarii. Am fost în cătune, să arvunesc o căruță, iar mâine plecăm. Văcarul Ignat mi-a spus că mă duce într-un loc tănuț al meșteșugarilor aurari și se jură că în topitoriile lor nimic nu e altfel decât în urmă cu o mie patru sute de ani.

Deși din Pietroasa mergi în linie dreaptă trecând peste dealuri, Budureasca nu se află în Buzău, ci ține

de plasa altui județ. Dar muntenii din Dara și din Câlțești, spoitori din Șarânga și din Năieni o cunosc, fiindcă în locurile astea coboară să-și lucreze arama, să topească argintul și, de multe ori, să încerce metalul unor comori despre care nu povestesc niciodată la nimeni.

Fiindcă nu-i zi de lucru, întâlnim peste tot copii și neveste, săteni întorcându-se de la slujbă, căruțe de târg și oi de vânzare, păzite de câini.

Ne prefacem la rândul nostru că am vrea niște mieji din sămânță de floarea-soarelui și flori de salcâm pentru niște leacuri, doar ca să nu pară că așteptăm să se stingă zarva.

Locul aurarilor e ascuns sub pământ, într-un fel de pivniță milenară, unde nu pătrunde lumina. Greu de priceput cum lucrează podoabele în întunecimea unor brăuri de piatră a căror grosime nu poți s-o cuprinzi. Dacă n-ar fi lămpile, care ard toată ziua, precis ar fi frig, dar chiar și așa, tot rămâne fumul din gura cuptoarelor de topire. Nu știe niciunul de-aici c-am trăit în casă cu un orfevrier, astfel că mă lasă să îmi bag nasul.

Făurari țigani, dar și un turc, trei valahi și un refugiat ardelean mănuiesc matrițe și clești cu o îndemânare nebănuită. Când am luat în seamă finețea tiparelor și a ornamentelor, n-am putut să nu îi întreb:

— Dar aveți unelte, nu glumă! Unde ați cumpărat toate astea?

— N-au fost de vânzare, boierule, au fost îngropate aci în vad ori pe lângă ziduri. Le-au găsit părinții, bunicii noștri acu' cincizeci-șaizeci de ani, după Cloșcă, pe când toată lumea voia să dezgroape câte un lucru.

Am rămas fără glas. Într-o formă micuță, pusă pentru răcire lângă perete, am văzut detaliul rozetei

cu șase petale, despre care Telge, în raportul său către Parlament, susținuse că e un motiv al decorațiunilor ostrogote din veacul al cincilea. Alte forme însă păreau bizantine și, trăgând cu ochiul, brusc am regretat că nu sunt cu mine Kamal și Șarpe. Cu o neștiință senină, meșterii aceștia improvizați făureau obiecte pentru un muzeu. Grație matrițelor și uneltelor, le ieșeau din mână replici excelente ale vaselor și gătelilor unor federați ori ale unor capi din armatele lui Athanaric. Dincolo de asta, câți aventurieri și naivi nu erau orbiți de speranța că descoperiseră un tezaur, învârtind pe degete un inel sau o fibulă strunjită de meșteri din Budureasca?

În răstimpul ăsta, văcarul desfăcuse traista ce-o avusesem lângă noi pe capră. Nu-mi trecea prin cap ce căra cu sine, însă dintr-odată m-am luminat cum de un flăcău care mâna vitele strânsese parale de păstrat la bancă: două rotocoale de ambră (pe limba rostarilor le ziceau purcele) se îngrămădiră pe piatră. Erau mari cât verzele și sticloase ca mierea, una galbenă, alta brună, de o frumusețe care te lasă împietrit.

— Bine, fiule, zise starostele meșterilor din subterană, bună treabă cu așa chihlimbar! Cam cât ceri pe el?

— Nu vreau bani. Dă-mi un căzănel de aramă pentru țiuca de prune de la toamnă la stână.

Față de așa chilipir, meșterul se făcuse mai ager și i se înflăcăraseră ochii:

— Batem palma! N-am acuma la gata, d-apăi săptămâna viitoare ți-l pun în căruță să-l urci la munte!

Atelierul din Budureasca trimitea un indiciu nou către Cloșca de aur cu pui, însă nu era treaba mea. Le-am spus aurarilor la plecare că aș vrea să cumpăr câteva piese, dar nu dintre cele lucrate de ei, ci din ce intra în cuptoare pentru topit. Schimbară între ei câteva priviri cam piezișe, dar niciunul nu spuse nimic.

Am pornit spre casă. Pe drum, pe când biciuia caii, Ignat mi-a vorbit de peșteri și de schiturile în stâncă ale sihaștrilor. Nu am auzit până-acum despre Bozioru și Aluniș, despre Piatra Ingăurită sau despre Chilia lui Iosif și-a lui Dionisie Torcătorul.

Păreau povești dintre cele pe care le căuta Șarpe stând pe urmele voievodului Mihnea și-ale doamnei sale urmărite de turci. Ne-am oprit lângă o fântână să scoatem apă. Simțeam cum se schimbă aerul prăfos de câmpie cu cel de munte și, dintr-odată, am știut că, în așezarea aceea de la cotul Buzăului, am găsit un fel de acasă de împrumut.

— M-așteptam ca tatăl tău vitreg, Guvernatorul, să mai intervină din când în când, îi spuse Ninou. Uneori, zic că e norocos cine are un bunic ca al lui, Generalul, nu crezi?

Saiyed se făcu mai atent. Nu era nicio legătură de sânge între el și toți acești oameni. Era vorba de o simplă întâmplare și-atât. Își vorbeau, chiar la el în pat, două lumi depărtate și diferite, pe când mintea întortocheată a micuței Ninou devenise releul.

— De ce vrei să scoți o morală chiar din orice? o întrebă.

Fără să aștepte răspunsul, îi îndepărtă o șuviță ce stătea să-i cadă pe față și o sărută pe obraz. În sfârșit, ea lăsă pentru o clipă caietul și îl privi ca atunci când îi arătase inelul cu peruzea. Ochii ei îi spusese că ar fi putut să urmeze ore lungi de tandrețe, dar jurnalul era încă pe pat. Trebuia să găsească un truc să-l îndepărteze fără ca Ninou să-și dea seama :

— Bănuiesc că ai vrea să îți cauți o periută nouă de dinți...

— Dragul meu, zise ea surâzând, m-am gândit și la asta, dar ceva mai târziu... Deocamdată, avem de citit...

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Am în cap să îl caut pe Manolache, dar e greu să m-arăt prin sat și să-ntreb de bătrân fără un motiv cumsecade. Nici nu știu dacă nonagenarul și-a lăsat o calfă în loc la potcovărie și se mai gândește la soarta cailor ori zace la umbră, sprijinit într-un băț de fag, și-și așteaptă moartea. Ca să nu dau greș, îl aștept pe Sache, intendentul de la vila cu parc, care umblă călare pe o mârțoagă.

— Sache, unde-ți potcovești calul? îl întreb când apare la cișmeaua cu cruce.

— Păi, la Anghel de la Merei, fiindcă Manolache nu se mai mișcă...

— Ptiu, eu cu bătrânul trebuia să vorbesc, ca să îi cer sfatul într-o chestiune legată de cai... Asta ce înseamnă, că nu se mai mișcă? E că mintea nu-l mai ajută ori că l-au lăsat doar picioarele?

— Ei, ferit-a Sfântul, că doar a luptat în război! El e verde, vine la poartă și îți deschide, iar mintea îi merge ca un ceasornic... doar că nu mai poate să țină ciocanul, nici să stea lângă foc, că o potcovărie e cazanul cu smoală al iadului!

— Te cinstesc, da' du-mă la el, că nu știe de mine și, în felul ăsta, n-o să vorbească... Am un sfat de taină cu el, știu că mă-nțelegi... Du-mă și șoptește-i de ce m-ai adus, da' pe urmă lasă-l cu mine, că poate se-ndură să mă povățuiască...

— Da' cum nu, Generale, că doar e om bun, și-ți mai zic ceva: du-i niște tutun, să-i dezlege sufletul!

Poartă o pălărie cât o roată de car și-o mustață pe buză scrisă cu creta. Zice cu mândrie că e țigan, dar că și-a găsit rostul „aci, la Ogrăzile, fiindcă aci au stat caii“. Are Crucea Trecerea Dunării pentru merite în războiul din '77 și un ochi care i s-a albit în tranșee, la Grivița. Dar, spre deosebire de altul, mai tânăr, pe care tot satul îl strigă Chioru', lui, care e veteran decorat, îi zic tot Manolache. Nu cumpără unul un cal în sat ori o iapă fără să îi ceară părerea.

— Ce faci, moșule, te-nvoiești pentru musafir străin? îl ia Sache cu binișorul, tot cu spaima că potcovarul n-o să dea în bună o asemenea vizită.

— Dacă a adus cu el și tutun, e binevenit!

— Ce ți-am zis! se umflă intendentul. Eu cred că vă las să vorbiți, spuse și se-ntoarse spre poartă, mergând de-a-ndărățelea.

Manolache are cuiburi de rândunici, care acum se usucă sub streșini, fiindcă păsările s-au dus.

— Vasăzică ești ăl de vorbește mai multe limbi și scrie arăbește.

Chiar că mă lasă mut. Cum de știe bătrânul ăsta de jurnalul arab?

— Nu te supăra, că mi-a spus Sevasta... Lumea e rotundă în Sărata, iar hangița vorbește cu cine vrea...

— Și nu ți-a mai spus și de ce te caut?

Între timp, scosesem tutunul și i-l dăruisem cu tot cu punga din piele de căprioară.

— Uite ce e, moș Manolache, eu știu numai bune de dumneata și nu sunt aici să vânez comori...

— Da' zici bine pe limba noastră, îmi scurtă el curajul. Dacă nu cați comori, ce-ai vrea?

— Povestea cu Cloșca, așa cum a fost, că poate o știi dumneata...

— Așa, ești dintre ăi de scriu cărți, zice mai lămurit. Păi n-o știe altu' ca mine... Eram om înșurat când au dezgropat-o colo sus, în Poiana Crudului...

Își făcu o țigară și se puse cu ea pe prispă.

— Stai aci, lângă mine, deși o să vie soarele, că povestea e lungă. Mai întâi, tre' să știi că au fost multe semne de sosire a năpastei peste Pietroasa : în ianuarie '37 s-a aprins cerul în plină noapte – scrie și în pisania popii –, iar în mai s-au dezlegat apele, care au luat totul. Podul lui Kiseleff de peste Călnău s-a crăpat în două, da' abia în septembrie Vodă a scos la mezat o lucrare. A primit-o unu', Anastase, de-și zicea și Tarba Verusi, că era machedon. Un om tare aprig și lacom, umbla cu un brâu plin de aspri și dădea doar cu țărâita un ban ălora de munceau. ăia doi pietrari de la noi găsiseră Cloșca de prin aprilie, da' stătea ascunsă în pod, că le era frică. Și nici nu știau ce era, ia gândește-te : să vezi trei ibrice, o tavă mare și una mică, două coșuri însoțite de niște găтели pentru pus la gât și de niște paseri – tocmai ca o cloșcă cu pui.

— Câte erau, moșule?

— Doujdouă cu totul. Unșpe porumbei de-ăștia și mamă-sa, a' mai mare, iar restu', obiecte.

— Doar nu le-ai văzut!

— Ba da, le-am văzut întocmai, făcute în culori, după vorbele oamenilor, pe care îi bătuseră ca să spuie...

— Ia-o încet, ai sărit ceva...

— Păi, dacă nu crezi! Găditorii urcau în pod și, din când în când, se uitau la Cloșcă. Arăta cum nu se mai poate : mierle cu vergele de aur roz și cu bumbi de

pietre strălucitoare... În ianuarie '38, s-a făcut alt semn de nenorocire : s-a mișcat pământul cu noi cu tot, s-au dărâmat case și au murit vite. Peste asta, legea din Regulament pentru punerea ulițelor i-a făcut pă pietrari să mute comoara la Baci, un văr de-al lor de stătea mai jos... Năstase Verusi și-un arhitecton, Hartler, începuse lucrarea la pod și le trebuia calcar, lemne... Atunci, Stan Avram și Lemnaru, pietrarii, au gândit c-ar putea să vândă obiectele de ziceau că sunt de aramă lui Năstase ăsta, că avea mulți bani, și, pe urmă, putea să priceapă ce sunt, să le dea și lor un câștig. I-au dus întâi un colan, pe care Verusi l-a strâns în dinți, cum se face, și îndată a priceput că e aur... L-a pus în chimir și s-a dus să verifice la un argintar de pe podul Târgului de Afară, care și-a dat seama că Tarba avea o comoară... Dar și machedonul a priceput... L-a pocnit dogoarea în piept. Avea bani la brâu pentru pod și s-a dus în grabă de a târguit câteva basmale și niște scurteici pentru trei fumei, câte se aflau în casa lui Baci... Baccii toți, cu tată, cu fii, cu neveste, se găseau la masă când Tarba a dat buzna la ei în ogradă, mai să-l sfâșie câinii... Le-a dat 4 000 de piaștri din banii de pod și le-a poruncit să aducă lucrurile. Apoi a smucit un topor, dintr-acela cu două muchii ce-l aveau pentru dezgroșat bolovanii la baie, și-a nceput să taie comoara ca să îi încapă în cărpe. Le-a rămas un covor de pietre în băătură Bacilor speriați ca de-o arătare. Când a venit seara, pietrele sclipeau precum stelele și sârmanul le-a adunat ca pe mei și le-a pus într-o crăpătură din dosul curții. Șeful de la pod se schimbaseră. Parcă se făcuse turbat, tăiaseră odoarele și i-ar fi tăiat și pe ei, dacă duceau vorba. Două săptămâni mai târziu, adică prin mai, lângă

gardul lor de ostrețe se oprește un călăreț. Era Tarba, cu o cută între ochi, care auzise că bobii lucitori de pe paseri aveau prețul de opt ori mai mare ca aurul. „Unde-i sticla aceea fărâmițată, de-ai aruncat-o?” „La groapă, unde ȕiu gunoiul din casă”, i-a spus săteanul. „Păi, du-mă acolo”, i-a zis și, îngenuncheat, a luat pietrele cele mari și le-a pus în traistă. Niște plozi care se jucau prin văioagă l-au zărit și s-au grămădit să ia restul. Rămăseseră doar boabe mai mici, dar tot erau bune pentru ȕintar. Pân’ a treia zi, în bordeiele oamenilor străluceau rubinuri, smaragde, niște boabe ca ochiul de șarpe, unii ca stropii de vin, iar alȕii ca fierea vărsată. Stanca Medeloaia, vrăciȕa, le-a zis că sunt boabe blestemate, care-au luminat o comoară, da’ n-au crezut. Nici Lemnaru, nici Baciul și nici Avram nu trecuseră pe la prașilă după ploile mari, iar pentru arendașul Pietroasei era semn că găsiseră bani. Treabă-i asta? Nu puteau să nu-i spună, că el, Frunză-verde, ca și epistatul Iacov aveau dreptul să știe despre tot ce dezgropau din pământ. Hora dracului începuse la noi printre vii. După încă o zi, arendașul bătu în ulucile amărâtului Baciul. Ȑinea două nestemate în batistă și îi striga că dacă nu zice tot va muri la carceră. La început, Baciul și pietrarii îl momiră cu un soi de agheasmatar din comoară, dar fiindcă arendașul se făcuse turbat, îi vorbiră despre Verusi. Machedonul, să scape, îi dădu și el un colan și vreo două sute de icusari, dar povestea se întinsese. Aflase de ea părintele econom, la Episcopie, și subprefectul plășii Tohani, așa că, în iulie, două pâre se adunaseră la biroualele Trebilor Dinlăuntru. Mihalache Ghica, ministrul, dădu ordine de arestuire către poliȕiile din Buzău și din Bucov, astfel că Verusi, toȕi ai casei lui Baciul, gășitorii

Avram și Lemnaru plecară de-acasă legați la mâini. Fură puși la tacir pe când un cinovnic le scria vorbele. Verusi, singurul de mințea, zicea mai întâi că a dat comoara unui negustor, pe 8 000, da' avea doi tovarăși care, odată popriți, se-ncurcă unu pe celălalt. Ministrul însuși dezlegă faptele când îl puse pe machedon de față cu probe, până când îl făcu să spuie că a îngropat lucrurile aci, pe malul Călnăului...

— Și le îngropase?

— Stai că-ți zic acu': nouă cai de poștă cu dorobanți, cu alai domnesc în toată puterea au venit să sape la pod. Se-adunase lumea ca la comedie, tot târgul Buzăului și ceva pe deasupra, așa că săpară cu toții cât cuprinzi cu ochii, din capătul podului până în fundul văii. Tocmai când ministrul, frate bun cu Vodă, gătasă răbdarea, că-l bătuse soarele în cap, le-apăru în față cea dintâi lădoaie cu piesele...

— Păi câte erau? m-am mirat.

— Tarba, un tâlhar dintre cei mai mari, pusese comoara în mai multe locuri... Până când găsiră cele douăsprezece lucruri, erau osteniți și flămânzi, iar Tarba jura că nu știe unde a-ngropat cealaltă jumătate. Bălmăjea c-ar fi într-un sac de piele pe fundul Călnăului, dar cum apele se umflaseră...

— Cum adică, moș Manolache? Raportul poliției și al banului Ghica, frate cu domnitorul, s-a-ncheiat pân' la urmă cu mulțumirea că au găsit douăsprezece odoare din douășpatru și mai bine astfel decât nimic?

— Cam așa...

— După asta, nu le-a mai căutat nimeni?

— Ba le cată încă, de șaizeci de ani, pă ploaie, pă frig, pă uscat și în apă, în scorburi de pom ori în peșteri... Eu în locul lor nu m-aș osteni, mă pricepi?

Am gândit că e bine să tac. Potcovarul strivi țigara și dădu lovitura de grație :

— Un dăcret princiar din 10 octombrie '39 l-a scăpat pe Verusi de orice vină, chit că în baraca lui dă la pod au găsit buza de aur a căinii care însoțea Cloșca, plus că nu i-a imputat nimeni că a cumpărat piesele de la oameni cu bani de la stăpânire. Ia zi, ce folos? Toți cei de-au umblat cu comoara și-au dus ultimele clipe în chinuri. Lemnaru și Stan Avram au murit la sfârșitul anului ăluia, Baciuc – un an mai târziu, cam prin '40, în timp ce Verusi, chiar de-a ajuns mare propitar pe la Ilfov, a fost înghițit și el de blestem.

— Da' copiii, moș Manolache?

— A, copiii, păi văz că știi! Copiii s-au dus unul câte unul, ai ăloră de au luat pe la dâșii din paseri... că așa e legea comorilor...

După atâtea pagini transcrise din jurnalul bunicului său, în sfârșit o filă a Guvernatorului, care își notase :

Pentru potcovarul din sat, povestea comorii se încheiase, dar un prieten bancher și mason, care prin 1986 avea mai multe afaceri cu ulei mineral și petrol în Estul roșu al Europei, mi-a adus date despre traseul următor al comorii, așa cum fuseseră publicate în documente. În orice caz, mi-am dat seama după aceea că, povestindu-i într-o seară subiectul și câte ceva despre aventura bunicului meu la Buzău, i-am înfierbântat inima pentru pietrele prețioase și aur. Ani în sir, până în 2005, când s-a îmbolnăvit grav, a căutat peste tot comori, tezaure magice care, odată știute, ar fi schimbat fața lumii, dar și destinul posesorului lor.

În România, a rătăcit luni întregi prin Munții Orăștiei, înfruntând o iarnă cumplită și încercând să dezgroape ori măcar să își cumpere brățări dacice, amulete ale lui Zamolxis ori vase de cult, care, considera el, i-ar fi mișcat în alt sens roata vieții. În mod cu totul neașteptat, prietenul acesta al meu încerca să vâneze comori nu ca să se îmbogățească – era foarte bogat –, ci ca să-și modifice șansa. Pentru mine, acele obiecte nu erau decât accesorii de lux, de aceea n-am putut să îl înțeleg niciodată.

Asfel, episoadele cu suspans din evoluția următoare a tezaurului Cloșca cu puii de aur, deși atestate de documente, le-am urmărit ca pe istoria romanțată a unui eveniment important care, ca să rămânem în moda timpului, ar fi inspirat mai apoi un teleplay de succes: capătul dinspre malul stâng al podului construit în 1839, peste un râu obscur dintr-unul din principatele încă nereunite ale României, în timpul anchetei desfășurate pentru recuperarea marelui tezaur de la Pietroasa, a fost luat de ape. În 1840, se deschidea o nouă licitație publică, pentru a găsi un antreprenor, dar nu s-a prezentat nimeni. Un an mai târziu, podul blestemat al comorii se prăbușește cu totul.

În martie 1867, România, acum ca stat suveran, aduce Cloșca cu pui la Paris, la Expoziția Universală a lui Napoleon, unde e admirată de împărat în persoană. După așa un succes, comoara e invitată în South Kensington de la Londra, unde stă șase luni sub ochii Europei întregi. După această expunere, făcută pe cheltuiala Coroanei britanice, în 1872, Cloșca e la Viena, găzduită în Expoziția Internațională, unde o revedea Paul Telge, tutorele bunicului meu, tot mai îndrăgostit de tezaur. Trei ani mai târziu, în noua

clădire a Palatului Universității din București, funcționează și Muzeul Român de Antichități, unde Cloșca tronează în fosta vitrină-seif cu care călătorise în Franța cu ceva timp în urmă. Custodele e neglijent și nu închide în fiecare seară vitrina, astfel că, în noaptea de 19 spre 20 noiembrie 1875, tezaurul e sustras prin spărtura făcută în tavan de un student al Seminarului teologic pasionat de gimnastică acrobatică. Colanul cu inscripțiile runice, pe care boțul l-a abandonat în zăpadă, e regăsit la un argintar, în 1876, într-o stare mai mult decât jalnică.

În martie 1885, Cloșca de aur și odoarele ei au zburat, la propriu, prin ferestrele aceleiași Universități românești, pentru a se salva din incendiul care izbucnise exact în muzeul cu piese vechi. Afară, în jurul „pânzelor de cercare“ întinse de cei care stingeau focul, o mulțime entuziasată păzește comorile salvate în ultima clipă. Mai trec zece ani până când comoara apărea la Berlin, în atelierul lui Telge. În aprilie 1895, începe restaurarea, iar la 1 iulie Telge e invitat la inaugurarea stațiunii balneare Sărata, de către întemeietorul ei, Grigore C. Monteoru. La șase ani după, în vara lui 1901, nepotul lui Telge, bunicul meu, face cunoștință cu contrastele lumii de la cotul Buzăului și rămâne între români mai mult de doi ani.

Bunicul, colecționar înrăit și fost general de divizie, căruia buzoiunii îi spusese Șamanul Alb, cunoștea toate aceste peripeții cu detaliile lor suculente și, uneori, le interpreta ca și cum ar fi fost de față. Jurnalul arab scris de el într-o țară care abia își uita obiceiurile din Orient a fost povestea mea favorită la toate vârstele, ba chiar și acum, în Dubai, unde sunt un bărbat aproape bătrân.

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

La vila cu parc, tot mai mulți oficiali vin să-și bucure timpul liber și să se înfrupte la ospetele Licăi. În afara familiilor Carp, Hariton, Haret sau Tissescu, încep să apară artiști, cum ar fi scriitorul Mihăescu-Nigrim ori pictorul Constantin Petrescu, iar acesta din urmă, după o vreme, l-a adus aici și pe Ressu. Grație eruditului ginere al lui Monteoru, Angelescu, zis Cărmidă, pătrund în salon și savanți, precum doctorul Saligny, care a publicat analizele chimice ale apelor minerale, făcându-le cunoscute în zece limbi, sau profesorul Wilhelm Dörpfeld, devenit celebru în urma săpăturilor de la Troia și care acum ar vrea să studieze versantul de nord al dealului Cetățuia.

Ieri-seară, în grădină, Lica mi l-a prezentat pe Costin Sărățeanu, magistrat ajuns de curând secretar general la Ministerul Justiției. E un om elegant și tăcut, fumător de pipă, căruia bunicul său, vajnicul Dumitrache, i-a lăsat mult pământ, hectare de vie și mai multe păduri din Buzău. Într-o iarnă din urmă cu cincizeci de ani, se spune că acest Dumitrache, care locuia la conacul lui din Sărata, a stăpânit cu mâinile goale un urs de care se temea toată valea și l-a înjugat apoi la căruță. Nepotul său însă n-ar putea niciodată să facă asta, lui îi plac doar plimbările prin verdeață, cum zice gazda, care îl târăște silit să îi vadă tufele de trandafiri, de hortensii și niște magnolii, primite chiar atunci de la Dresda.

Acest boier fin, școlit în Germania, dar născut la Izvoru Dulce, a început să ne povestească, mie și văduvei Monteoru, despre cum a însoțit el tezaurul Cloștii la a doua participare la Universala de la Paris în urmă cu aproape trei ani. Știe multe lucruri și ne-a vorbit despre asigurarea uriașă, de patru milioane de

franci, pe care statul s-a învoit s-o plătească pentru că guvernul francez invitase comoara nu oriunde, ci în salonul de orfevrerie al Luvrului, lângă Tezaurul din Boscoreale. Cu alte cuvinte, Cloșca de aur nu mai era „briliantul-surpriză” al expoziției, o comoară valahă barbarizată de tăieturile unui negustor, ci o piesă celebră și enigmatică, cea mai mare din lume din genul ei.

— Domnule Sărățeanu, își înălță Lica vocea ei guturală, nu-ți dai seama cui povestești? Acest bun prieten al meu e nepotul lui Paul Telge de la Berlin, cu care eu am valsat la inaugurarea Săratei și căruia îi datorăm toți faptul că puicuța noastră bătută în pietre arată din nou ca o nestemată.

Magistratul clipi mai des și i se luminează fața :

— Generale, chiar sunt impresionat ! Am văzut acolo, în vitrine, o restaurare de mare artă !

— Nu vă contrazic, dar eu n-am niciun merit.

Chiar atunci guvernanta veni să o cheme pe stăpâna domeniului, fiindcă mica Elena nu voia să adoarmă.

— Domnilor, trebuie să îmi țin îndatoririle de bunică, spuse și dispăru.

Rămași singuri sub roiurile de țăntări ale parcului, ne studiarăm unul pe altul câteva clipe și pe urmă eu m-am lansat :

— Domnule Sărățeanu, n-aș vrea să vă supăr, mă vedeți prima oară, dar îndrăznesc să vă rog ceva : înlesniți-mi un permis de intrare ori poate o recomandare semnată, ca să pot să ajung la Arhivele Statului din Buzău. Ați spus mai devreme că nu sunteți pasionat de comori, dar că țineți cu legile. Chiar în spiritul legii aș vrea să consult dosarul cu mărturiile tuturor inculpaților din procesul Cloștii... Credeți că cer prea mult ? M-ați putea ajuta ?

— Nu cred că e așa mare lucru, spuse. Să încercăm. Trimit o trăsură cu hârtiile astea peste două-trei zile, dar apoi nu veți mai putea refuza invitația mea la conac. Veniți și cu prietenii dumneavoastră, aud peste tot că sunt niște căutători cam excentrici...

Am râs.

În târgul Buzăului, nici Arhivele și nici Prefectura nu sunt ridicate de noi și din temelii, așa cum a făcut Monteoru la Sărata cu primăria și școala. Dar, oricum, e o casă cu pereți groși, care țin răcoare, și ferestre înalte, să pătrundă lumina.

Mi s-a dat un birou lângă geam, unde am stat cam o oră să vină dosarul. În tot timpul ăsta, slujbașul s-a uitat la mine pe sub ochelari și, în cele din urmă, a spus ce îl doare :

— Da' de ce vreți Raportul? De când a murit domnul Odobescu, doar străinii se interesează de Cloșca noastră...

Lucrurile nu stau nicio clipă așa. Ilustrul arheolog și profesor a venit la Buzău după treizeci de ani de la descoperirea comorii, dar s-a lovit de un zid. Nimeni nu voia să vorbească, iar țăranii din Merei și Pietroasa credeau că să povestești cu străini despre Cloșcă e ca și cum ți-ai ademeni singur moartea.

Ca să iau hârtiile, trebuie să semnez în registru, iar când îmi fixează ochii pe pagina goală, un singur nume pare să mai fi cercetat în noiembrie, anul trecut, toate aceste acte.

În sfârșit, încep să citesc. Sunt rapoarte din desfășurarea anchetei, suficient de amănunțite, mărturii ale „găsitorilor“ și ale „tănuitorilor“ Cloștii, dar nimic care să preschimbe lucrurile știute. O chestiune însă e

clară și transcrisă negru pe alb : este vorba de douăzeci și două de piese, „douăsprezece paseri și restul obiecte bisericești“, așa declară sub semnătură toți cei interogați de subprefectul plășii Tohani sau de un anume P. Borănescu, secretar al subprefecturii din Săcuieni.

Cea mai însemnată îmi pare însă darea de seamă a „caldarângiului“ Anastase Tarba Verusi, născut în Bitolia și „cetluit sub anaforeaua Departamentului Trebilor Dinlăuntru“ :

„Mărturia se face azi, 16 iulie 1838, la Podul Călnăului, în fața Domniei Sale Mihalache Ghica, mare ban și vornic Dinlăuntru, cavaler al Ordinului Sfânta Ana cu coroană și al ordinului Imperiului Otoman, Nișan – Iftihar și a lui Petrache Poenaru, efor al școalelor și om de știință.

Tacrirul e scris așa cum a fost de către cinovnicul Constantin Steriade din Buzău, de îndată ce antichitățile au fost scoase din două gropi depărtate una de cealaltă, aproape de mal, spre porumbiște. Piese sfeterisite sunt aprig tăiate cu un topor de la baie, iar cea mai mare parte din pietrele de pe dânsle sunt sărite.

Pârâtul Anastase Verusi recunoaște că pasărea cea mare era acoperită pe gât, cap și spate cu felurite pietre albastre și roșii, iar că în mijloc, pe pânțele, se găsea o boabă de sticlă mare, albastră, care făcea ape când te uitai în lumină. Cele două agheasmatare, garnisite jur-împrejur cu sticle și boabe micuțe, sunt împetrișate cu pietricele roșii și albe care au rămas în băătura lui Nicolae Baci din Pietroasa, tăinuitorul comorii, iar tot în acel loc au căzut, prin lovire, și cei patru bulgări lucitori, galbeni, pe care îi țineau în botul lor patru câini, ce erau ca toate ale vaselor.“

Era gata să devin neatent și să trec peste pagină, când transcrierea următoare mi-a oprit respirația : „Anastase Tarba Verusi pune aici de față mărturie nesilită că obiectele erau umplute cu un pământ negru, care la foc scotea miros de pucioasă, iar că celelalte douăsprezece lucruri care nu s-au găsit după săpături erau surori cu acestea, tot paseri, ibrice și odoare bisericești, pe care dânsul le-a pus într-o pungă mare de piele și le-a îngropat în prundul Călnăului“.

Am citit încă o dată și am încremenit : „umplute cu un pământ negru, care la foc scotea miros de pucioasă...“. Eu nu am deprinderi polițienești, sunt doar militar și un colecționar zgândărit de detalii, dar e mai mult decât limpede că aceasta e mărturia unui tâlhar care a încercat să topească piesele și care, probabil, a și reușit. Verusi avusese la dispoziție aproape trei luni până la arestare. Dincolo de asta, tovarășii lui, Probaca și Costea, pe care i-am găsit în rapoarte, se puteau mișca repede, mai ales că se știau cu o mulțime de oameni de la Buzău, de la Iași, de la București.

Nu văzuse nimeni un asemenea amănunt ori nu trebuia să îl vadă? Mai mult, un raport ca acesta trecuse de Bucov, spre capitală, ori se întocmise aici și se făcuse uitat? Erau multe nelămuriri, dar erau și noi personaje ale afacerii, despre care sătenii, în Sărata și în Pietroasele, aproape că nu aflaseră. Un dorobanț postat de ministru la podul Călnăului, la câteva ore după anchetă, anunță Departamentul că doi greci au fugit spre Brăila și se pare că duc cu ei „lucrurile ce nu s-au găsit“, iar un al treilea, zugrăvit ca „mare de stat, îmbrăcat cu pieptar de in și pistol arnăuțesc la șold“, ar fi apucat spre Buzău. Banul Mihalache alcătuiește

o pânză de urmărire și arestează mai mulți suspecți, după cum îmi arată dosarul, dar între aceștia se află și unul, Toader, vizitiu al postelnicului Dumitrache Ghica, rudă mai îndepărtată a ministrului. Mărturia acestuia, peste care au trecut zeci de ani de muțenie, ar fi adus noi indicii în momentul procesului : „De cu zori, au mers amândoi, postelnicul Dumitrache și logofătul Orzan, cu căruța, la Stâlpu și au tras la poarta dumnealui mare vistier Alecu Ghica. Când s-au dat jos din căruță, am văzut că logofătul a scos oarece lucru ascuns în hârtie și l-a pus într-o desagă de cal, apoi l-a lăsat în căruță până când dâșii s-au urcat până în casă. Eu atunci am căutat în desagă și am văzut niște obiecte de aur cu pietre pe dâșele. După ce au ieșit din conac, au mers amândoi la clairul poștei din Călmățuiu și au luat cai de poștie, apoi s-au dus împreună cu acele odoare spre București“.

Așadar, o parte din „jumătatea pieselor negăsite“ a luat pentru totdeauna calea Bucureștiului, ștergându-se însă de pragul marelui vistier din Buzău, proprietar al moșiilor Stâlpu, Căndești și Sătuc. Mai mult decât atât : deși e „poprit“ chiar pe drumul spre București, postelnicul Dumitrache nu e interogat, ci e lăsat liber la începutul anului 1839, spre marea uluire a prefecturii de la Buzău. Mai precis, ministrului Mihalache nu putea să-i fie pe plac faptul că rude ale sale, chiar depărtate, sunt amestecate în afacerea necurată a tezaurului.

Nu rămân prea multe de spus. M-am întors la dosar cu gândul sub privirile alarmate ale custodelui. Pe scurt, în 17 iulie 1838, arestații Stan Avram și Ion Lemnaru (găsitori) și Nicolae, George și Achim Baci (tăinuitori ai comorii) sunt aduși din Buzău la Vornicia Mare a Capitalei până la pronunțarea sentinței. Documentele

spun că pietrarii nu au putut îndura pedepsele carcerii și s-au stins după gratii, trupurile lor ajungând în groapa comună de lângă Mitropolie. Capul familiei Baciuc a murit și el de tuberculoză, pe când cei doi fii, singurii care au putut auzi sentința, au primit pedeapsa umilitoare a celor 30 de bastoane la tălpi.

Am oftat. Am venit aici alegându-mi locul de bunăvoie și am învățat limba unei țări cu apucături feudale după anul 1800, cu tezaure îngropate și priveriști seducătoare, cu contraste care te fac să tresari.

N-am spus nimănui despre aventura Arhivei. N-am să îi povestesc, eventual, decât magistratului, dacă va întreba. Sunt însă răscumpărat de un vis splendid și straniu pe care l-am avut la întoarcere. De când sunt la Sărata, niciodată nu am visat, dar acum se făcea că eram la Viena, la o licitație a Casei Regale, și aici se afla toată colecția antichităților mele de-acasă, între care trona, ca o piesă unică și celebră, Cloșca cu puii de aur a României, dar era o comoară întreagă, cu toate cele douăzeci și două de piese. Se găseau în preajmă și cei doi camarazi ai mei care m-au însoțit la Buzău, iar Kamal oficia, ca un veritabil expert, nu o prezentare în vederea unei vânzări, ci un fel de *captatio* neobișnuit în fața unei adunări amuțite.

— Sunteți primii onorați martori ai celui mai important tezaur din lume, cunoscut drept Comoara Acvilei mari sau, cu alt nume, Nestematele Șoimului sacru cu glugă.

Se făcea că, în vis, ascultam pur și simplu stupefiat o asemenea disertație fantezistă și voiam să îl întrerup, să-l trezesc: „Kamal, dar ai mers cu mine, știi totul, ai fost la Buzău, ai văzut și ai auzit, eu ți-am povestit din arhive...”.

Sirianul nu se oprea. Era calm și convingător, și bine proptit în proteza lui cu șuruburi care pe sub haine nu se ghicea.

— Nu vreau să insist, continuă, asupra stilului policrom zoomorf al acestui tezaur. Sunt multe de spus și v-aș plictisi. Dar trebuie să recunoaștem cu toții că motivul central care ne ia ochii este fibula-șoim, reprezentată de față, variantă tipologică unică. Această bijuterie lucrată sub forma unei păsări de pradă, cu pieptul lat, în întregime acoperit cu grante și o singură gemă albastră în mijloc, astfel dispuse încât să imite penajul, confirmă ideea elementelor artei iraniano-scitice. În același timp însă, ornamente florale și geometrice ale comorii trimit spre cultura stilului romanic târziu și atunci concluziile rămân parțiale. Mai important este, cred, să ne întrebăm cine a fost posesorul acestor fabuloase obiecte.

Un foșnet ușor trecu prin mulțime. Prietenul meu doar își dresе glasul:

— Părerea mea de istoric este că tezaurul a aparținut unui potentat de la Curtea împărătească a Constantinopolului. Dar cum a ajuns acest demnitar să își îngroape avutul departe de țărmul Bosforului, la miazănoapte de Dunăre, între colinele cu costișe de piatră ale Buzăului? Cercetările mele asupra vieții politice și armate a imperiului de la răsărit mi-au revelat, din mai multe surse, întâmplări din destinul unui got bizantinizat care, în jurul anului 408, pune o oaste în slujba suveranului său, împăratul Arcadius. Dar, amestecat în nelipsitele intrigi de curte, acest got, Gainas, cade în dizgrație și nu îi rămâne decât să-și aștepte moartea. Înconjurat de câțiva fideli, Gainas părăsește în grabă Constantinopolul și se îndreaptă

spre granița dunăreană a imperiului, dar acolo fugarii sunt atacați de o hoardă a hunilor sub comanda lui Uldis. Urmează o încheștare sângeroasă și inegală, în care Gainas și goții săi își pierd viața. Documentele sunt destul de neclare în privința averilor adunate de demnitar pe când se afla încă sub favoarea împăratului, dar mai multe indicii trimit spre convingerea că el este, totuși, proprietarul tezaurului de la Pietroasa. Ajuns la restriște, Gainas ar fi îngropat valoroasele obiecte de aur cu nădejdea că se va întoarce să și le ia după ce va fi terminat bătălia. Există, desigur, și a doua părere despre apartenență, după care comoara ar fi fost a conducătorului vizigot Athanaric, aflat doar în trecere pe pământul actual al Regatului României, cam prin anul 370. Personal, nu creditez o asemenea teorie, gândiți-vă, e puțin probabil ca un șef migrator, ai cărui supuși erau crescători de vite, așadar poposeau vremelnice pe platourile cu iarbă de pășunat, să-și fi ascuns avuția sub un versant calcaros. Iar acum, bucurați-vă!... Dincolo de cuvintele mele, vă invit să le admirați: cele unsprezece viori ale vântului, cu o căpetenie șoim sau pajură, nu contează!

Îmi părea că devine ușor exaltat, dar era, pân' la urmă, doar un truc al seducției: asistența asculta nemișcată.

— Mai contează cum se numesc? întrebă din nou. V-aș ruga să vă aduceți aminte de uitata Carte a lui Enoh, care spune că vânturile bune dau roua, iar cele năprasnice dau blestemul, furia și depărtarea. Dar cum să le știm? Doar uitați-vă, păsările acestea arată la fel, sunt chiar gemene. Aerul le poartă egal, fie că sunt mângâietoare sau grele, iar dacă cineva dintre noi știe și poate să le cunoască, să vină aici, aproape de mine, ca să ne învețe pe toți!

O tăcere înghețată se lăsase în vis și mi-am învățit ochii în jurul meu. Nimeni de acolo nu se mișcase și, speriat, m-am trezit.

Gerardine se întoarse spre el și îi spuse în șoaptă :
— Mi-e frică.

— Frică? repetă Saiyed. Nu credeam c-ai să poți vreodată să te temi de ceva. Poate vrei să ieșim la aer ori să ascultăm niște muzică... Știi, ideea asta a mea să rămânem în casă nu a fost cea mai bună, hm?

— Ei, nu-mi vorbi ca unui copil, zise. Pur și simplu un loc străin, plus caietul ăsta.... Cred că e un jurnal foarte trist, te-ai gândit?

— Sunt notițele unor aventurieri fără șansă, atâta tot.

Ea, care stătuse întinsă cu caietul sub ochi, deodată își trase genunchii sub rochie.

— N-ai plecat niciodată de-acasă doar ca să ți se întâmple ceva? Spune drept!

— Dar eu sunt în călătorie tot timpul, ori n-ai știut?

Erau vorbe care se jucau între ei, ca niște lumini depărtate, noaptea, pe cer. În sfârșit, jurnalul făcuse ceea ce el, de ore întregi, nu izbutise să facă : să și-o apropie.

— Ai înțeles ce sunt păsările astea gemene, nu? Sunt ibișii Nilului, zburătoare de fluviu și de uscat, care se frământă ca niște stihii când vine furtuna, când simt pericolul. Toată arta decorativă a vechilor sciți le-a împrumutat și le-a pus alături de lei, de leopardzi și de vulturi...

Saiyed și le închipui imediat, înspicate cu almandin ca sângele și cu diamante de un carat, care aprindeau aerul. Dormitorul era înalt, cu tavanul îmbrăcat în lambriuri și cu abajururi sculptate de o parte și de alta a patului.

Arabescurile unui covor oriental se pierdeau sub mobile, făcând încăperea să pară că stă pe o punte de ierburi. Tăblia divanului era încrustată în sedef, cum numai Sadet știuse s-o facă pe când trăia. Gerardine se potrivea cu decorul. Își lăsase sandalele lângă pat, iar ceasul și unicul inel ce-l purta, pe rama de mahon a măsuței. Șuvița care îi cădea peste față acum îi ascundea de tot ochii.

Tensiunea lui Saiyed dispăruse. Deodată nu se mai încorda la gândul că ea va dori iar să citească, uitând că și el se afla alături. Pășea desculță pe desimea covorului și își strânse degetele de la picioare :

— Mă mai dezmořtesc, explică atunci când văzu că el îi măsoară fiecare mișcare.

Și-o imagine pentru o clipă purtând colierul plat din tezaur, cu decoruri în cloisonné, și fibula cea mai mică pe umăr.

— Dar patera aia impresionantă din calote masive de aur, cu baghete torsate și perle, cu ea ce e? Îți dai seama? Dintre toate pietrele mici, perlele n-au căzut de pe marginea vasului nici când nebunul a lovit cu toporul... Înțelegi, Ninou, cum erau lucrate? Să-ți spun : în tehnica asta, au repoussé, prin care e făcut vasul, sunt închise zile și nopți din răbdarea artistului bijutier, crede-mă, o singură ciocănire făcută altfel de cât vrea aurul risipește suflul metalului.

— Saiyed, nu vorbești despre nicio femeie așa, pot să-ți jur, zise și îl împinse pe pat, cu o forță pe care nu i-o știa.

Se lăsă în mâinile ei și își strânse pleoapele, sufocat sub mătasea rochiei și a mânecilor cu falduri. Abia respira.

— Ajutor! îi strigă în glumă.

Gerardine nu-l slăbi din strânsoare. Dimpotrivă, mai aduse o pernă pe care o folosi ca pe o armă de luptă, până îl ameți.

— Nu mă omorî înainte să-mi spui despre vasul ăla, te rog!

— Da' de unde crezi tu că eu știu chiar totul? De unde, ia zi!

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

De îndată ce mă văzu că îmi beau cafeaua sub nuci, Samurcaș mă chemă la gard:

— Nu crezi că ar merge și o pară domnească, ori e prea dimineată, ce spui?

— Spun că... o cafea luată singur e ca mierea fără dulceață, nu? Ce părere ai? Sună românește ce-am zis?

— E destul de bine, m-a consolată. Da' uite că vin. Ori mai bine, stai, cum preferi? Sub nuci ori sub tei?

— Sub nuci, i-am răspuns, că dusesem ceașca la gură.

Sub nuci însemna la noi trei, iar sub tei era la Cătina.

— Șarpe și Kamal?

— Sunt plecați: unul după Neaga, domnița, ălălalt după cai verzi...

— Începi să înveți tâlcul limbii, îmi zise. Dar mărturisește-mi acum, dacă vrei, scrii tot ce ți se-ntâmplă, în arabă?

„În curând, o să știe tot satul“, gândeam.

Samurcaș a adus niște fructe, fiindcă noi nu aveam decât pruni. Pruni și viță-de-vie, plus acareturi și cramă... Adică, noi! Lica! Doar sunt proprietățile ei...

— E adevărat ce aud, că ești pasionat de comoara de la Pietroasa?

— Într-un fel, da. Mai degrabă, povestea ei mă interesează, fiindcă altceva, ce-aș putea să găsesc? După atâția ani...

— Știi doar că au și comorile un destin.... Dar să-ți spun ceva de acum doi ani, când a fost din nou la Paris... Nu e basm, am aflat și eu lucrurile astea de la Pottier, un prieten bun, istoric la Luvru. Cât a stat năpasta de Cloșcă la ei, s-a purtat ca o bufniță neagră... Păi, fii atent: mai întâi, le cădeau obiecte din preajmă și se făceau țandări... Mai apoi, s-a surpat vitrina de două ori. Nu e tot: într-o noapte, partea ei de acoperiș, la etaj, a luat foc și au stins-o cu apă din Sena... Năbădăi de cloșcă! Nu aș crede nimic, însă omul ăsta e un savant!

— Ba eu cred, am zis sec.

Samurcaș mă fixă chiar în albul ochilor:

— Dacă mă gândesc bine, așa-i! Dacă nu credeai, rămâneai acasă, nu vânturai lumea... Ar fi fost păcat, nu ne-am fi știut...

Bucureștiul e un oraș de câmpie în care stă apa. Iarna se pune omăt peste tot, ca-ntr-o oală fără capac. Acum, prima oară îl văd în martie și îmi pare schimbat. E încăpător și pestriț, vechi și nou, n-are cum să nu-ți placă. Am vorbit cu văduva grecului și cu o fată de-a ei din casă, de care nu se desparte. Chira asta, luată de la Brăila de mică, are gura cam largă, dar Lica n-o muștră decât rareori. Azi îmi zice:

— Nu-i așa, domnule general, că, la noi, capitala e jumătate ca la Stanbul, jumătate ca la Paris?

Nu pot să nu-i dau dreptate. Kamal, care e uneori răutăcios în privința oamenilor și-a locurilor, spune că Bucureștiul pare ca o contesă care se scarpină sub corset.

Oamenii din Sărata, când vorbesc de domeniul lui Monteoru din București, spun mereu „la palat“ și râvnesc să ajungă măcar o dată să-l vadă. De data asta, eu însumi am venit cu un scop, care e promisiunea Licăi de a mă duce la un evreu, meșter giuvaergiu pe Calea Victoriei. Ca el ar fi mulți, fără îndoială, dar despre acest Winger se știe că ar fi cumpărat, pe bani grei, nestematele din comoară, risipite prin sat de Tarba. Lica spune că nu l-a văzut „de la moartea lui Grigoriță, când era gârbovit și aproape orb“. Toată tinerețea a fost urmărit de o legendă a neșansei, care se crede că e blestemul de neoprit al Cloștii cu puii de aur.

— Încă din urmă cu treizeci de ani, acest Winger avea prăvălie de lux în drumul caleștilor de plimbare, care pe-atunci era podul de bârne al Mogoșoaiei. Mă duceam cu mama la el, o dată pe an, să ne luăm podoabe, îmi spune văduva, dar azi nu mai arată nimic la fel, e o altă lume...

Eu revăd Bucureștiul după doi ani și tot mi se pare că și-a pus alte haine. Așa, de pildă, în Calea Victoriei, unde o să mă opresc „la palat“, cum zic sărățenii, abia recunosc turnul mare al Hotelului Bulevard, care, la parter, are librăria unui sefard, Alcalay, pe care îl știu, vechiul zid al hanului Castrișoarei, Palatul Nifon, unde vezi în spate aceleași maghernițe. În rest, sunt mai multe bănci care au răsărit ca omizile pe un pom și vitrine în culori care îți iau ochii. Foarte mulți comercianți

din Galiția își vând aici mărfurile, care nu sunt de nasul oricui.

Prăvălia bătrânului Winger a dispărut. Au dărâmat-o, se pare, în vara asta, pe când Lica se afla la Buzău, iar pe locul ei e acum un magazin de mătăsuri.

— Winger unde s-a dus? o întreabă Lica pe fata care spală pe trepte.

— Winger a murit, doamnă, și copiii lui au vândut.

Văduva se uită la mine ca și cum m-ar fi văzut azi pentru prima oară:

— Hai să facem doi pași pe jos ca să îmi revin.

Ne mișcăm, dar e forfotă și e încă umed după ploaia de astă-noapte, așa că Lica n-o să reziste prea mult. Aș fi vrut să luăm o trăsură până la statuia în bronz a lui Lahovary, pe care conservatorii au așezat-o la capătul noului bulevard al lui Paul Gottereau, despre care se-aude că va fi fața modernă a capitalei.

Lica tălmăcește tăcerea mea drept o mare tristețe după moartea evreului bijutier și începe să povestească:

— A venit la Pietroasa din poartă în poartă, s-adune „sticla“ ce ar fi căzut din comoară. Nu a mai găsit cine știe ce dup-atâția ani. Apoi a făcut o brățară unei modiste de-aici pe care el o iubea, iar toate clientele care veneau pentru pălării voiau să i-o cumpere. „Nu e de vânzare“, zicea, dar degeaba. Într-o zi, fata asta a ieșit nu cu Winger, care o întreținea, ci cu un aghiotant tânăr. Ca duminica, la șosea, au mâncat la grădină, și acolo un negustor își pusese calul cu droșca doar cât să ajungă la cârciumar să îi spună ceva și pe urmă să plece. Ei bine, modista a-ntins o mână spre animal să îl mângâie ori să-i dea niște zahăr, numai Dumnezeu știe. Mărtoaga și-a înfipt dinții în brațul ei,

acolo unde văzuse podoaba, și i-a sfărâmat-o, înțelege? Cu os și cu degete, i-a lăsat doar un ciot!

N-am făcut niciun gest, nici n-am scos un sunet.

— S-a adunat lume, ca la circul lui Suhr, pe când negustorul, săracul, a dus-o la felcer în valuri de sânge, strunind din frâie aceeași iapă care o mâncase de vie. Care pălării? Care viață? Ea nu mai putea să lucreze cu mâna stângă la voalete și nici la finețurile ce le făcea altădată... Winger a îngropat-o, fiindcă a murit de plămâni, ca și fiul meu ăl mai mic...

Grigore Stavridis s-a stins „la palat“ în 1898, chiar în ultima zi a anului. Când l-au pus în raclă, chipul lui îmbrăcat în flori a fost luat de toate oglinzile venețiene ale salonului, peste care nu au pus pânză. În schimb, au îndoliat scara mare de marmură și statuile ei de bronz, care țin felinare de cristal vienez.

Mie azi îmi e frică să dorm în biroul lui, unde Lica a schimbat bibliotecile de mahon și a pus un divan și un *nécessaire* pentru cine mai vrea să rămână aici peste noapte.

Ca să uit de fantome, mă plimb până în zori pe culoarul de la etaj, unde sunt dormitoare, biblioteca și un cabinet japonez cum rar am văzut în călătoriile mele. Toată casa e un palazzo de un gust somptuos. Începând cu salonul de masă, de la parter, din lemn cașetat și pictat în stuc, și încheind cu odăile servitorilor, care și ele au uși de stejar și pereți tapisați cu mătase.

Mobilierul e, în mare parte, de la Paris, ca și stilul eclectic al casei, imitat foarte bine de doi români, Cuțarida și Mincu. Lica zice că primul din ei a împodobit și salonul de la intrare, unde luminatorul, în maniera barocului franțuzesc, mă ține cu gâtul întins.

La exterior, chiar în faţă, Mincu a aşezat lei de piatră, între cinci statui neoclaseice. La dreapta – trei nimfe graţioase dansând şi în stânga – două zdrahoane, agricultura şi industria românească, pe care Stavridis le-a comandat unor sculptori din Bucureşti.

Ceea ce atrage atenţia pe faţadă şi dă impresia de palat de cum intri sunt coloanele dorice, aurite, pornite din balustradele primului cat, unde e o terasă. Nu găsesc vreun cusur stilului şi nici chiar smochinilor din grădina din spate, care la Bucureşti nu au climă să se simtă în largul lor, aşa cum ar fi vrut proprietarul.

Lui Monteoru, toată lumea din casă îi spunea cu evlavie Domnul, iar acum titlul ăsta a fost câştigat de ginerele cel mare, care trece destul de des prin Calea Victoriei. „Palatul“ e reşedinţa de iarnă, aşa încât văduva a lăsat comenzi pentru curăţenie, pentru lemne, dat fiind că legumele în oţet, gemurile, şerbetul le-a adus din Sărata.

Nu e greu să-mi închipui toate sobele Meissen, care sunt o splendoare şi diferite de la o încăpere la alta, duduind de căldură şi împrăştiind către scară miresme de brad de pe Cetăţuie. Acum ştiu cum va arăta cazinoul şi câţi vor veni să se creadă la un poker, la Monteoru, ca la jocuri de noroc de la Nisa.

Mai avem doar o zi de stat. Poimăine voi porni spre Buzău, cu Chira şi Lica, iar eu nu mă întorc nici măcar cu un fulg din penele cloştii.

În Dubai, Festivalul de shopping era la început. Mai aveau zece nopţi. Dacă nu ar fi fost la etajul 30 al unuia dintre biscuiţii de oţel şi oglindă de pe Sheikh Zayed Road, ar fi auzit zgomotul. În schimb, dormitorul luxos al apartamentului era fulgerat de

lumini, de jerbe de flacără, de imagini din plasmă. Se obișnuiseră. Saiyed învățase să alunece în somn fără să-și mai acopere ferestrele panoramice. Era ca și cum ar fi fost suspendat deasupra Orașului. Acum, prima oară, se simțea calm, fiindcă nu era singur.

Caietul, împins la picioarele lor, devenise subiectul unui joc amoros, al seducției lente, căreia tânărul abia îi deprindea gustul :

— Patera e un vas de libații, spuse Ninou. Înțeleg de ce-ți place. Nu vezi, până și ticălosul Verusi a lăsat-o întreagă. Era grea și ornamentată, n-a putut să o taie. I-a smuls Cybela și a ascuns-o.

— Cybela? Cine e, o zeiță a pământului, nu?

— Chiar așa. Un templu al ei exista în Asia Mică, prin anul 360, iar procesiunile onorifice fuseseră reinițiate de către Iulian Apostatul. Altă variantă ar fi că Cybela ar fi fost frigiană, adoptată de geto-daci, iar vasul ar fi fost folosit pentru practicarea misterelor cultului ei.

Saiyed asculta cu gura căscată. Gerardine își văzu de poveste, arătându-i contururi cu degetele răsfirate în aer :

— Știi cum stă? Uite așa, pe un jilț de aur, cu cercei de viță-de-vie și ține o cupă în mâini. Pe friza înaltă din jurul ei sunt mai multe figuri de influență romană : păstorul cu câinele, doi asini păscând iarba, un leopard și un leu, văzuți cum vânează...

— E frumoasă? murmură Saiyed.

— Hm, depinde... căzu ea în capcană.

Se postă în mijlocul patului, în poziția statuetei de aur, ca să îl lămurească :

- Are buclele răsucite la spate, într-o agrafă.
- Serios? Între timp, buclele i-au scăpat... glumi Saiyed.
- Râzi de mine?
- Nu, nu... tu, în loc de cupă, ai putea să mă ții pe mine ori ai putea să te lași mângâiată, să-ți arăt cum... O cuprinsese cu brațele și continua să vorbească el:
- Zâna asta are o rochie până la glezne, care se deschide la spate, habar n-am unde...
- Nu pot să te ajut, chicoti Ninou.
- Saiyed bâjbâi după nasturi sau altceva și găsi un fermoar.

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Șarpe și Kamal s-au întors. Sunt mai slabi și nebărbierți, turcul mi se pare bătrân.

— Cum a fost?

Lui Kamal îi strălucesc ochii. El, care găsea doar povești, are buzunarele doldora de cioburi romane, învelite în fâșii de bumbac. Dar comoara, obiectul care îi saltă beția în cap, e o statueta de bronz, nu mai mare decât o palmă, din care lipsește o piesă. S-ar părea că e un personaj dintr-un grup de trei: o femeie călare pe un leopard este însoțită de un slujitor tânăr, care merge la pas. Ce ar fi putut să mai fie în partea cealaltă? O femeie? Un alt animal?

— Anahita, stăpâna fiarelor! anunță Kamal și începe să turuie. E o zeităte iraniană, o venerau sciții din zona Dunării care se aflau pe aici la sfârșitul primei perioade din epoca fierului. Știți ce înseamnă asta?

Secolul al șaselea, înainte de profetul Christos.

— Dacă n-ar avea sâni, aş zice că e un oştean, se auzi Şarpe.

— Nu fi neserios, îl opri sirianul. Are coif, dar are podoabe, uită-te la costumul ei!

Se-nfruntau ca de obicei:

— E prea mică, iar eu sunt bătrân şi chior.

— Dar domniţa ta? l-am ademenit.

— Neaga? De-o femeie ca ea te-ai fi îndrăgostit.

— N-aş fi vrut să trăiesc la Buzău acum două sute optzeci de ani...

— De ce nu? Eu am fost la Zid, cum li se mai zice ruinelor, la stejar şi la puţ.... Doar aşa am putut să văd locuri pe care n-am să le uit vreodată.

Scoase două hârtoage pline de însemnări, de măsurători şi desene.

— Ştiţi cum e?! Dealurile astea, Gâlma şi Scărişoara, înconjoară o poiană în care simţi duhuri. Nu trebe să dormi, nici să treci cu oile, nici să stai de ploaie. Sunt vrăji. Un stejar uriaş, mai umbros decât casa noastră, poartă suflete care plâng.

— Ce vorbeşti? se miră Kamal.

— Pe cuvântul meu... Uite, îţi jur, le auzi în vânt, ca pe nişte suspine de fete moarte.

— Păi, nu turcii tăi au ucis-o?

— Au pândit-o mult să-i ia urma până şi-au dat seama că-şi potcovise armăsarul cu potcoavele invers, ca să-i înşele.

— Dar tu nu ai veşti? întrebare într-o singură voce.

— Prea puţine, am spus. Am fost la Buzău şi la Bucureşti două zile. O să vă povestesc, dar acum mi-e somn...

Hotărâm să ne ducem mâine, toţi trei, la Pâclele Mari să vedem vulcanii.

La Scorțoasa, unde dealul nu doarme, am avut impresia că sunt în deșert. Bulbuci de noroi ies din crupele malurilor și tot fierb. Se revarsă în zoaie reci peste crestele fără iarbă, dar, judecând după tuful vulcanic, gurile astea au fost altădată și mai nestăpânite.

Aici chiar ești singur cu zeii tăi. Dacă arde soarele, coamele sclipesc și te fac să crezi că sunt mine de nestemate. Șarpe zice că sunt pline cu păcură. E clar că au gaz, fiindcă într-un loc arde focul ca o candelă sacră. Așa îi și spun, Focul treaz, și se crede că alungă relele care se așază pe locuri, pe timp de noapte.

Noaptea, la români, e plină de spirite, iar mie îmi plac basmele tenebroase, dar, după frica din biroul lui Monteoru, n-aș mai fi atât de convins.

Jos, în sat, găsesc ierburi ciudate, pe care le strâng cu grijă. Sunt și fete frumoase, dar bine păzite. Sunt boi înjuțați, care aduc lemne de la pădure. Când găsim un han, ne oprim, dar începe ploaia. Mă simt obosit. Tot ce mi-a rămas de văzut sunt chiliile în stâncă, dacă le-oi găsi fără ajutor. Tot încerc să mă dau bătut. Mă gândesc: poate că, la vârsta asta, am strâns destul, suficiente antichități cât să nu mă mai zbat prin lume. Poate că tot ce mai am de cules sunt priveliștile, amintirile despre oameni și locuri. La Berca, e un cimitir mare și acolo găsesc o căruță care tocmai ce-a dus un mort.

Vorbesc cu săteanul să mă ia mâine pe mine, viu, să mă urce la peșteri. Îi cer să mă poarte la schitul cel mai apropiat.

— Păi, la Bozioru, la al lui Iosif... că am auzit că ar mai fi un pustnic acolo... Da' nici boii nu urcă taman pân' la piatră, tre' să mergeți pă jos.

Ne tocim să mă ducă până unde se poate.

Torsul ei cu vertebre subțiri îl uimi. Sub mătasea îmbrăcăminții avea pielea de aur, fără pori, fără rățaciri, doar cu ascunzișuri.

Era mai frumoasă decât balerina, era mai frumoasă decât orice femeie pe care o văzuse. Era caldă sub mâinile lui și nu înceta să se mire cum de i se păruse cândva atât de îndepărtată. Înțelese din mângâieri că o cunoștea, că o știa bine, încă de dinainte de a o fi atins. Și, cu toate astea, era surprins, cum le place bărbaților să fie surprinși când încep o călătorie prin trupul unei femei.

Ea fusese a lui Sebbor și, probabil, a altora, dar el nu simțea. Saiyed o ținea sub nări ca pe praful de diamant, ca pe gemele lui cumiți, care, după ce îi treceau prin mâini, nu puteau să mai fie ale nimănui altcuiva.

Din jurnalul Șamanului Alb (în transcriere):

Bozioru e un Athos secret. Nu îl bănuiam. Când Ignat îmi vorbea despre peșteri, mă gândeam ca sunt toate ca grota hoților: scorburi părăsite în gresie, înțesate de bufnițe și lilieci.

Omul care m-a dus a tăcut tot drumul. Și-a lăsat căruța la poalele Zboiului și am luat-o pe jos, spre Crucea Spătarului și spre Martira, într-o țară de liniște și mister. Mi-a fost frig cât am mers pe sub cețuri, bâjbâind să nu mă abat. La un moment dat, călăuza mea s-a retras și mi-a zis:

— Cauți după brad. Cât îl vezi e bine. Poate schimnicul îți coboară scara.

Nu am priceput întru totul, dar nu pot să întreb pentru orice lucru. Și-așa sunt străin, oamenii se feresc.

— Dacă te rătăcești, te găsesc ciobanii cu câinii, mi-a zis.

M-am oprit de câteva ori, înmuiat de aburii pietrelor care se însoreau și uimit de muțenia piscurilor zimțate, în care mi s-a părut că văd uși ori ferestre înguste, săpate ca niște ochi orbi. Doar mi s-a părut. Încă mai zăream bradul, singur, lângă un perete de stânci, iar apoi am deslușit treptele. Erau trei sub o bortă firavă cât să intri cu umărul. Dar am văzut peștele, chiar deasupra, după cum îmi spusese săteanul, și m-am liniștit: „Când vezi peștele cu capul în jos, ai ajuns. Să nu strigi. Pustnicul se uită din vârful și te cercetează”.

Nu țineam să văd un călugăr, sau așa mă gândeam la pornire, dar acum mă simțeam toropit și îmi era sete.

— Ești străin? întrebă o voce.

— Da, părinte...

Dintr-odată m-am fâstâcit, fiindcă nu întrebam din vreme cum ar fi trebuit să mă port.

— Amețești pe scară? Chilia e sus și îmi pari îndesat.

— Mulțumesc, dacă mă primești, am răspuns.

Scara era tare subțire, eu veneam încărcat. Fiecare îmi dăduse să duc ceva la chilie: Lica – poame și vin, Samurcaș – făină și miere, iar eu, de la mine, pusesem o acoperitoare de lână, care atârna greu.

Dacă nu mă primea, urma să las darurile la brad, dar acum mă chemase. Eu, la urma urmei, fusesem soldat, nu puteam să șovăi atât.

— Am să urc, părinte, am spus, hurducând desaga.

Un bătrân firav, în sutană, se arătă la gura intrării.

— Vin să te ajut?

— Nu, dar ai apă pe-acolo? Am băut-o pe toată urcând.

În loc să răspundă, surăse și ținu de capătul scării. Semăna cu un țăp slăbănog, cu o barbă seină, de cânepă și cu ochi spălăciți, albaștri.

— Fii binevenit, îmi ură. Mi-au trimis de veste de tine oameni buni din Sărata. Altfel nu te primeam. Mă feresc să ajungă aici călători bântuiți de comori. Dar, uitându-mă cum te urci, m-am gândit să te găzduiesc. Nu poftești ceva de mâncat? Ești plecat cam de mult...

Nu-mi era nici foame, nici sete, oboseala îmi dispăruse, ca și gustul pentru odoare.

— Nu știi câtă pace mi-ai dat, i-am răspuns.

Bătrânul surâse a doua oară și mă iscodi iar :

— Dar de ce nu te-asezi? Stai pe laviță, să ți se astâmpere gândul ori... fă cum vrei!

— Aș putea să mă uit la icoane?

— Cum nu!

Cam asta era toată „casa“ pustnicului cu numele Iosif, deși Iosif cel din vechime murise „de pe vremea tătarilor“, cum zicea călăuza mea : o laviță din scânduri de brad, două candelă și o lampă, o masă cu scaun și mai multe icoane pe peretele muntelui, că m-am minunat cum stăteau. Mai era ceva, un obiect de o frumusețe întristată, așezat peste un ceaslov care rămăsese deschis. Era o cruce mică, de ambră, sculptată de mână, într-o singură dungă de rost.

Eu doar la Buzău am aflat despre chihlimbar că e seva lui Noe și că ți se-arată oriunde : limpezit și mai galben, înverzit și prăfos ori roșu, brun sau ars ca tăciunele. Numai crucea călugărului avea toate culorile, plus un fel de azur, care le ținea împreună.

— Dumneata ai făcut-o, părinte?

— Nu știu dacă eu sau un înger, prin mâna mea, da' de ce vrei să știi? E unealtă, nu-i o podoabă.

Am tăcut rușinat. M-am săltat de pe laviță, să mă uit la icoane, dar îmi rătăceau ochii: Fecioara cu pruncul, Gheorghe cu balaurul, un Christ răstignit și

arhanghelul Mihail, războinicul. Mai era un chip : Iuda, martorul, despre care știam puțin și nu-l mai văzusem într-o icoană.

Era pus deoparte, tot la răsărit, însă singur, și m-am pomenit că-l aud pe pustnic :

— Tadeu. E făptuitor pentru rugăciunile celor ce nu își mai află nădejde.

Cum nu sunt ferestre în chilie și nici altă lumină decât a lămpii, nu am priceput ce sclipește lângă tocul de lemn ciupit. E un bulgăr micuț, într-o sfoară roșie, șlefuit și lipsit de muchii, precum jumătate din oul de porumbel. Sau de vultur? Sau de acvilă cu piatră albastră, cum spusese în vis camaradul meu?

— Părinte, ce este... dar mâna era înaintea gurii, căci îl cuprinsesem deja în palmă.

Bătrânul zâmbi pentru a treia oară, iar fața lui palidă cu bărbuță de șap mă speria :

— Ia-l, de-ți place ! Ia-l, hai, dar n-am îndrăznit să-l desfac, că era legat de icoană... Cum să-l iau ? Îl aveam în mână, caboșonul oval de pe pântecul Cloștii, albastru și limpede ca un safir, dar fiind mai mult de atât.

Peste Istrița a-nceput să se simtă vântul. Pentru noi, cred că e ultima toamnă de la Buzău. Slujba de Crăciun va fi anul acesta în capela familiei Monteoru, pe care Honzik aproape a ridicat-o. Din iunie, s-au apucat să lucreze și la Cazinou, care se-anunță altfel decât credeam. Parterul va avea un salon cu mese de joc, restaurant cu terasă și o sală de biliard. La etaj, va fi sala de muzică și un alt salon, pentru dans, plus vreo zece camere pentru oaspeți. Arhitectul mi-a spus că va respecta, pas cu pas, gustul și dorința răposatului proprietar.

— Cu alte cuvinte, la vară, alți rătăcitori vor vedea, între două învârtiri de ruletă, culmile cu molizi, Piatra șoimului și juncanele lui Ignat risipite prin vale. Pentru cine va rămâne la băi peste iarnă, dealul va arăta o cocoașă de rocă, presărată cu cruci. Cișmelele apelor minerale vor sta ca niște vârfuri de ac sub burțile norilor, iar vântul va rupe în fuioare tăcerea pădurilor și a muntelui. Acest Monte d'oro fără odihnă va sclipi noaptea în visul tuturor căutătorilor de comori. Muntele de aur nu va adormi nicăieri, niciodată.

O însemnare a Guvernatorului, Dubai, 8 decembrie

Din păcate, două-trei povești interesante din caietul arab s-au pierdut. În orice moment, lectura acestor notițe mi-a dat impresia că, din jurnal, nu lipsea nimic și nimic nu era în plus. Ce am recuperat e, probabil, un text laconic, pe care nostalgia mea o să-l umple din când în când.

Lipsește, de pildă, idila rămasă într-o veșnică așteptare dintre Honzik și Lili. S-a topit, de asemenea, fiorul neconsumat al unei iubiri de la sanatoriu, despre care bunicul nu a mai vorbit nici în clipele lui de luciditate.

Acaparat în ultimii ani de o amnezie necruțătoare, a murit amintindu-și puține lucruri. Nu mai vorbea decât despre aur și nestemate și spunea tuturor că e oriental: „Sunt arab, nu mă crezi? Mă numesc Saiyed și sunt căutător de comori... Am fost în armată, demult, dar asta nu e acum atât de important pentru mine...”.

Am crescut așteptând să se facă lumină în mintea lui și să-nceapă povestea cu Saiyed. Era ceva nou și îmi plăcea numele. Toți ai casei l-au luat drept nebun și familia l-a disprețuit. Își risipise averile și renumele. Tot ce pot să adaug e epilogul nescris al acestui caiet,

pe care Generalul mi l-a povestit acum treizeci și nouă de ani, ultima oară când a mai știut cine era el cu adevărat și cu cine stătea de vorbă.

...În 1955, în Bucureștiul cuprins de teroarea roșie, Lili Monteoru le-a cedat mandatarilor comuniști cochetul palat de pe Calea Victoriei, semnând niște acte cu pistolul la tâmplă. Aceiași călăi au adus buldozerele și în micul paradis din Sărata, unde cazinoul, hotelurile, moara și gara au dispărut într-o singură noapte. Ținutul s-a-ntors în somnul letargic al minei de calcar și al unei schele de păcură. Am fost să îl văd, dar era prea devreme. Abia începuseră să își amintească de puterea vindecătoare a apelor.

Visă dintr-odată că-i tace inima. El, care visa trandafiri și munți de zăpadă când erau patruzeci de grade la umbră, văzu o secundă Dubaiul cuprins de o liniște de film mut. Apoi o lumină i se stinse în cap și-i căzu pe deasupra o cortină de pâclă. Țipă și sări ca mușcat de un scorpion. Toate slugile îi veniră alături, din bezna nopții.

„Apă! Vreau apă!“, ceru și cascade întregi de nisip, precum praful de dinamită, se înălțară în aer. Era încă în vis, dar nu-și dădea seama. În curând, pricepu că nici zgârie-norii, nici stiloul uriaș al turnului *Burj Dubai* nu se mai vedeau.

Crevase adânci se căscau în pustiu și, din ele, puzderia de păianjeni și de furnici roșii îl lua cu asalt.

— Oo, Allah! suspină îngrozit, așa cum nu mai făcuse de multă vreme. Unde sunt?

— În patul Domniei Voastre, Excelentissime, zise prompt un aghiotant pe care îl zări când deschise ochii.

Chestia asta cu Excelentissime o învățase de la televizor, dar șicului îi plăcea.

— Ce coșmar! Sunt salvat! bolborosi Preaînaltul. Cum te cheamă?

— Mahmud...

— Să-ți iei o halviță, îl îndemnă.

Bucuros și prostit de curajul că așteaptă bacșiș, băietanul ceru un ban. Atunci șeicul apropie patru degete ale mâinii sale auguste și se făcu că îi dă ceva. Parcă ce, el, slugoiul, nu putea să își ia o dulcegărie dintr-ale gurii, dacă el putuse, în vis, să își piardă regatul?

Majordomul închise pumnul, ca și cum ar fi prins moneda, și se răsuci pe călcâie: „Asta e!“, se gândi înghițind în sec și privi înspre zorii care tocmai albeau depărtarea și chemau soarele.

Un plămân al deșertului se umfla ca o velă și dădea înapoi ca o tobă spartă, iar în ritmul acela de du-te-vino îi păru că presimte zbuciumul unor demoni.

Se mutase în Al Ain și așa erau mai aproape. Până și halatele păreau altfel aici, în clinica nouă, „la spitalul american“, cum ziceau bolnavii. Tânărului Farokh Zelli, care acum era nor, i-ar fi plăcut fără îndoială cabinetele computerizate, asistentele cu părul descoperit, deși erau musulmane, felul cum toți o salutau pe Liona. Avansase în grad și veneau să o caute din cinci emirate.

„Vino să mă vezi, când ai timp“, îi spuse lui Saiyed, dar el luase asta ca pe o simplă formulă de politețe.

Într-o dimineață, pe când urca la etajul lui, se lovi de Hara în turn, unde amândoi aveau treburi.

— Să știi că Liona te-a așteptat, i-a spus ea.

— Pe mine? se miră Saiyed, dar vestea îl tulburase ca un tremur de frig.

— Vezi să nu ți se urce la cap, mai spusese Hara în stilul ei.

Dar și Harei i se întâmplase ceva: avea un mers nou, de femeie dorită, care e sigură de iubitul ei. Avea un alt fel de a se uita și de a întârzia cu privirea asupra lucrurilor.

— Dă-mi adresa ei ori un număr de telefon, îi strigase până să se despartă, iar Hara îi spuse cifrele răspicat și dintr-o suflare, fără s-o intereseze dacă el le ținuse minte ori ba.

Pe neașteptate, înainte să îi dispară din ochi, îi trântise în față o chestie neplăcută :

— Saiyed, ascultă-mă, fata aia, Alessia, nu era deloc pentru tine.

„Am o doică în plus“, se gândi Saiyed și urcă în lift. Abia o uitase pe balerină, iar Hara ținuse să-i mai trimită niște săgeți. Dar vorbiseră de persoane știute de toată lumea : din rada portului pentru iahturi de agrement, în Dubai Marina, se înălțau parapete uriașe cu reclame la Blue iPhone, care făceau zâmbetul italiei să fluture în briză.

În tot acest timp, Nabil-Fabricantul și Alessia Conti luau în tihnă micul dejun în galeriile de la *Rhodes Mezzanine*. Cota icrelor de morun crescuse de la aceste întâlniri. Cuplul lor, în schimb, era privit de la mese ca un bol de andive servit la desert. Alessia purta un șort roșu, provocator, iar britanicii care își beau ceaiul îi ciuruiseră fesele cu foarfecele privirilor lor. Nu era mare pagubă ! Când nu vor mai fi bine primiți, vor pleca în Al Sufouh, la *Segreto*, unde luau masa bancheri italieni și rusoaice întreținute.

Lui Nabil, triumful de a o fi câștigat pe Alessia îi îndesise părul pe cap, tocmai când se temea de chelie, și îl făcuse să înghită Viagra. El nu avea griji pentru siluetă, ca Soleiman și ca alții, ci pentru gemetele femeilor pe care izbutea să le-așeze, ca pe niște trofee, pe mătasea cearșafurilor.

Italianca îi șoptea în ureche că e amantul cel mai viril din câți avusese. Ultima oară, o asemenea declarație valorase opzeci de mii.

Până una-alta, erau vreo cincizeci de grame de ouă de pește first class, pe când balerina, de toți acești bani, strălucea de inele asortate îmbrăcăminților de la *Burjuman*!

După ce Nabil o purtase prin toate localurile cu tavan aurit, căpătase renumele de inaccesibilă celor ca Saiyed, ca Mănuță ori chiar ca Sole, care era o vedetă! Începuse să i se spună amanta șeicului, deși stăpânul nu-i atinsese nici măcar tivul rochiei.

Souad, libaneza, bocea pe ascuns ori de câte ori o vedea pe Alessia la televizor. Într-o după-amiază, când își terminase și lacrimile, se șterse pe față și își recunoscă fără martori că balerina era atât de frumoasă, încât îi era dragă și ei.

Intrase în clinică, oarecum speriat de pereții noi, de ușile mate, cu rame de nichel, de tăcerea suspectă a fețelor pe care le întâlnea. Semăna cu o morgă de lux. Nu înțelegea cum Liona trăia acolo zece ore din zi. El măcar, din turnul șeicului, vedea cerul schimbându-se și orașul de sus, îi vedea pe salahori strânși în jurul pachetelor pentru prânz și simțea furtuna înaintea țeptoaselor din bazinele de la *Ras Al Khor*.

Între infirmierele din tura de noapte, singură, doctorița îi păru că e vie. Vru să o salute ori să spună ceva, însă îi făcu semn cu mâna la buze: „Nu aici, ci la mine în cabinet“. O urmă ca o umbră și rămase în hol. Nu era învățat cu spitalele. Liona surâse și acela fusese primul ei gest uman. Cabinetul îl înfricoșă și mai mult: erau scannere și tunelul sinistru al tomografului ca un gât retezat, canapeaua de consultații învelită în alb și ecranele kitului de investigații ca două ferestre fără lumină.

Liona pornise computerele și se așezase în fața pupitrului, ca și cum i-ar fi fost pacient. La rândul lui, Saiyed intrase în joc fiindcă se întinsese pe pat:

— Sunt profund suferind, doamnă doctor, se prefăcu el, simt așa, în plexul solar, o neliniște ca o pată fierbinte care mă chinuie și mă arde... Eu cred că...

Doctorița se și încruntase:

— Nu vorbești serios, nu?

Dar el nu se retrase din joc :

— Doamnă doctor, eu sunt bijutier, iar traheele mele sunt pline de pulberi de malachit, de nisip și de mică din piatra soarelui, de smirnă închegată în turmaline...

Nici el singur nu se recunoștea, dar vorbi înainte :

— În plămâni îmi stau săruri din unakit, iar pe inimă, o pojghiță fină de beril și obsidian, care sunt gemele clarvăzătorilor...

Liona se prinse în șirul cuvintelor și răspunse glumind de la locul ei :

— Domnule, dar simțiți așa, un vârtej mineral, care vă întunecă ochii și vă astupă auzul? Regăsiți pe limbă un gust amar când vă treziți dimineata?

Răseră amândoi. Erau într-un spital, iar bolnavii care simțiseră clinchetind veselie lor tresăriră în somn. După asta, Liona luă o mină preocupată :

— Acum, fără glumă, nestematele vindecă și alungă tumori, îți înnoiesc sângele, tocmai tu, bijutier, nu știai? Ori nu crezi? Dacă vrei, îți arăt...

— Ne jucăm ceva nou? o necăji Saiyed.

Doctorița făcu înconjurul biroului și, când se aflau față în față, își desprinse halatul din închizătorile de pe umăr. Saiyed respiră ca un pește pe mal: avea sânii ca două pere de jad, tocmai bune de pus pe tava împăratului, coastele translucide și buricul timid, cum el nu reușise să și-l închipuie. Strânse pleoapele și, când le deschise din nou, pricepu că ea nu voia să-l seducă. Era calmă și sigură pe mișcările ei parcă

rupte din somn și ar fi crezut că îl umilește dacă nu și-ar fi dus sfârcurile aproape de ecranele unui tomograf:

— Ești atent la mine sau nu?

În ecran, cele două sculpturi în jad deveniseră două bule de apă cu incluziuni negre din loc în loc.

— Le vezi? Sunt fibroze ale țesutului, ca la orice femeie fără copii...

— Și e grav? se îngrijoră Saiyed.

Sânii ei aveau pielea intactă, areole trandafirii și o lene misterioasă după ce îi eliberase de sub corset.

— Răspunsul depinde de multe lucruri... Te uiți? îl întrebă iar.

Își scoase inelul cu diamant, brățara cu pietre în negru și alb, iar la urmă cerceii de câte două carate și le strânse în pumn.

Își apropie mâna cu bijuteriile de sânul stâng și fibrozele se topiră într-o împunsătură de ac. Mută nestematele în mâna cealaltă și efectul se repetă.

Atunci, Saiyed făcu ceea ce nu mai făcuse în prezența cuiva: trase amuleta de sub cămașă și văzu cum ardea. Trecu șnurul de după gât și astrolabul-pendant luci cu toată puterea.

— Când ai lucrat asta, e... cum n-am mai văzut! murmură doctorița.

— Aș fi vrut să o fi făcut eu...

Saiyed își apropie amuleta de sânii ei și-i păru că o lavă în flăcări curge între coline.

De pe monitorul computerului, două forme netede desenau promisiunea unei voluptăți interzise.

Femeile care purtau perle îi stârneau totdeauna o emoție aparte. Era de ajuns să le vadă gâtul întins și neted sau deja cucerit de inelele ridurilor și fiorul acela îl cuprindea. Ca și cum și-ar fi pregătit arma, se trezea copleșit de o căldură intensă, care îi încălzea răsuflarea.

Pușca de vânătoare, în schimb, rămânea în cârligul ei din perete și aproape că nu-i folosea : un obiect care nu era bun nici măcar pentru pază. Plătea oricum patru gardieni care să nu scape din ochi magazinul, așa că doar tulburarea aceea umbla în el liberă, neschimbată.

Sadet îi spusese că perlele sunt fragile precum irisul unui ochi, dar lui scoicile îi părură de prima oară niște vulve secrete ce țin ascunsă sămânța ademenirilor. Care pietre ale castității? Pentru el, erau bulbii nevăzuți de lumină ai furiei adâncurilor și ai viscerelor din mare.

Prima dată când încercase să o pătrundă pe Alessia pe la spate, perlele de la gât o loviseră peste gură, iar el văzuse stropi de apă în aer. Femeia scâncise, în timp ce perlele i se legăneau fără zgomot, ca o zăbală de abur, în dreptul sânilor. Altă dată prinsese în palmă boabele de calcit migălite în întuneric de scoică înainte ca balerina să-și scoată bluza. Le

simțise încălzite și vii, iar sexul i se înălțase pulsând, ca un animal prins.

Berthe avea un rozariu cu mărgăritare, pe care le mângâia între degete când spunea rugăciunea. Între amintirile lui de bastard al Guvernatorului erau murmurele bătrânei, mutând sideful lacrimilor de înger pe o ață de borangic. Era crucea de lemn de la capătul șirului, mirosind a sfințit și a trup de fecioară.

Numai perlele miroseau a uleiuri, a ceară și a miez viclean-dulce de avocado. Aveau iz de păcat, pe când el de copil deslușea că acela e miros de otravă. Necunoscuta care îl născuse purtase sigur perle la gât, fiindcă le simțea zvonul. Amuleta cu prețioase îi șoptea despre ea taine nedelegate, ce aveau să îi fie, până la sfârșit, un mister. Dar dacă podoaba fusese a tatălui?

Rămăsese pe gânduri, așa cum făcuse de-atâtea ori. Oricum n-avea rost să se mai frământa. Timpul perlelor era altul decât al lui și-i trecea dinainte, ca al oricărei nestemate.

După câte o noapte la club, Hara își scălda perlele în lapte, așa cum o învățase bunica ei. Erau gesturi pe care și nepoatele de emiri, și frumoasele Europei le rătăciseră. Ca și meșterul lui dispărut, rusoaica înțelegea limba pietrelor și le tălmăcea vocile sub pământ. Nestematele îi vorbeau precum duhuri ce urcau în seninul după-amiezei sfori subțiri de absint.

O singură dată o văzuse îmbătată de pietre. Hara le îmblânzise pe rând și le alinta diferit. Pentru ea, perlele erau insomnii ale golfului străpuns de curenți,

erau pâinea pescuitorilor indigeni care le vindeau pe orez, pe ulei și pe brânză de capră. Nu aveau nimic de-a face cu luxul de sub lămpioanele de pe iahturi, ci cu setea, și arșita, și apele calde, în care rarisimele pluteau ca în supă.

— Pietre triste și oarbe, spusese Hara.

— Eu sunt sigur că nu crezi asta, o contră Saiyed, pe neașteptate.

— Măine să te uiți în vitrine, mai spuse.

Harei îi plăcea, ca oricărei femei, să ajungă la magazin și să fie singură. Să admire îndelung, să atingă gemele și, dacă se putea, să le vadă precum bijutierii, cu lupa.

Saiyed îi permise să-și facă rondul. Un băiat deschidea fiecare vitrină și comorile din depozite. Uneori, dura două zile. Calfele își probau răbdarea și erau mute, mai ales că primeau bacșișuri.

Atelierul, ca și depozitele lui Saiyed se modernizaseră. Casetele aveau senzori și-ți ieșeau în întâmpinare precum niște trenulețe de jucărie exact când stăteau dinaintea lor. Și pe urmă erau vitrinele: se roteau în mișcare lină ca să-ți pună sub ochi nestematele de sub becuri. Hara se încântă de ultimele venite: de cuarț de Tanger în baghete de platină, de aragonit rar în formă de sputnic, dar, mai mult decât toate, de briliantul Dubai. Ceea ce bănuise se întâmplase: uzurpaseră logica de tăiere și de fațetare a diamantului pentru această nouă trufie unică: nestemata în nouăzeci și nouă de muchii, spintecând aerul ca un dinte și sclipind ca un ciob în soare.

Fiindcă obosise puțin, îi spuse băiatului să-i aducă un ceai. Trecu într-un antreu pentru oaspeți și acolo un gând o neliniști: ea îl îmbolnăvisese pe Saiyed de odoare ori el, pur și simplu, îi depășise așteptările?

Odorizante ascunse parfumau încăperile. În jur, totul era calm, prețios și scump, precum în mormintele egiptene. Erau mii de carate de bijuterii unicate și, cu toate astea, se simțea dintr-odată chemată de stepe, de aurul roșu al Rusiei vechi, pe care îl turnaseră pe uși de biserică, de zirconiul crăpat al unui inel, prima ei podoabă de-acasă.

Aghiotantul, metresele, inginerii și calfele se-mbulziră în față, să vadă bine. Saiyed, așezat lângă șeful iranian, aștepta să li se arate șeicul.

Cafeneaua părea un cilindru uriaș, străbătut de terase și galerii. Un cuiabar de metal în inima focului, o extravaganță și o risipă. Dar șeicul plătise pân' la ultimul sfanț. Aur veritabil și aur curat pe care i-l trăsese în foiță, în sârme și plase, în cârcei polisați, în bastoane subțiri cât o țigaretă.

Arăta ca o mină, dar era doar un bar, bolgie crenelată, dintr-un turn al ispitelor și al tuturor darurilor lumești. O făcuse pe înalt, ca pe o găleată, iar vizitatorii, în jurul pereților poleiți, atingeau pielea netedă, ca de monstru marin, a aurărilor.

— Tocmai asta am vrut: toată lumea aici să se creadă bogată, îi spusese stăpânul. Să se îndrăgostească de strălucire...

Se uitase în sus și văzuse luminile unor vagonete ca de minereu ce cărau turiști. Hărmălaia lor veselă îi aduse aminte de un parc de distracții cu montagne russe și, brusc, se simți precum o vedetă în vacanță. Se simți ca Mel Gibson, ca un căpitan din *Star Trek*, ca eroul din *Avatar*...

Grota lui Saiyed era un bistro, dar era totodată un ascunziș. Era o poveste din copilăria unui puști cu

părinți cum el nu fusese. Era ca o joacă de-a împăratul, de aceea îi stătea aerul în piept când zicea să i-o dea înapoi șeicului. Îl plătise cu bani să se scalde în aur, iar el, un orfan, îl băuse precum l-ar fi supt de la țâța maică-sii. Și-l pusese sub cap și îl încălzise în alinturi ca pe-o iubită. Ce le înfățișa tuturor, chiar atunci, îi era căptușeala inimii, aurită, era urma de soare a călcâielor lui și furia din mintea unui conchistador.

— E magnific ce ai construit pentru mine! Mă vor pomeni generații, le voi arde mintea în vis.

— Eminența Voastră, e doar o grotă, un kitsch de mină, atâta tot, îi șopti în ureche consilierul lăudător.

— Da, dar o mină de aur, iar eu asta doream, zise tare șeicul și continuă: Crezi că fiii lor vor mai ști ce e aia o mină de metal prețios?

Consilierul se întristase gândind la o țară cu aur sintetic, cu nori de vată și scânteii de neon: „Pe mila profetului, ce noroc că trăiesc în momentul și locul potrivite cu mine!“. Tot la fel își zicea Saiyed privindu-i: „Toți de-aici am fi galeși, de n-ar fi aurul. Am fi precum pomii care nu înverzesc“.

Izbucniră în aplauze și ovații. La poruncile mute ale Marelui Paznic, jeturi de artificii spălaseră cerul. Ei nu le văzuseră, ci doar cei de afară stătură sub ploaia lor binecuvântată, însă bucuria se împărțea. Trebuia să se molipsească de ea fiecare, căci așa cerea rostul de-a fi arab din Dubai, din Abu Dhabi și din alte cinci emirate gemene. Saiyed se simțea ca fiind din toate aceste locuri și de niciunde.

— Tinere prieten, mai multe bârfe mi-au prins urechea în ce te privește, îi spuse șeicul. Dar văzând aici cam ce poți să faci și ce ai construit pentru mine, nici că îmi mai pasă de ce e adevărat și ce nu. Să ne ducem în sala de conferințe!

Acolo alaiul încremeni și apoi murmură ca o singură voce.

O mie de oameni din preajma lui Saiyed își ținteau privirea pe tavanul pictat ca o copie a Capelei Sixtine.

Mai întâi că intraseră într-un vast lapidarium, fiindcă sala de conferințe era străjuită de geode de ametist, de piscuri de cuarț și de agat verde. De amazonit cu nervuri și de calcedonii, de acvamarin translucid și de azurit, de cinabru.

Dar piatra cea mare, Uriășul și Neprețuitul cristal ca un ochi atins de lingoare, era sus, în centrul cupolei, pe arătătorul întins al șeicului. Întocmai ca pe tavanul lui Michelangelo, Saiyed îl pictase pe Marele Ziditor, arătând cu degetul spre Adam, doar că în locul obrazului cutat și bărbos al lui Dumnezeu, pusese făptura din buchete de mirt a șeicului. El, Poetul și neprihănitul soldat credincios al Profetului, spărsese hotarele dintre religii ca să fie acolo, sub toga de lapte a Atotputernicului. În stânga, pe faldurile unei mantale ca firul ierbii, stătea primul om, dezgolit și puternic, cu pielea ca ambra și cu părul în revărsări de cârlionți negri, căci era arab. Saiyed însuși se jucase de-a Dumnezeu și-l făcuse pe Adam beduin, negustor din petrol, cu prăvălii în Deira ori bancher cu averi în *Emirates Towers*.

Admirând de jos toată grozăvia, stăpânul Oraşului nici nu mai vorbea, ci ridica triluri, îi palpita guşa ca privighetorii şi i se îmbăiaseră ochii în lacrimi :

— E mai mult decât tot ce-am putut să visez şi mai mult decât merit !

— Repede, un trailer cu macara ! comandă consilierul sfătuitor. Să vină un trailer cu perne moi, iar eu voi fi paznicul !

Apăru de îndată un transportor cu o cupă largă, pe un picior telemetric. Şeicul cu poalele *dishdashba*-ului¹ aurite urcă în nacela maşinăriei şi aceasta îl înălţă ca un dirijabil chiar sub degetul propriei sosii. Refuzase să-l însoţească altcineva, aşa încât singur, sub arătătorul său de carne pictată, se întinse să-şi ia Diamantul. Incomparabilul tăia cu lucirea ochii lui Adam şi ai celor de jos, sala toată. Împlânta cuţite de aur în vecele nopţii, fiindcă, după o regie a arhitectului creator al lui *Burj Dubai*, tavanul se deschisese. Şeicul şi giuvaerul său orbitor păşiră afară, pe acoperişul împărăţiei. Sub vântul uşor, o mare de capete îi întâmpină sub cascada de artificii.

Rămas înăuntru, în sala de conferinţe, Saiyed îşi mută privirea spre cei de alături : o văzu pe Alessia, ornată cu perle şi purtându-l pe inelar pe Săgeată. O văzu pe Hara, în verde, ca atunci, în saloanele licitaţiei, pe Liona, cu podoabele ei în negru şi alb, pe văduva lui, cu ochii acoperiţi de o *burqa*² şi

-
1. Veşmânt tradiţional asemănător unei robe până la gleznă, purtat de bărbaţii arabi.
 2. Mască de mătase neagră ce acoperă faţa femeilor musulmane când apar în public.

înveșmântată în doliu. O recunosc după peruzeaua ei tibetană, dar nu avu timp să se-ntrebe pentru ce se cernise din nou ca atunci când o cunoscuse.

Șeicul îl strigase de sus, chemându-l pe nume, căci îl alesese să-i fie în dreapta când avea să aprindă făclia inaugurării.

Când ajunse afară, sub cerul nopții, Saiyed nu văzu nici luna, nici stele, dar i se păru că în vânt sunt Sadet și Farokh, copiii comorii și suflul neliniștit al Guvernatorului. Vru să-i spună șeicului:

— Eminență, dar auziți vântul?

Însă atunci, pe acoperiș, apăru finanțistul, gătit de sebare, dar cu vești sumbre:

— Excelență, se pare că s-a cheltuit tot... Turnul ne-a lăsat goale toate depozitele și ne-a făcut să împrumutăm...

— Dar ce mai contează? Nu îl vezi cum arată și cum sute de mii de suflete muritoare îi dau ocol noaptea asta? L-am făcut pentru ei, să se bucure!

— Excelență, vă rog, ascultați-mă, vă spun asta cu riscul capului! Nu mai avem bani!

— Da, dar avem aur și nestemate! zise pipăindu-l în pumn pe Incomparabil.

— Tocmai ce-am cerut zece miliarde din emiratul Abu Dhabi, pentru creditori... Ne-a împrumutat chiar califul...

Era prima oară când auzea asta și nu i se mai părea că e învins. Ghirlande de foc cădeau pe pământ și supușii ovaționau.

— Eminență! Noi ce dăm în schimb, fiindcă, altfel or să ne cumpere turnul cu tot ce e împodobit?!

Preaînaltul aprinse flacăra, sprijinindu-se doar puțin de tânărul Saiyed. Apoi zise la microfon, răspicat, cam cât să acopere zarva nopții:

— Eu nu țin nimic pentru mine! Mirați-vă, nu există ceva construit mai înalt în această clipă! L-am făcut pentru voi și pentru onoarea tuturor emiratelor, de aceea vă anunț, edificiul se cheamă nu *Burj Dubai*, cum tot spun de acum doi ani, ci exprimă larghețea lipsită de stavile a inimii mele: l-am numit *Burj Khalifa*!

Când era bucuros, amuleta sclipea și îi înviora sângele, preschimbându-l în vin. Tivul roșu de boabe de granat și rubin se făcea ca o dâră de jar încins și scânteia noaptea. Saiyed se culca pe cearșaful alb și părea un zeu. Cu văpăile nestematelor coborâte în carne, era ca un demon cuprins de somn, ca un vrăjitor trist.

— Toți de-aici suntem beți de aur, îi spusese odată un turc din suk, care aștepta, ca și el, să fie aduse cântarele pentru metal rar.

Cântăreau argintul și aurul cu precizii de farmaciști și de-aceea verificau, de luni până joi, la sfârșitul zilei, dacă negoțul era cinstit. În plus, să fii bijutier nu era nici *halal*¹, nici *heram*², așa încât meșterii aurului și platinei erau suspendați între cer și pământ, precum spânzurații. Nu umblau și nici nu zburau, ci mergeau ca găștele, jumătate în aer, jumătate în țărână. Lopătau din aripi. Soli pierduți între două lumi, bijutierii erau suflete neiertate. Ca să cunoști însă acest blestem, trebuia să te naști semit, să te ții de datini, să-ți fie frică de rosturile întoarse. Doar că Saiyed devenise giuvaergiu de dragul Orașului care

1. Pur, de bun augur.

2. Aducător de ghinion.

zăbovea pe un leagăn de diamante. Întocmai ca a șecului străjuț de palate, soarta lui era inventată în timp ce se desfăcea, ca bumbacul de pe mosor.

Într-o zi, o prezicătoare încercă să-i ghicească ce va urma și văzu nori albi îndesați pe țeava destinului său, ca-ntr-o pușcă ce trebuia curățată. Nu era nimic de știut. În afară de duhul aurului, tot ce trebuia să se întâmple era nescris, căci părea el însuși un ins fără umbră. Măine, ca și ieri erau pentru el șuvoaie de vânt, străvezii ca apa ce clătea bolovanii pe fundul digurilor.

Dimineața, când alerga pe aleile răcorite din jurul lui *Emirates Golf Club*, vedea de departe figura șecului zugrăvită pe ziduri. Dacă era singur, îi zâmbea uneori și-i făcea cu mâna ca unui prieten însoțitor, pentru că îi păruse întotdeauna că ei doi se asemănau. N-ar fi putut spune cum și în ce fel, dar se înfrățeau, simțea asta.

Chipul pururi tânăr al Preaînaltului, cu *disbdasha*-ul de muselină, flutura pe deasupra turnurilor de ventilare și a cupolelor așezate peste arcade precum jumătățile unei coji de ou. Saiyed înghițea distanțele cu pași mari și gândea ce gândeau pescărușii care atârnavă câteodată în plasele aerului, așa cum erau, niște suflute ostenite.

Un vânt cald, din sud, răvășise golful. Saiyed alerga cu căldura în față și gândea că, odată, un altfel de suflu ar putea să aducă sfârșitul lumii. Orașul-regat nici nu se clintea sub fiorul rece al unei asemenea presimțiri. Orașul zâmbea cu ochii mijiiți și

împodobiți cu salbe de becuri. Orașul se înălța, pe mutește, din drojdiile nopții și doar siluetele macaralelor, licărind ca niște pumnale în ceață, puteau să dea seamă de graba acestei creșteri.

Dubaiul se revărsa precum laptele dat în foc. Spuma albă a zorilor se îneca imediat în reziduurile de la Al Quoz și se făcea verde, apoi roșu murdar în suburbiile de la Al Barsha'a.

Ca un orb care pipăia golurile dintr-o încăpere necunoscută, Saiyed alerga de-a lungul Canalului și visa pe furiș la toamne metalice și ploioase, la înghețuri din estuarul de la Marktplatz și din împrejurimile turlelor din Belfort. Când era foarte mic, Berthe îi povestise despre casele albe cu țigle brune, care miroseau a lemn ud, și despre fațadele roșii ale teraselor. Despre Bazilica Sângelui Sacru, despre Gruuthuse și despre dantelele Flandrei. Acum alerga și simțea că-i vibrează în cap vocea Harei: „Mă uit la găteala asta de platină, cu ace de aur și rodolit“, îi spusese ducând în palmă o broșă cam mare, pe care tocmai o finisase. „Nu are nimic oriental în ea. Tu ești un avangardist al vestului Europei...“ Dar, desigur, zisese asta și ca să îl flateze, ca pe un orfevru la modă, erau atâția în Umm Suqeim și de-a lungul portului. Prelucrau argintul și sticla ca și cum ar fi fost nestemate. Imitau turcoaza din polimeri și făceau topazul să pară trist, dar intens albastru, precum picăturile de cerneală.

Miniaturi aurite, din porțelanuri și din acril, colane din latex începuseră să se vândă cu prețuri de diamant.

Numai el încă stăruia să deschidă ochiul de meduză al nestematei ori de câte ori îl găsea dormind într-un conglomerat.

De acum era clar : va îmbătrâni șlefuid mănunchiuri de raze în fibra vulcanică a safirelor. Va scoate la soare țânțari și rădasce închegate în ambră și zoisit. Va trezi fantasmele agregatelor de cuarț alb și va răsturna curcubee în labradorit. Va stârni furiile Pietrei Nebula și lenea din pâclele lacrimii de apăș. Va iubi cu patimă riolitul și Piatra lunii, crisocolul și ciorchinii de jasp, opalul-cireașă și agatul namibian. Va muri tânjind după ghețurile intacte ale Regelui nestematei, care vor locui în străfunduri chiar și când lumea va fi sub ape din nou. Vântul le va usca și va lua de la capăt poveștile lor despre nemurire.

Dintr-odată, îi păru altfel lumea. Auzea ce se întâmplă în jur. Arăboaicele vorbeau despre crabi, despre piper verde, despre școala copiilor, iar bărbații lor, despre bani. Depărtarea îi devenise sonoră, pe când cu străinii din preajmă ar fi zis că dormea în pat. Noua lui limbă, araba, îl învăța despre zgomot, după ce îi dăduse vești despre întâmplările unor vieți dispărute.

Revenise în biroul lui Gerardine de la facultate, după mult timp, și de aceea uitase de tabloul acela. Era fața de piatră a femeii misterioase, care îl impresionase demult, pe când nu putea să citească versetele înscrise alături.

Întrebă ca atunci, la început :

— Ninou, cine e?

Când studenții cu care era se îndepărtaseră, Gerardine îi răspunse :

— Ți-am spus : e femeia din Warka, o statuie de lut. Se afla în tezaurul renumitului Ur, din urmă cu patru milenii. Multă vreme a stat în Muzeul Antichităților din Bagdad și Sebbor m-a dus să o văd când am terminat facultatea. N-am fost niciodată mai fericită, nu știu cum să-ți explic : m-am pomenit c-o ating cu degetele pe față, pe ochii deschiși și pe gură. Parcă așteptam să-mi vorbească. Uită-te la ea ! Uită-te !

Pentru mine, e o bastardă a lui Enlil, zeul sumerian al văzduhului, ți-am mai povestit... Ție nu ți se pare că plânge mutește, cu lacrimile în ea, fără ca noi de afară să știm? Poemul de lângă nu a existat, eu l-am scris și l-am pus chiar așa, în apropiere de chipul ei, ca pe o tăbliță cu semne. Colajul pe care îl privești a făcut înconjurul Asiei și a apărut pe coperta unui număr din *National Geographic*.

Saiyed mai înaintă cu un pas, ca să poată citi:

*Mie îmi strălucesc ochii, dar ea are genele lungi,
buzele cărnoase
și te sărută cu limba, eu am cuvintele de aur
și te duc în gând, dar ea
are nevoie de mila ta și de promisiunile tale,
eu sunt ca focul și ard, și scânteiez, dar ea
e ca apa și te hrănește
și-atunci te întreb,
iubitul meu,
de ce să merg eu alături de femeia asta
minunată,
care te însoțește și pe care tu o aștepti,
de fiecare dată, să țină pasul cu tine,
când eu nu pășesc,
nu alerg,
ci zbor,
o să fiu liberă și tristă,
dar numai o vreme scurtă,
fiindcă,
până la urmă,
tot o să vină și vântul meu,
care o să mă țină în brațe noaptea,*

*care o să mă guste
și o să mă respire,
iar atunci sigur am să zâmbesc...*

La sfârșit, când înălță ochii, Gerardine, la biroul ei, închise computerul și oftă :

— M-am dus s-o revăd când am ajuns văduvă, dar nu mai era. Știi prea bine... În 2003, muzeul a fost bombardat.